OLAF

EURÓPAI CSALÁSELLENI HIVATAL

B Igazgatóság, Nyomozás II

B.4 Osztály – Mezőgazdaság és Strukturális Alapok II

Brüsszel

AS/JS/ab I OLAF.6.4(S)(2016) 18391

OLAF Nyomozások

ZÁRÓJELENTÉS

a **OF/2012/0118/B4** sz. ügyben	
Ügy fajtája	Nyomozás
A nyomozást elrendelő határozat jogi alapja	A 1073/1999 (EK) Rendelet 3. cikke
OLAF tisztviselői	Szőnyi Amira Szavov Nóra Szenczi Miklós Halmai Ágnes Nancy Romano
Az OLAF-ügy megindításának napja	2012. január 30.
Elrendelő határozat meghozatalának napja	2012. február 02.
Érintett Európai Uniós intézmény, szerv, hivatal vagy hatóság	DG REGIO - Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság; ECA - Európai Számvevőszék
Érintett személyek	Budapest városa Alstom Transport S.A. Medgyessy Péter úr
Az információ forrása	Az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága.
Csalásbejelentő Rendszer (CsR)	Nem
Jogsértés típusa	Szabálytalanság Csalás Korrupció Az Európai Unió által vagy nevében kezelt

	pénzalapok sérelmére elkövetett hűtlen kezelés
Érintett terület	Kohéziós Alap
Elvégzett nyomozati cselekmények	Helyszíni ellenőrzések Operatív egyeztetések Dokumentumok elemzése
Az érintett személyt értesítették a nyomozás megindításáról?	Igen (Budapesti Önkormányzat, Medgyessy Péter úr) Nem (Alstom Transport S.A.)
	30/10/2012 - THOR(2012)25039 - az AFCOS értesítése azon kéréssel, hogy értesítse az egyik vizsgált szerződés kedvezményezettjét 25/4/2012 - THGR(2013)10727 - az AFCOS értesítése azon kéréssel, hogy értesítse az egész projekt kedvezményezettjét (a helyszíni ellenőrzést követően) Az Alstom Transport S.A. -t nem értesítették, mivel az igazságügyi hatóságok titoktartást kértek arra a konkrét szerződésre vonatkozóan*
Az érintett személy kapott arra lehetőséget, hogy észrevételeket tegyen az őt érintő tényekre vonatkozóan?	Igen (Budapesti Önkormányzat, Medgyessy Péter úr) Nem (Alstom Transport S.A.)
	Az OLAF levelei: 29/1/2016 - THOR(2016)3289, 19/10/2016 - THOR(2016)31392 Válasz: 09/03/2016 - THOR(2016)9347, amely Budapest városának és a BKV Zrt.-nek az egyesített véleményét tartalmazza. Válasz: 02/11/2016 OLAF.C1(2016)2895 amely Medgyessy Péter úr válaszát tartalmazza. Az Alstom Transport S. A.-nak nem adtunk lehetőséget arra, hogy a céget érintő tényekre észrevételeket tehessen, mivel az igazságügyi

	hatóságok titoktartást kértek arra a konkrét szerződésre vonatkozóan. Ennek megfelelően az OLAF – eljárási előírásainak megfelelően – akként határozott, hogy későbbre halasztja az észrevételezés lehetőségének megadását; e vonatkozásban lásd a THOR(2016)26093 Határozatot.
Szabálytalanság vagy csalás bizonyítéka	Igen

Pénzügyi vagy egyéb kihatás	
Hatás az EU pénzügyi érdekeire	Igen
A szakmai kötelezettségek ellátásával kapcsolatos súlyos ügyek	Nem
A megállapított tények becsült pénzügyi hatása	• A teljes projektfinanszírozás összege EUR 1 747 313 606 (HUF 452 554 224 000) volt. • A különböző fajtájú, felfedett szabálytalanságok által érintett szerződésekre vonatkozóan a teljes pénzügyi összeg EUR 1053 372 541 (HUF 272 823 488 215). • A leírt szabálytalanságok, illetve az OLAF által az EU által társfinanszírozott "KÖZOP Operatív Program"-on belül feltárt egyéb ügyek számított pénzügyi hatása EUR 295 950 247 (HUF 76 651 114 014), amelyből **a Kohéziós Alapra jutó összeg a számítások szerint EUR 227 881 690** (HUF 59 021 357 791).
Összegek, amelyek helytelen elköltését megakadályozták	Nincs adat
Bírósági eljárás	Igen

Összefoglalás

2012. januárjában a Számvevőszék arról értesítette az OLAF-ot, hogy súlyos aggodalmai vannak a Project Budapest 4-es Metró Projekt (KÖZOP-5.1.0-07-2008- 2001) végrehajtásával kapcsolatban; ez volt a 2007-2013 közötti időszakban a legdrágább, az EU által finanszírozott projekt Magyarországon. Később az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága szintén tájékoztatta az OLAF-ot az e projekt kapcsán megállapított súlyos szabálytalanságokról, amelyek már ahhoz vezettek, hogy 11 szerződés kizártak az EU által való finanszírozásból. A projekt kedvezményezettje Budapest városa volt.

A projekt teljes, jelentett összköltsége HUF 452 554 224 000,00 volt (megközelítőleg EUR 1 747 313 606,00), amiből a Kohéziós Alap hányada EUR 696 490 000,00 volt. Kettő, összesen EUR 30 500 000 értékű EIB-kölcsön szintén hozzájárult a projekt finanszírozásához.

A projekt végrehajtásáért felelős szerv a BKV Zrt. volt, pontosabban a BKV Zrt. DBR Metró Projektek Igazgatósága. A BKV Zrt. 100%-os tulajdonosa Budapest városa.

A nyomozás során az OLAF megállapította, hogy súlyos irányítási szabálytalanságok és hibák az egész projektre kihatással voltak. Ezen ügyek egy része nagyon súlyos, úgy mint érdekellentét, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az ajánlattevők vonatkozásában az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, illetőleg ezek egy része csalásnak tekinthető.

A különböző fajtájú szabálytalanságok által érintett szerződések teljes pénzügyi összege EUR 053 372 541,00 (HUF 272 823 488 215,00). A feltárt szabálytalanságok becsült pénzügyi összhatása EUR 644 780 920 (HUF 166 942 383 356), (amit a Bizottsági Határozatban az egyes szabálytalanság-fajták figyelembevételével javasolt megtérülési arány alapján számítottunk[1]).

A szabálytalanságokkal érintett teljes becsült EUR 644 780 920 összegből – különböző ellenőrzési és szabálytalansági eljárásokat követően – a Magyar Állam már hozzájárult ahhoz, hogy több mint 230 millió eurót kizárjanak a finanszírozásból, valamint ahhoz, hogy további 92 millió eurós szabálytalan kiegészítő finanszírozást is kizárjanak (Magyar Állam + Budapest városa). Az EU költségvetésének szempontjából az EU által társfinanszírozott "KÖZOP Operatív Program"-ot érintő becsült pénzügyi hatás EUR 295 950 247 (HUF 76 651 114 014). **Ebből az OLAF arra következtet, hogy a Kohéziós Alapot érintő hatás EUR 227 881 690** (HUF 59 021 357 791). Az OLAF azt is megállapította, hogy az Európai

[1] Iránymutatások a Strukturális Alapok vagy a Kohéziós Alapok által társfinanszírozott kiadások pénzügyi korrekcióinak megállapításához a közbeszerzési előírásoknak meg nem felelés esetére, COCOF 07/0037/03 (az úgynevezett "COCOF-iránymutatás").

Beruházási Bank (EIB) kölcsönei, nevezetesen az EIB által a Magyar Államnak nyújtott kölcsön (EUR 472 000 000), illetve az EIB által a Budapest városának nyújtott kölcsön (EUR 58 500 000) szintén szabálytalanságokkal érintett.

Végül megjegyzendő az is, hogy az OLAF igazságügyi természetű megállapításokat tett, amelyeket ebben a jelentésben részletesen is leír.

1. HÁTTÉRINFORMÁCIÓK

A Budapest 4-es Metró a Magyarországon a 2007-2013-as időszakban az EU által finanszírozott legdrágább projekt. A jelentések szerint a projekt végleges teljes költsége HUF 452 554 224 000 HUF (megközelítőleg 1,7 milliárd euró), amelyből a Kohéziós Alap hozzájárulása EUR 696 490 000. A két EIB-kölcsön szintén hozzájárult a projekt finanszírozásához. Több, mint száz szerződést kötöttek e projekt keretein belül, ezek közül huszat nagyobb munkálatokra kötött szerződésként jellemeztek.

AZ OLAF számos forrásból kapott információkat a gyanított szabálytalanságokkal, csalással és korrupciós cselekményekkel kapcsolatban (főleg a Számvevőszéktől és a DG REGIO-tól), amelyek a szóbanforgó szerződések közül rengeteget érintettek. Az is az OLAF tudomására jutott, hogy több közigazgatási és igazságszolgáltatási hatóság is végzett ellenőrzéseket, illetve nyomozást az OLAF vizsgálatával párhuzamosan.

1.1.1. AZ OLAF ÁLTAL AZ ELEJÉN KAPOTT INFORMÁCIÓK

A nyomozást azután kezdték meg, hogy különböző forrásokból érkeztek információk:

- A kezdeti információ az Európai Számvevőszéktől (ECA) származott. Az ECA az OLAF-nak 2012. január 5-én (tértivevényes levélben 2012. január 11-én, THOR2012)491 ügyszámon) több, a BKV. Zrt, a kedvezményezett képviselője és egy angol cég, Matrics Consult Ltd. közötti szerződésekkel kapcsolatos, súlyos szabálytalanságokra és csalás gyanújára vonatkozó információkat küldött.
- A lehetséges szabálytalanságokra és csalásra vonatkozó információkat az OLAF egy másik OLAF-nyomozásban kapta meg (OF/2008/0083) kapta meg, amely a Siemens AG-nak egy harmadik országban való projektvégrehajtásával volt kapcsolatos. Az OLAF ezen ügyszámon rengeteg, a Budapest 4-es Metró projekttel kapcsolatos dokumentumot kapott, különösen olyan dokumentumokat, amelyek a Siemens AG-val kötendő C-9 szerződés megkötésére irányuló közbeszerzési eljárással voltak kapcsolatosak, azonban megkapott más szerződéseket is, mint például a C-10 szerződést. Ezeket az információkat (amelyeket THOR(2008)24572 és TH0R(2012)25727 számon iktattak) átadták az OF/2012/0118/B4 számon folyó nyomozásnak. A C-04/A, C-06/B és C-06/C szerződésekkel kapcsolatos lehetséges szabálytalanságokra és csalásra vonatkozó információkat egy OLAF-koordinációs ügy (OF/2009/295) tartalmazta. E koordinációs ügyet 2012. október 2-án zárták le (lezárást elrendelő határozat: THOR(2012)22677) és ennek tárgyát áthelyezték a

jelen ügybe (OF/2012/0118/B4).

- További információk érkeztek a DG REGIO-tól jelentős számú szerződésben előfordult súlyos szabálytalanságokról (lásd a 2012. június 17-én tartott operatív egyeztetésről felvett jegyzőkönyvet: THOR(2012)17092, valamint a DG REGIO 2012. október 26-án iktatott feljegyzését: THOR(2012)24798).
- A nyilvánosan elérhető információk (sajtó) is számos lehetséges súlyos szabálytalanságról, valamint csalás és korrupciós cselekmények gyanújáról számolt be a projekt keretében aláírt számos szerződéssel kapcsolatban.

1.2. A BUDAPEST 4-ES METRÓ PROJEKT

1.2.1. AZ "ELSŐ METRÓTÖRVÉNY"

Elhúzódó tárgyalások és számos start/stop döntés, valamint az 1990-e években eszközölt módosítások után a Budapest 4-es Metró Projekt komolyan a 2000-es évek elején indult meg.
A 2003. május 28-i, 1048 sz. határozatban a magyar kormány úgy döntött, hogy az Állam részt fog venni a metróépítésben. A határozat szerint, a – 2002-es árakon számolva – nettó 194,9 milliárd forintos projektet 30%-ban Budapest főváros, míg 70%-ban az Állam fogja finanszírozni.
Az Országgyűlés 2003. június 23-án fogadta el a 2003. évi LV. törvényt (**az "Első Metrótörvényt"**), amely alapján az Állam 153,9 milliárd forint támogatást nyújt Budapest városának a Négyes Metró első szakaszának megépítéséhez.

1.2.2. "FINANSZÍROZÁSI SZERZŐDÉS" BUDAPEST VÁROSA (KEDVEZMÉNYEZETT) ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT

A projekt "Finanszírozási szerződés"-ét 2004. január 19-én kötötték meg. A Finanszírozási szerződés tárgya a Kelenföldi pályaudvar és a Budapest, Keleti pályaudvar között húzódó Négyes Metró első szakaszának megépítése, valamint a kapcsolódó felszíni projektek megvalósítása (7,34 km, 10 megálló) volt.
A Finanszírozási szerződés 4. pontjában rögzített összegek a következők voltak:
- Állami finanszírozás: HUF 153 943 900 000;
- A Város pénzügyi hozzájárulása: legalább HUF 40 976 000 000.

1.2.3. "BEFEKTETÉSI SZERZŐDÉS" BUDAPEST VÁROSA (KEDVEZMÉNYEZETT) ÉS A BKV ZRT. KÖZÖTT

Budapest városa (Kedvezményezett) 2004. január 19-én "Beruházási szerződés"-t kötött a Budapesti Közlekedési Vállalat Zártkörűen Működő részvénytársasággal (a továbbiakban: BKV Zrt.), ennek rendeltetése a projekt megvalósítása volt. A Beruházási szerződést 2005. július 18-án módosították.

A Beruházási szerződés kikötései szerint a BKV egy független hitelesítő mérnököt (vagy független felügyelő mérnököt) fog alkalmazni, aki felügyelni fogja a projekt fejlesztőjének a projekt során és a projekt kivitelezése során hozott döntéseit. A független hitelesítő mérnök köteles a feladatait a BKV-nak a Fővárossal megkötött megállapodásában foglalt feltételek szerint végezni, azzal a céllal, hogy biztosítsa Budapest városa számára a projekt áttekinthetőségét. A független hitelesítő mérnök alkalmazásának követelményét belefoglalták a Beruházási szerződésbe, mivel ez az Európai Befektetési Bank (EIB) által is támasztott követelmény volt (ld. alább).

A Kormánynak a 2007–2013 közötti időszakban megvalósítani tervezett közlekedésfejlesztési projektek indikatív listájáról szóló 1004/2007. (I. 30.) Korm. határozata kifejezetten szerepeltette a Budapest 4-es metró fejlesztése projektet.

Az Új Magyarország Fejlesztési Tervet, amely a „Közlekedés” operatív programot (KÖZOP) is tartalmazta, az Európai Bizottság 2007. augusztusában fogadta el.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) pályázati felhívást tett közzé KÖZOP 2007-5-1 számon 2007. december 21-én.

Budapest város Közgyűlésének 554. számú, 2007. április 24-i határozata alapján projekttervet adott be KÖZOP-5.1.0- 07-2008-0001 számon a 4-es metróvonal kivitelezésére. 2008. július 2-án a Kormány támogatta a projektervet és jóváhagyta a pályázatnak az Európai Bizottságnak elé terjesztését.

1.2.4. "KINCSTÁRI SZERZŐDÉS" BUDAPEST VÁROSA, A BKV. ZRT. ÉS A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR KÖZÖTT

Budapest Főváros közgyűlése, a a BKV. Zrt. és a Magyar Államkincstár egy "Kincstári

Szerződés"-t írt alá 2004. január 19-én.
Budapest Főváros és a BKV. Zrt. azzal bízta meg a Magyar Államkincstárat, hogy intézzen a projekt finanszírozásával kapcsolatos minden ügyet, nyisson számlákat a szubvenciókból, valamint más forrásokból származó pénzösszegek befogadására, illetve a kifizetések eszközléséhez.

1.2.5. AZ ÚJ "METRÓTÖRVÉNY"

A Kormány 1059. számú, 2005. június 4-i határozatában elfogadta a 4-es metróvonal építésének költségét (I. és II. rész), ami 2002-es árakon HUF 264 500 000 000.
A 2005. évi LXVII. törvény (az új "Metrótörvény") 2005. június 29-én lépett hatályba és az állami támogatás összegét – 2002-es árakon számítva – HUF 208 900 000 000-ban határozta meg a 4-es metróvonalat illetően (I. és II. rész).

1.2.6. A KÉT EIB-KÖLCSÖNSZERZŐDÉS

Az EIB ("a Bank") kettő kölcsönszerződést kötött 2005. július 18-án; az egyiket Budapest városával ("Adós"), a másikat a Magyar Állammal ("Adós").
A Budapest városa és az EIB között FI Nr. 23.127HU ügyszámon kötött szerződésben EUR 1 167 000 000 volt feltüntetve projektösszegként, amiből EUR 922 000 000-nek kellett lennie az állami támogatásnak (ami tartalmazta az EIB-kölcsönt is), EUR 61 000 000-nek pedig a Város saját forrásaiból kellett származnia, míg EUR 184 000 000 kellett legyen a Város számára nyújtott EIB-kölcsön összege.
Az EUR 184 000 000 összegű EIB-kölcsönből csupán EUR 58 500 000-t (megközelítőleg HUF 15 172 000 000-t) folyósítottak végül Budapest városának. Egy 2014. február 24-én kötött megállapodás alapján, a Magyar Kormány átvállalta Budapestnek a szerződésből származó adósságát (e napon az adósság összege EUR 55 250 000-t tett ki).
A Magyar Állam és az EIB között FI Nr.23.126HU ügyszámon kötött kölcsönszerződésben ismét EUR 1 167 000 000 szerepelt a projekt költségeként; ebből EUR 231 000 000 származott az Állam saját forrásaiból, EUR 245 000 000 Budapest városának saját forrásaiból (amely tartalmazta az EIB-kölcsönt is), míg EUR 691 000 000 volt az EIB által a Magyar Államnak nyújtott kölcsön összege.

Az EUR 691 000 000 összegű EIB/Magyar Állam-kölcsönből végül EUR 472 000 000-t folyósítottak (a Magyar Államkincstár összesen HUF 119 473 200 000-t utalt át a BKV Zrt.-nek az EIB-hitelkeretben: HUF 74 865 000 000-t 2005. ?? 9-én és HUF 44 608 200 000-t 2006. március 22-én). Időközben Magyarország a teljes kölcsönt törlesztette az EIB-nek.
A projektösszegként mindkét kölcsönszerződésben feltüntetett EUR 1 167 000 000 a 4-es Metróvonalnak az első és a második szakaszát is tartalmazza (ez összesen 10,5 km, 14 megálló).
2015. decemberéig a metróvonalnak csupán az első szakasza (7,34 km) készült el.
A szerződések 6.09 pontja ("A projekt végrehajtása") szerint "Az Adós biztosítja, hogy egy olyan független és nemzetközileg elismert mérnök ("Mérnök"), akit a Bank, (az EIB) által elfogadott feltételek mellett alkalmaznak, segíti a Projektigazgatóságot és felügyeli a Projekt végrehajtását".

1.2.7. "TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS" BUDAPEST VÁROSA (KEDVEZMÉNYEZETT) ÉS A NEMZETI FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG (TÁMOGATÓ) KÖZÖTT

Ezt a Támogatási Szerződést ("TSz") 2008. december 12-én írták alá.
A Budapest városa (mint Kedvezményezett)és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (mint Támogató) között megkötött szerződés a KIKSZ Közlekedésfejlesztő Zrt. (mint közreműködő szervezet) felelősségvállalási záradékát, valamint a Budapesti Közlekedési Zrt. (BKV Zrt.) tudomásulvételt kijelentő szerződési záradékát tartalmazta.
A projekt végrehajtása során a DBR, a BKV Zrt. (Dél-Buda-Rákospalota) Metró Projektek Igazgatósága (korábban: DBR Kft.) a BKV Zrt. nevében járt el.
Az eredeti Tsz-ben foglalt pénzösszegek a következők voltak (a 4-es Metró I. szakasza):
- A projekt teljes tervezett összege HUF 353 766 300 000;
- A (vissza nem térítheto ÁFÁ-s) támogatható költség HUF 292 983 200 volt, ami eredetileg 89,0943%-os támogatási szintnek felelt meg (a finanszírozás aránya kizárólag a Kohéziós Alapból: 76,585 %);
- Ebből az összegből, a támogatás-rész HUF 224 381 200 000 volt, ami a (Kohéziós Alapból származó) EU-támogatás 85%-át tette ki, míg 15%-a állami támogatásból (HUF 36 650 100 000), illetve saját forrásokból (HUF 31 951 900 000; melyek mindegyikét a tőke finanszírozta) származott.

1.2.8. AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE A "BUDAPEST 4-ES METRÓ" NAGYPROJEKTRŐL (CCI NO, 2008HU161PR003)

Az Európai Bizottság 2009. szeptember 2-án, B(2009)6793 számú határozatában jóváhagyta a nagyprojektet. Eszerint a támogatás teljes összege EUR 857 090 000 volt, a finanszírozást (ötödik prioritási tengely) 85%-ban az EU, 15%-ban a Magyar Állam biztosította. A Bizottság határozatát követően a TSz-t 2010. februárjában módosították. A módosítás után a projekt részletei a következők voltak:

- A projekt teljes tervezett összege még mindig HUF 353 766 300 000 volt (ez a projekt befejezéséig HUF 452 554 224 302-ra emelkedett).
- A támogatható költség HUF 235 935 400 000 volt (ez a projekt befejezéséig nem változott), ami akkor a projekt 89,0943%-os támogatási intenzitásának felelt meg.
- Ebből az összegből a támogatás HUF 261 031 300 volt, ami 85%-ban az EU támogatásából állott – ez HUF 224 381 200 = EUR 728 526 000 (Kohéziós Alap); 15%-ban állami támogatás volt – ez HUF 36 650 100 (aminek egy része EIB-kölcsön is lehet); valamint HUF 31 951 900 HUF saját forrásból állott (amit Budapest városa finanszírozott, ennek egy része szintén EIB-kölcsön is lehet).

A Budapest városa és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség közötti TSz 7. pontja a Többletfinanszírozásra is tartalmaz rendelkezéseket. Ennek megfelelően a Többletfinanszírozás maximális összege HUF 211 231 537 837, melyből HUF 164 722 170 000-t finanszírozott az Állam, míg HUF 46 509 368 000-t a főváros.

A KÖZOP-finanszírozást meghaladó mindennemű összeget, valamint a többletfinanszírozást is 100%-osan fedeznie kell Budapest városa költségvetésének.

A Bizottság 2009. szeptember 2-i határozata kiköti, hogy 11 szerződést (összesen HUF 56 624 200 000 értékben, ami akkor megközelítőleg EUR 229 000 000 volt), törölni kell a a 4-es metróvonal támogatható projektköltségeinek listájából egy olyan szabálytalansági eljárás megállapításai alapján, amelyet az irányító hatóság (NFÜ KÖZOP IH) folytatott le (ld. a 2.3. részben a kizárt szerződések listáját).

A B(2009)6793 számú, 2009. szeptember 2-i határozatot a C(2015)8726 számú, 2016. december 4-i határozat módosította (ld. lejjebb: 1.2.9).

1.2.9. A FINANSZÍROZÁSI SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA, A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS, A BIZOTTSÁGI HATÁROZAT ÉS A KAPCSOLÓDÓ JOGALAP

A 4-es metróvonal I. szakasza megvalósításának javasolt határideje többször módosult:

- a 2004-es Finanszírozási szerződés szerint a határidő 2008 volt;
- a 2005-ös módosított Finanszírozási szerződés szerint a határidő 2009 volt;
- a 2008-as Támogatási szerződés szerint a határidő 2011 vége volt;
- a 2010-es módosított Támogatási szerződés szerint a határidő 2013 vége volt.

A TSz legutóbbi módosítása után az első üzembe helyezés napja 2014. március 31. volt.

Az Európai Unió által finanszírozandó projektkomponensekre tekintettel a projekt befejezésének napja a támogathatósági időszak utolsó napja, ami 2015. december 31. Az eddig a napig meg nem valósított komponensek nem támogathatóak.

A Kormány által biztosított 77 milliárd forintos többletfinanszírozásra (kormány által való finanszírozás a KÖZOP-ban a Magyar Állam 12%-os részén túlmenően) tekintettel a finanszírozási időszak vége 2017. december 31.

Budapest városa és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2012. december 21-én egy Egységes Finanszírozási Szerződést[2]) írt alá. Ez tartalmazta (a 4. mellékletben) a Módosított Megvalósítási Megállapodást, amelyet úgyszintén 2012. december 21-én írtak alá és amely a 2004. január 19-én megkötött "Beruházási szerződés" helyébe lépett. A "Támogatható kiadások"-ra vonatkozóan egy új Iránymutatást is elfogadtak.

Budapest városának észrevételei szerint (2016)9347, ld. még a levél 1. mellékletét), a módosítások elsődleges célja a megvalósításhoz szükséges pénzösszegek meghatározása volt annak érdekében, hogy a projektet sikeresen be lehessen fejezni, a projekt költségvetését naprakésszé lehessen tenni, valamint új, részletes szabályozást lehessen kidolgozni a kormányzati többletfinanszírozás felhasználására vonatkozóan.

Erre részint a Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXVI. törvény miatt volt szükség, amely a 2005. évi LXVII. törvényt (az új "Metrótörvény"-t) is módosította.

2012. április 5-én a Kormány módosította a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségről (NFÜ) szóló 130/2006. (VI. 15.) Korm. rendeletet. E rendelet alapján az NFÜ felelősségi körébe került minden, a Budapest 4-es Metró Projekttel kapcsolatos kormányzati tevékenység".

---

[2] Szerződés a budapesti 4-es metróvonal és kapcsolódó felszíni beruházásai megvalósításhoz kapcsolódóan kötött Támogatási Szerződés, finanszírozási szerződés és finanszírozási Szerződés Kiegészítő Megállapodás módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról.

A 1787/2015 számú, 2015. október 30-i kormányhatározatban a Kormány úgy döntött, csökkenti a KdZOP-5.1.0-07-2008-0001 projekt műszaki tartalmát és kivonja a következő komponenseket, amelyeket nem lehet 2015. december 31-ig végrehajtani:

- A Kelenföldi pályaudvar területének előkészítése és kialakítása; a Nyugati kijárat, az M1-M7 bekötőszakasz módosított kapcsolódása;
- P+R parkolók kialakítása a Kelenföldi pályaudvar területén.

Ennek következtében a költségek (bruttó) HUF 11 307 473 000-tal csökkentek. Ugyanez a kormányhatározat jóváhagyta a KÖZOP-5.5.0-09-11- 2015-0010 számú új projektpályázatokat is (HUF 10 318 677 000 értékben, melyből HUF 8 633 219 000 a KÖZOP-tól, míg HUF 1

[2] "Szerzodes a budapesti 4-es mctrovanal es kapcsol6do felszini bcruhazasai megvalosit^sahoz kapcsotidoan kotott Tamogatasi Szerzodes, Finanszirozasi Szerzodes es Finanszirozasi Szerzodes Kiegeszito Megallapodas modositas^rol es egyseges szerkezetbe foglalas^roi".

685 458 000 az IKOP-tól származik) és a KÖZOP-5.5,0-09-11-2015-0011-t is (HUF 4 321 853 000, amelyből HUF 2 674 254 000 a KÖZOP-tól, míg HUF 4 647 599 000 az IKOP-tól származik) ideértve e két komponenst. Azokat a komponenseket, amelyeket 2015. december 31-ig nem sikerült végrehajtani, jelenleg az új finanszírozási időszakban finanszírozzák.

Az Európai Bizottság a C(2015)8726 of 4.12.2016 számú, a B(2009)6793 számú, 2009. szeptember 2-án kelt határozatát módosító határozatában úgy döntött, hogy a Budapest 4-es Metró Nagyprojektre rendelkezésre álló teljes támogatható összeget EUR 857 090 000-ról EUR 819 410 000-ra csökkenti, ami azt jelenti, hogy a Kohéziós Alapból származó finanszírozás (85%) EUR 728 526 000-ról EUR 696 490 000-ra, avagy HUF 180 830 600 000-ra csökken.

1.2.10. A TELJES PROJEKTKÖLTSÉGEK ÖSSZESÍTÉSE

Az Irányító Hatóság felé a befejezett projektről bejelentett teljes költség HUF 452 554 224 000 (tartalékok nélkül HUF 439 317 998 440), ami megközelítőleg 1,7 milliárd euró. Ez az összeg a következőket is tartalmazza: szabálysértési bírságok, jogi eljárási költségek, perlés után fizetendő összegek, amelyeket a Kedvezményezett elfogadott vagy amelyek per tárgyát képezik. A követelések teljes (elfogadott vagy perelt) összege a Kedvezményezett szerint HUF 67 591 200 000 (megközelítőleg EUR 260 969 000).

Ebbe az összegbe nem tartoznak bele bizonyos olyan szerződések, amelyeket a BKV Zrt. a saját költségvetése terhére kötött (például a Metraport Bt.-vel és a Metcontrol Kft.-vel a független hitelesítő mérnöki feladatok elvégzésére kötött szerződések). A kedvezményezettnek az erre adott magyarázata az, hogy ezek a szerződések nem kapcsolódtak közvetlenül a 4-es Metró Projekthez (THOR(2016)9347, a 7. sz. tényhez fűzött észrevétel).

A projekt teljes költsége a következő finanszírozási elemekből áll:

	Európai Unió, Kohéziós Alap	**Magyar Állam**	**Budapest Város**	**Teljes összeg**
KÖZOP	HUF 180 830 600 000 (77%)	HUF 29 913 900 000 (12%)	HUF 25 215 900 000 (11%)	HUF 235 960 400 000 (HUF 228 466 751 121, tartalékok nélkül)
Többletfinanszírozás (Állam + Budapest városa)		HUF 164 722 170 000 (78%)	HUF 46 509 368 000 (22%)	HUF 211 231 538 000
Budapest városának saját finanszírozása			HUF 5 362 286 000	HUF 5 362 286 000 (tartalék = 0)
Teljes összeg	HUF 180 830 600 000 (40%) (EUR 696 490 000, az Európai Bizottság határozata alapján)	HUF 194 636 070 000 (43%)	HUF 77 087 554 000 (17%)	HUF 452 554 224 000

1.3. A PROJEKTTEL KAPCSOLATOS IGAZSÁGÜGYI VIZSGÁLATOK

Az OLAF-nak a saját vizsgálatai során tudomására jutott, hogy több nyomozást is folytattak ezzel a projekttel kapcsolatban. Ezek közé tartoznak a következők:

1.3.1. "NAGY METRÓ ÜGY" (NÉMET ÉS OSZTRÁK IGAZSÁGÜGYI HATÓSÁGOK)

Nyomozási ügyszám: BRFK Gazdasági Főosztály 8651/2009

Ügyészségi ügyszám: Fővárosi Főügyészség KUO. 31962/2009

Az OLAF eljárásában iktatott dokumentumok: THOR(2013)24760 és

OLAF.C.1(S)(2013)25087.

A nyomozás tárgya:

Btk. 319. § (1) és (3) c), különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés gyanúja)[3]. E gyanú a következő alapján merült fel:

- 11 közbeszerzési eljárás, amely a magyar Országgyűlés egyik képviselőjének feljelentésében szerepel, valamint az Állami Számvevőszék jelentése;
- A BPV Konzorciumnak a Landshut-i Ügyészség eljárási jogsegély iránti kérelmében említett három, munkálatokra kötött szerződése.

Korrupció/Hivatali vesztegetés gyanúja (Btk. 250. § (1). E gyanú a következővel kapcsolatban merült fel:

- A Metraport Bt. és a Metcontrol Kft., az AMM Tanácsadó Zrt., a Swietelsky Kft. ellenőreinek szerződései (a bitumen különösen magas darabára és a munkaórák árazása), valamint a BPV Konzorcium három szerződése.

Állapot: a nyomozást 2012. július 27-én fejezték be.

Összefoglalás: az akta rengeteg szakértői véleményt, tanúvallomást, valamint közbeszerzési dokumentációt tartalmaz a különböző terhelő kijelentésekkel kapcsolatban.

Ami a hűtlen kezelés gyanúját illeti, az ügyet azért zárták le, mert a rendőrség megállapítása szerint a feltárt tények nem minősültek bűncselekménynek[4]. A korrupció gyanújával kapcsolatban a nyomozást azért szüntették meg, mert a rendőrség által beszerzett adatok alapján nem bizonyítható bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától nem várható eredmény[5].

A nemzeti nyomozások bizonyítékai közül egyeseket felhasznál a jelen OLAF-jelentés a súlyos szabálytalanságokról szóló megállapítások alátámasztására.

1.3.2. "SIEMENS-ÜGY"

Ez a nyomozás a SIEMENS AG német cég ellen irányult, amelynek a projekt áramellátását kellett biztosítania.

Magyarországi nyomozati ügyszám 395/2011; (Központi Nyomozó Főügyészség)

Magyar ügyészségi ügyszám: Fővárosi Főügyészség KUO. 31962/2009 (Fővárosi

[3] az 1978. évi IV. magyar törvény a Büntető Törvénykönyvről

[4] "A cselekmény nem bűncselekmény".

[5] "Mivel a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény."

Főügyészség)

Magyar Legfőbb Ügyészség ügyészségi ügyszáma: LU KF. 8432/2010

A nyomozás tárgya: Fontosabb ügyekben intézkedő személy által elkövetett vesztegetés bűntett gyanúja (Btk. 250. § (1) és (2) a). E gyanú a Siemens AG-tal munkálatokra kötött szerződéssel valamint a szerződés aláírását megelőző közbeszerzési eljárással kapcsolatban merült fel.

Az OLAF eljárásában iktatott dokumentumok: TH0R(2()13)28513 és OLAF.C.1(S)(2013)29359.

Állapot: a nyomozást 2013. április 29-én fejezték be.

Összefoglalás: az EIB elküldte a német ügyészségi szolgálatnak, a magyar ügyészségi szolgálatnak és az OLAF-nak a Debevoise & Plimpton LLP ügyvédi irodának a Budapest 2-es és 4-es metróvonalakkal kapcsolatos állítólagos korrupcióról készített jelentését és annak mellékleteit. A jelentés elkészítését a Siemens AG kérte, miután szabálytalanságok gyanúja merült fel. A mellékletek különböző tanácsadó cégek és médiacégek számára eszközölt kifizetések bizonyítékait tartalmazták. Az ügyvédi iroda által meghallgatott több tanú nyilatkozata is megtalálható volt benne. Nyomozást kezdtek Németországban is, Magyarországon is. Az OLAF megindította saját nyomozását, OF/2008/0083 ügyszámon.

Az OLAF és a német hatóságok által 2009. január 28-29-én[6] tartott tanácskozáson megállapodtak, hogy az OLAF csupán egy EU által egy ismert harmadik országban finanszírozott projekthez kapcsolódó szálak után nyomoz, azonban ideiglenesen nem végez nyomozást az EU által Magyarországon finanszírozott projektekkel kapcsolatban.

Végül a német hatóságok csupán a Siemens AG által kötött egyéb szerződésekkel kapcsolatban végeztek nyomozást, de a Budapest 4-es Metróvonal szerződésével kapcsolatban nem. A német nyomozást a Siemens AG-tal kötött egyezség után lezárták. Az OLAF úgy döntött, nyomozást folytat a Siemens AG-nak a 4-es Meteróvonal Projekt keretében kötött szerződésével kapcsolatban, az OF/2012/0118/B4 ügyszámon. Az e vonatkozással kapcsolatos minden információt áthelyeztek az OF/2008/0083 ügyből az OF/2012/0118/B4 ügybe.

A magyar hatóságok kihallgattak a Debevoise & Plimpton LLP jelentésében említett egyes tanúkat, ezek azonban nem tartották fenn korábban tett nyilatkozataikat. A magyar hatóságok különböző banki adatokat is elemeztek, azonban nem találtak a terhelő nyilatkozatokat megerősítő bizonyítékokat. A nyomozást azért szüntették meg, mert a nyomozás során

[6] Ares 1(2009)002029, a QF/2008/0083/A2 ügyszámon iktatva.

beszerzett adatok alapján nem volt bizonyítható bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem volt ilyen eredmény várható.
A Központi Nyomozó Főügyészség által beszerzett bizonyítékok közül egyesek szerepelnek a jelen OLAF-jelentésben a súlyos szabálytalanságokról szóló megállapítások alátámasztására.

1.3.3. "ALSTOM-ÜGY" (TÖBB TAGÁLLAM)

A 4-es Metró projektben az ALSTOM gördülőállomány szállítására kötött szerződést (ld. a 2.3.20. pontot).
Magyarországi nyomozati ügyszám: NNI: 128/2012.bu (Nemzeti Nyomozó Iroda
Fővárosi Főügyészség ügyészségi ügyszáma: KUO.2737/2011 Magyar Legfőbb Ügyészség ügyészségi ügyszáma: LU KF.785/2011
Az OLAF eljárásában iktatott dokumentumok: THOR(2013)24760 és OLAF.C.1(S)(2013)25087 (a magyar igazságszolgáltatási hatóságoktól kapott dokumentumok). A nyomozás tárgya: Eredetileg hűtlen kezelésről tett bejelentés, azonban korrupció/vesztegetésre módosították (Btk. 250. § (1). E gyanú az Alstom Transport SA-mel munkálatokra kötött szerződéssel valamint a szerződés aláírását megelőző közbeszerzési eljárással kapcsolatban merült fel.
Állapot: a nyomozás folyamatban van.
Összefoglalás: ez határon átnyúló nyomozás, amelyet az Eurojust több tagállami hatósággal együtt koordinál.
A magyar igazságszolgáltatási hatóságok által beszerzett bizonyítékok közül egyeseket a jelen OLAF-jelentésben a súlyos szabálytalanságokról szóló megállapítások alátámasztására használunk.

2. AZ OLAF ÁLTAL ELVÉGZETT NYOMOZATI CSELEKMÉNYEK ÉS AZ ÖSSZEGYŰJTÖBB BIZONYÍTÉKOK

2.1. AZ OLAF ÁLTAL ELVÉGZETT NYOMOZATI CSELEKMÉNYEK LISTÁJA.

- Az illetékes magyar igazgatási hatóságoktól kapott dokumentumok gyűjtése és részletes elemzése a nyomozás teljes időtartama alatt, folyamatosan.

- Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságától kapott dokumentumok gyűjtése és részletes elemzése a nyomozás teljes időtartama alatt, folyamatosan.
- A magyarországi Budapesti Közlekedési Vállalat Zártkörűen Működő Részvénytársaság (BKV Zrt.), helyszíni ellenőrzése 2013. május 29-én, ld. OLAF Jelentés: THOR(2013) 15416.
- Az angliai Matrics Consult Ltd. helyszíni ellenőrzése 2013. május 29-én, ld. OLAF Jelentés: THOR(2013)24784.
- Eurojust koordinációs megbeszélés, 2014. május 15.
- Operatív és követő egyeztetések különböző igazságszolgáltatási hatóságokkal. Igazságszolgáltatási dokumentumok gyűjtése és részletes elemzése.
- Levelezés különböző igazságszolgáltatási hatóságokkal, dokumentumok gyűjtése és részletes elemzése.

2.2. KÜLÖNBÖZŐ NEMZETI HATÓSÁGOK ÁLTAL A PROJEKTTEL KAPCSOLATBAN ELVÉGZETT ELLENŐRZÉSEK ÉS A PROJEKT VÉGREHAJTÁSA FOLYAMÁN ELŐFORDULT, BIZONYÍTOTT SZABÁLYTALANSÁGOK

a) A Dezső és Társa Ügyvédi Iroda által a KÖZOP Irányító Hatóság megbízásából elvégzett ellenőrzés, 2008

2008 decemberében a KÖZOP Irányító Hatóság (KÖZOP IH) egy független jogi és közbeszerzési szakértőt, a Dezső és Társa Ügyvédi Irodát bízta meg azzal, hogy végezze el a projekttel összefüggésben a 2007. májusa és 2008. decembere között eszközölt fizetések utólagos ellenőrzését annak biztosítására, hogy ezek esetében megalapozott a Kohéziós Alapból származó finanszírozás.

A 2008. december 12-én kelt, "Utólagos pénzügyi ellenőrzés (UPE)" című ellenőrzési dokumentum szerint a projekt tényleges szerződéseit olyan közbeszerzési eljárások előzték meg, amelyekben több alkalommal is megsértették a nyilvánosság elvét, a tisztességes verseny elvét, valamint az esélyegyenlőség elvét. Az UPE-jelentés alapján a KÖZOP Irányító Hatóság szabálytalansági eljárást kezdeményezett, amelyben a szabálytalansági bizottság 15 olyan szerződést ellenőrzött, amelyek vonatkozásában a szakértői jelentés megalapozott kockázati tényezők meglétét állapította meg. Az eljárás befejezéséig e szerződések közül 11-nek az esetében különböző súlyú szabálytalanságokat állapítottak meg. Az 1083/2006/EK

tanácsi rendelet rendelkezéseire tekintettel ezt a 11 szerződést az Európai Bizottság 100%-os mértékben szabálytalannak minősítette és így az összegek 100%-át levonták a KÖZOP projekt támogatási pályázatának teljes összegéből. E levonás 229,5 millió eurót, avagy 57 milliárd forintot tett ki. E 11 szerződést ekként törölték a 4-es Metróvonal támogatható projektköltségei közül, a B(2009)6793 számú, 2009. szeptember 2-i bizottsági határozat 1. mellékletének megfelelően.

A Kedvezményezett észrevételei (a 2.2.6, valamint a 2.2.8–2.2.15 pontokra vonatkozóan is):

A szerződéseknek az e tényekben hivatkozott közbeszerzéseivel kapcsolatban a NFÜ a 48/344/11/2010 számú levelében szabálytalanságot állapított meg, és kimondta, hogy a szerződések teljes összege nem támogatható finanszírozással a a „Közlekedés" operatív program keretein belül. A már rendezett finanszírozással kapcsolatban a NFÜ a 48/586/1/2010 számú levélben arra utasította a városi önkormányzatot, hogy utalja vissza a hivatkozott összegeket, amelyeket aztán a KIK5Z Zrt. rendezett a 81. számú támogatási pályázati összeg folyósítására vonatkozó ellenkövetelés-beszámítási ügylettel, a KIKSZ-K-2742/2011 és a 4060/2011 számú leveleknek megfelelően. Megjegyzendő, hogy nem történt meg a közbeszerzési eljárások rendjének megsértése és a Közbeszerzési Döntőbizottság nem hozott egyik érintett közbeszerzési pályázattal kapcsolatban sem jogsértést megállapító határozatot.

Ami a szerződéseket illeti, 2013-ban a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak a „Közlekedés" operatív programért felelős államtitkára szakértői véleményt kért a városi önkormányzattól azért, hogy megállapítsa az ajánlattétel időszakának piaci árait. KÖZOPHAT/10688-149/2014-NFM számú levelében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium elfogadta a szakértői véleményt és mindegyik szerződéssel kapcsolatban megállapította az alkalmazható korrekciós rátát, amelyek alkalmazásával a szerződések alapján kifizetett összegeket a többletfinanszírozási költségvetésből való finanszírozásra jogosultnak minősítette.

Szerződés száma	Értesítő levél száma	Eltérés a piaci ártól	Korrekció aránya
Co00-B	KÖZOPHÁT/14401 -6/2015-NFM	+11.97 %	11.97 %
Co-03	KPPF/874-13/2016-NFM	-13 %	0 %
Co-04/A	KPPF/874-12/2016- NFM	+8.35 %	8.35 %
Co-04/B	KPPF/874-10/2016-NFM	-2.27 %	0 %

Co-04/C	KPPF/874-9/2016-NFM	-12.82 %	0 %
Co-05/A	KPPF/874-11/2016-NFM	+10.59 %	10.59 %
Co-05/B	KÖZOPHAT/14401 /2015-NFM	+10.87%	10.87 %
Co-06/A	KÖZOPHAT/1009-46/2015-NFM	+10.57%	10.57 %
Co-06/B	KÖZOPHAT/1009-85/2015-NFM	+8.28 %	8.28 %

b) Magyarország Kormányzati Ellenőrzési Hivatalának (KEHI, az ellenőrző hatóság) 32/18/18/2010 számú ellenőrzési jelentése, 2010

Magyarország Kormányzati Ellenőrzési Hivatalának 32/18/18/2010 számú ellenőrzési jelentése előírta, hogy a projektbe tartozó mindegyik szerződést – ideértve a (a Dezső és Társa Ügyvédi Iroda-féle) független szakértői jelentésben minimális kockázatúank minősített szerződéseket is –teljeskörűen ellenőrizni kell és szabálytalansági eljárásnak kell alávetni, valamint meg kell határozni a szükséges pénzügyi korrekciókat. Fentiek alapján 2010. június 30-án az Irányító Hatóság szabálytalansági eljárást indított a fennmaradó 38, már ellenőrzött olyan szerződéssel kapcsolatban, amelyeket a szakértői vélemény viszonylag alacsony kockázatúnak minősített a közbeszerzés és támogathatóság szempontjából.

A közbeszerzési eljárással érintett összeg HUF 46 006 288 640 volt, míg az ellenőrzésnek alávetett szerződések teljes összege meghaladta a 174 milliárd eurót.

Ezen további értékelés eredményeként a kérdéses 38 szerződés közül 19-et szabálytalannak nyilvánítottak. E szeződések tárgya jellemzően projekttanácsadás, jogi és közbeszerzési tanácsadás, illetve fordítási és tolmácsolási szolgáltatás volt. A leggyakrabban megállapított szabálytalanság az volt, hogy a megállapodások nem feleltek meg a törvényeknek és általában a magyarországi közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályoknak. A vitatott szerződések egy részét jogellenesen, a közbeszerzési eljárás kihagyásával kötötték meg (egyes esetekben a közbeszerzésre vonatkozó aggregálási problémák adódtak).

A 19 szabálytalannak minősített szerződéssel kapcsolatban a kedvezményezettnek HUF 93 549 171 (EUR 334 100) értékben pénzügyi korrekciót kellett végrehajtania. Az ilyen korrekciókkal kapcsolatban azonban a Kedvezményezett (Budapest városa) kamatfizetési kötelezettségének mértéke is növekedett, amely alapján kamatként HUF 9 314 114-t (EUR 33 264-t) kellett megfizetnie.

c) Az Állami Számvevőszék 1023/2010 számú ellenőrzési jelentése

Az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSz) 2010. szeptemberében ellenőrzést végzett a 4-es Metróvonal Projekttel kapcsolatban. Többek között a következőket állapították meg[7]:

- A projektbefektetés mind költségben, mind időben meghaladta a tervezett értékeket. Az ellenőrzés idején a projekt végrehajtásának sajátosságai folytán nem volt lehetséges a projekt teljes költségének, illetve a végrehajtás zárónapjának megbecslése. Az ellenőrzés idején – például – még nem adtak az illetékes hatóságok engedélyt a metrószerelvényekre (az Alstom-szerződés) és ezért a gyártás nem kezdődhetett meg. Számos probléma adódott a földterületek megszerzésével kapcsolatban mind a munkálatok megkezdése előtt, mind utána. Például a kelenföldi földterületek megszerzése több, mint 6 hónappal elhúzódott, ami 3 milliárd forintos (megközelítőleg 11 millió eurós) többletköltséget okozott a projektnek.
- A P+R parkolók kapacitásának csökkentése (300 parkolóhelyre 1500-ról) csökkenti annak lehetőségét, hogy az ingázók a végállomáson parkoljanak és a metróval utazzanak.
- Az ÁSz megállapította, hogy a projekt végrehajtását a hátrányos szerződési feltételek elfogadása, a Kedvezményezett rossz döntései,
- úgy mint a "Vállalkozó által tervezett műszaki és elektromos berendezések tervezése és telepítése" által a FIDIC "sárga könyv" szerződési környezet kiválasztása jellemezte, miközben a jóváhagyott építési terveket még nem hagyták jóvá. A projekt becsült időrendje egyáltalán nem volt összhangban a projekt műszaki előkészítésének állapotával; ezeket az időrendeket belefoglalták a szerződésbe. Például négy metróállomással (Fővám tér, Kálvin tér, Rákóczi tér, Népszínház utca), a munkálatokra irányuló szerződéseket azelőtt megkötötték, hogy megkapták volna az építési terveket, amelyeket csak 3–8 hónappal a szerződések megkötése után kaptak meg.
- A Beruházó nem alkalmazott független hitelesítő mérnököt; az NFŰ (Irányító Hatóság) számos szabálytalanságot állapított meg.
- A FIDIC mérnök három munkálatokra szerződött vállalkozóval volt érdekellentétben, mivel ezektől 2005-ben és 2006-ban alvállalkozóként kapott kifizetéseket.
- A késedelmek miatti pénzügyi felelősség tisztázása lehetetlen a munkálatokra kötött

[7] A megadott lista csupán kivonat és nem tartalmazza a Számvevőszék valamennyi megállapítását.

különböző szerződések ellenőrzése nélkül, mivel nincsenek a teendők világosan meghatározva arra az esetre, ha az időrendet nem tartják be.

- Mintegy ezer igényt jelentettek be az ellenőrzésig. Ezek 40%-a nem tartalmaz konkrét összeget (a szerződések lehetőséget adtak erre), ezért az Állami Számvevőszék nem tudta megállapítani az igények teljes összegét, amint azt sem tudta megállapítani, hogy az igények teljes összegét fedezi-e a különböző szerződések tartalékának összege.

- Az elfogadott követelések és módosítások/további munkálatok ráfordításai összesen 8,5 milliárd forintot tettek ki (körülbelül 30 millió euró, EUR/HUF=280 árfolyamon számolva 2010-re vonatkoztatva). A követelések 76%-a a projekt műszaki és pénzügyi előkészületeinek késéséből adódtak, továbbá annak eredményeként, hogy a Kedvezményezett nem biztosította az vállalkozók részére a hozzáférést az építési munkálatok helyére a szerződés szerinti időpontban és feltételekkel.
- Az alagútfúrásra előre jelzett határidõket és költségeket nagymértékben meghaladták. A 126 hetes késedelemből legalább 35 hét a Beruházó hibájából adódott, amint azt a Beruházó maga is elismerte. E 35 hetes késedelem miatt a Beruházó elfogadta a BAMCO, az alagút fúrásáért felelős vállalkozó pénzügyi követelését, mely (a könyvvizsgálat időpontjában) 17,4 millió euró összeget tett ki. Ezt az összeget a szerződés tartalékösszegéből fizették, ebből fakadóan a finanszírozó „az Európai Unió, a Magyar Állam és a Fővárosi Önkormányzat” volt. A késedelem további része az Eurometro Kft. szerint az alagút fúrásával megbízott BAMCO-nak róható fel, és ez a szerződésben előírt kötbérfizetési következményt eredményezett (a maximális szerződésbeli kötbér: 10%, 20 millió euró). Ezt a BAMCO nem fogadta el és az ügy peres eljárás tárgyát képezi. A 126 hetes késedelem lépcsőzetes következményekkel járt minden munkahatáridő tekintetében, és ebből fakadóan a költségek tekintetében is, mivel az állomások, sínek, áramellátás kiépítési munkálatai nem kezdődhettek el, ugyanis az alagút még nem lett kifúrva.
- Egy összehasonlító tanulmány szerint (melyet 2009-ben az Egis Rail végzett), 10 európai metróépítési projekt közül a budapesti 4-es metró a legdrágább, közvetlenül a párizsi metró után. Ennek indoka részben az építési környezetre vezethető vissza – például az alagút néhány helyen 30 méter mélyen van a városközpont körülményei miatt (műemlékek, közművek) – de emellett a Beruházó által választott tervezési és műszaki megoldásokra is.

d) az Európai Számvevőszék által 2011-ben végzett könyvvizsgálat

Az Európai Számvevőszék által a 2011 DAS (11ETEDAS, PF4363 feladat) keretén belül végzett könyvvizsgálatot követően az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság véleménye szerint a további szolgáltatások (azaz a szerződés módosítási értéke) 100%-os pénzügyi korrekciójára volt szükség a Matrics Consult Kft-vel kötött P20/5 számú szerződés esetében, melynek tárgya szakértői kockázatkezelési szolgáltatások megrendelése volt. A Kedvezményezettet a az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) 127 § (2)-(3) bekezdése alapján 420,666,584 Ft, valamint az összeg kamatterheinek megfizetésére kötelezték.

E vizsgálat után 2011-ben az Európai Számvevőszék az OLAF részére kezdeti információt küldött e szerződéssel kapcsolatos potenciális család ügyében; ez volt az első olyan információ, amelyet a nyomozás keretében az OLAF megkapott.

e) a KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt. által megbízott Kölcsey & Némethi Ügyvédi Iroda vizsgálata (KÖZOP Közreműködő Szervezet)

A vizsgálat tárgya a műszaki közbeszerzés volt, valamint ezek jogi vonatkozásai: 71 db „+5%”-os szerződés és 27 db „+5%”-os szerződésmódosítás kapcsán. Ezek a szerződések és szerződésmódosítások az összes projektköltség 5%-os tartalékkeretéből lettek felhasználva.

A vizsgálat eredményeként 35 szabálytalansági gyanú merült fel, melyek következményeként a Közreműködő Szervezet 33 szabálytalansági eljárást indított. A jelen időpontig e szerződések közül 11 esetében lett megállapítva szabálytalanság és lett előírva pénzügyi korrekció. 20 szerződés esetében nem került megállapításra szabálytalanság, és a fennmaradó két szerződés vizsgálata jelenleg is folyamatban van.

f) a MetroConsult Kft. szerződésével kapcsolatos szabálytalansági vizsgálat

Ami a „Megbízási szerződés a 4-es metró 1. építési szakaszának DBR projektmenedzsmentjéhez kapcsolódó szakértői szolgáltatással kapcsolatban” című szerződésre vonatkozó közbeszerzési eljárásban beszerzendő összes mennyiség 6-os tételét illeti, 2009. május 14-én a BKV Zrt és a MetroConsult Tanácsadó, Tervező es Vállalkozó Mérnöki Iroda Kft. megbízási szerződést ("Szerződés") kötött „Megbízási szerződés a 4-es metró 1. építési szakaszának DBR projektmenedzsmentjéhez kapcsolódó szakértői szolgáltatással kapcsolatban, 6-os tétel: Műszaki költségelemző szakértő” címen (BSZ-22/2009).

Az Irányító Hatóság megállapította, hogy a szerződés végrehajtása, valamint a szerződés megkötése előtt lefolytatott közbeszerzési eljárás során a Kedvezményezett a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 50. § (1) bekezdését, valamint 99. § (1) bekezdését, továbbá a a támogathatóságra vonatkozó nemzeti szabályok 1.2. bekezdését. A szükséges pénzügyi korrekció összegét az irányító Hatóság COCOF-iránymutatás 2.3.22 szakasza alapján állapította meg. Korrekciós intézkedésként az Irányító Hatóság a következőt rendelte el:

- 356,239,399 forint támogatási összeg visszafizetését nettó 398,864,000 számlaértéken, melyet jogalap nélkül a szerződés szerinti 270,000,000 forinton túlmenően hívtak le;

továbbá 241,029,590 forint értékű támogatás 25%-os korrekcióját, melyet 270,000,000 forint nettó szerződési összegre fizettek (a kezdeti szerződés szerinti összeg), 60,257,397 forint összegben.

g) Az Irányító Hatóság által végzett további vizsgálatok a 4-es metró projekt kapcsán

- 4-es metró, műszaki szakértõ, 2012-2013 (FTBM Kft.). Feladatok: a szerződések és a szerződő Felek követeléseinek áttekintése, helyszíni ellenőrzések
- a 4-es metró projekt keretében lehívott előlegfizetések visszatérítésének pénzügyi vizsgálata, 2013-2014 (Credit Debit Kft.). Feladatok: a 4-es metróvonallal és a kapcsolódó felszíni beruházásokkal kapcsolatban kötött támogatási szerződést, finanszírozási szerződést és kiegészítő megállapodást módosító és egységes szerkezetbe foglaló szerződés 6.6.5-ös bekezdésében meghatározott vizsgálat kivitelezése

h) A 4-es metró projektre vonatkozó, a KIKSZ Zrt. mint Közreműködő Szervezet által végrehajtott további vizsgálatok

- Átvilágítás a közbeszerzési szerződési dokumentációval kapcsolatban 2011-2012 (Réti Ügyvédi Iroda)
- Piaci árak vizsgálata, 2011-2012 (Ernst & Young)
- Átvilágítás a közbeszerzési szerződési dokumentációval kapcsolatban, továbbá jogsegély a Támogatási Szerződés szövegezésével kapcsolatban (DLA Piper, Horvánt és Társa Ügyvédi Iroda), 2011-2012
- A projekthez kapcsolódó követelések (módosítási kérelmek, továbbá akadályoztatásból, késedelemből és határidő-meghosszabbításból eredő követelések), továbbá szerződésmódosítások közbeszerzési jogi szempontból, 2012-2013 (Szterényi Ügyvédi Iroda)
- A projekthez kapcsolódó követelések (módosítási kérelmek, továbbá akadályoztatásból,

késedelemből és határidő-meghosszabbításból eredő követelések), továbbá szerződésmódosítások közbeszerzési jogi szempontból, 2014-2015 (Törös Ügyvédi Iroda)

2.3. TÉNYMEGÁLLAPÍTÁSOK

2.3.1. FŐVÁLLALKOZÓ HIÁNYA

Az OLAF megállapította, hogy a Kedvezményezett a 4-es metróvonal projektjének megvalósításához 20 különálló és független építési szerződést kötött.

A szerződések megfeleltek a FIDIC[8] által kiadott ún. Sárga Könyv[9] „Szerződéses feltételek a vállalkozó által tervezett gépészeti és villamos berendezések tervezése-építése szerződéses feltételei a kiegészítő magas- és mélyépítési munkákkal" kiadvány szabványszerződés-típusának. Ez azt jelenti, hogy a munkaterveket a közbeszerzési pályázat nyertes pályázójának kellett kidolgozni.

A Szerződő Hatóság felelősségébe tartozott a fő utasítások kiadása, a tervezett mennyiségek meghatározása, valamint a részletes tervek és az építési engedélyek beszerzése. A vállalkozó felelőssége volt az építési tervek kialakítása, ezáltal felelősség vállalása.

A FIDIC Sárga Könyve alapján kötött szerződések szerint az vállalkozók nem jogosultak kötbér kikötésére (a mennyiségi kockázatokat az vállalkozók viselik). Amennyiben további ráfordításokra és határidő-hosszabbításra van szükség, az vállalkozók jogosultak a 20. pont szerint és speciális eljárási rend szerint követeléseik benyújtására.

A közbeszerzési felhívások közzétételekor csak a tenderek tervei voltak elérhetők, az építési engedélyek és a részletes tervek nem voltak készen.

Több esetben az építési engedélyeket csak hosszú csúszások után szerezte meg a Beruházó és adta át az vállalkozóknak. A tényleges építési munkálatok csak ez után kezdődhettek. A késedelmes időszak során az vállalkozók jogosultak voltak késedelmi pótlékra.

A Kedvezményezett nem értett egyet ezzel a ténnyel. Az OLAF ténymegállapításaira reagáló levél szerint[10] a projet pénzügyi terve nem foglalt magában a BKV Zrt. által a vállalkozóknak fizetett kötbért, mert a szerződések „megvalósítási időszak" nem kezdődött meg az építési engedélyek átadása és az építési terület hozzáférhetővé tétele előtt, ami azt jelenti, hogy ezt a kötbér határidő-számításakor figyelembe vették.

A valóságban a BKV Zrt.-nek a különböző vállalkozók jogi keresetei után kártérítést kellett fizetnie az építési engedélyek átadásának, valamint az építés terület hozzáférhetősége biztosításának késedelme miatt. Néhány követelés[11] még folyamatban van, ezért a követelések

---

[8] FIDIC: Federation Internationale des Ingenieurs-Conseiis (Nemzetközi Tanácsadó Mérnökök és Építészek Szövetsége)

[9] Első kiadás, 1999, Magyarországon kiadva 2001--ben, ISBN 963 85287 8 8 hivatkozási számon

[10] THOR(2016)9347

[11] Az ilyen igények magyarul a „*követelések*".

pontos összegét még nem lehet meghatározni, azonban a legrosszabb esetben ennek összege 260,969,000.

A 2012. október 30-án kelt FPH057/139-6/2012 számú, dr. Szeneczey Balázs által aláírt konszolidált támogatási megállapodásban kifejezetten az szerepel, hogy „a projekt a kezdetben elkövetett súlyos hiba, és különösen annak a ténynek a következményeit viseli, hogy nem volt a projektnek fővállalkozója". Az interfész-kockázatok mind a BKV Zrt.-t, így a Fővárosi Önkormányzatot terhelték.

A konszolidált támogatási megállapodás szerint ez az egyik indoka annak, hogy 2012-ben a különböző vállalkozók részéről a Fővárosi Önkormányzat felé fennálló követelések az ajánlat időpontjában több tízmilliárd forintot tettek ki, és annak, hogy a vállalkozók egymást hibáztatják, és egymáson át [sic. orig.] és még közvetlenül a BKV Zrt.-t is a 2006 és 2010 között kialakult késésekért (valamint a költségek növekedése miatt). A követelések teljes (akár elfogadott, akár peres eljárás tárgyát képező) összegét a Kedvezményezett 67,591,200 000 forintban (körülbelül 260,969,000 euróban) állapította meg. Ez az összeg a konszolidált támogatási megállapodásban is szerepel.

2.3.2. PROJEKT IGAZGATÓSÁG ÉS A PROJEKTVEZETÉS

A projektben nem volt sem vezető tervező, sem fővállalkozó.

A koordináció felelőse a BKV Zrt. - DBR Metró Projektigazgatóság.

a) DBR Metró Projektigazgatóság (1998-tól, a BKV Zrt. részeként.)

DBR Metró Projektigazgatóság kezdetben külön jogi egység volt (DBR Metro Kft.). A 00853/1998 1998. jún.25. határozatával a Budapesti Önkormányzat Közgyűlése úgy határozott, hogy a BKV Zrt. hozza meg a szükséges intézkedéseket a DBR Metro Kft. megállapodásos felszámolására. A DBR Metro Kft. feladatait és alkalmazottait a BKV Zrt. vette át, az újonnan létrehozott DBR Metró Projektigazgatósággal együtt.

A projekt végrehajtása során a BKV Zrt. DBR (Dél-Buda- Rákospalota) Metró Projektigazgatósága (korábban a DBR Kft.) járt el a BKV Zrt. nevében.

E feladata során a BKV DBR-t egy projektmenedzser segítette, aki a projekt előkészítésének és végrehajtásának döntő részében az Eurmetro Kft volt.

Kezdetben a Projektigazgatóság, a BKV Zrt., majd a DBR Metró nem rendelkezett sem megfelelő munkatársakkal, sem a munka megfelelő módon való elvégzéséhez szükséges szakértelemmel. Ez volt az egyik oka annak, hogy a projekt végrehajtásának teljes időtartama

alatt több probléma is felmerült, ez okozta a rossz koordinációt, a késedelmeket és emiatt volt különböző kivitelező vállalatoknak összesen HUF 67 591 200 000 (mintegy EUR 260 969 000) kártérítési igénye is. A DBR Metró kudarcait a Kedvezményezett 2012-ben felismerte (lásd az Önkormányzat 2012.10.30. javaslatát az Egységes szerkezetbe foglalt támogatási megállapodásra).

Kezdetben a DBR-nek csak hét alkalmazottja volt.

A 2007-es belső ellenőrzést követően (lásd lent) sor került a javasolt átszervezésre; a projektmenedzsment feladatait 2008 után az átszervezett/megerősített DBR javarészt elvégezte. A DBR munkatársainak számát 7-ről 40-re emelték.

b) Az első Projektmenedzsment Tanácsadó szerződés a BMPK Konzorciummal (Eurometro Kft.), 1998. okt.15.

1998. október 15. a DBR projektmenedzsment tanácsadói szerződést kötött (az "Alapszerződés") a BMPK f Konzorciummal (tagjai: Eurout Kft., Louis Berger S.A., OTP Ingatlan Rt. és MÁV Rt,), A BMPK Konzorcium hozta létre az Eurometro Kft.-t, amely a szerződés kivitelezésének felelőse lett.

Az Alapszerződés értelmében az Eurometro Kft. két időszakra látta el a projektmenedzsment feladatait: az első, a projekt előkészítése (határidő: 1999. jún.30., nettó HUF 590 millió = ECU 610 000), és a második, a projekt kivitelezésével kapcsolatban (határidő: 2004. június 30. HUF 2.2 milliárd = ECU 2 970 000). A szerződés 37. cikke szerint a "projektmenedzsment tanácsadója fenntartja minden dokumentum felett a tulajdonosi jogát, BKV ezeket csak a létrehozásuk eredeti céljának megfelelően használhatja.

Eurometro Kft. részt vett a közbeszerzési eljárás előkészítésében és lebonyolításában, és a benyújtott pályázati anyag értékelésében. Eurometro Kft. készítette a pályázati dokumentáció 1., 2. és 3. kötetét (útmutatók a pályázók számára, szerződéstervezet és a Megbízó követelményeit).

A szerződés értelmében az I. szakasz előkészítéséhez szükséges idő nyolc és fél hónap volt, ami végül a szerződés módosításait követően hat év lett. Az előkészítéssel kapcsolatban kifizetett összeg a hatszorosára emelkedett az eredeti összeghez képest (HUF 3,5 milliárd, EUR 3,6 millió) és meghaladta az előkészítésre és a végrehajtásra meghatározott teljes összeget.

Az Állami Számvevőszék 1023.sz. jelentése szerint (2010. szeptember) egészen 2010 májusáig, az Alapszerződés módosításáig nem készítettek féléves/éves feladat-meghatározást a tanácsadó feladataira vonatkozóan, pedig a szerződés 3. cikke értelmében ez kötelező lett

volna. A feladatokat általánosságokban határozták meg, nem elszámoltatható módon és a szerződés alapján nem volt mérhető a teljesítés. A kifizetések és a tényleges szolgáltatások megfelelőségét nem lehetett megállapítani.

A DLA Piper Horváth & Társai Ügyvédi Iroda a DBR kérésére megállapította, hogy az "Eurometro Kft. projektmenedzsment és közbeszerzési tanácsadói feladatokat látott el; az építési szerződésekkel (FIDIC), a Műszaki és az EBB hitelekkel kapcsolatban; a Budapesti Fővárosi Önkormányzat és a BKV Zrt. közötti finanszírozási megállapodással kapcsolatban és egyben a mérnöki feladatokkal kapcsolatban is. A párhuzamos feladatok végzése csökkenti a Megbízó képviseletének hatékonyságát, mert a beruházási projekteknél a különböző szerepkörök között általában felmerülő ellenőrzési feladatok nem érvényesülnek egy adott szervezeten belül". Az ügyvédi iroda több változtatást is javasolt a projektmenedzsmentnek, egyebek között az átszervezést is.

Az átszervezésre részben sor került, mivel a projektmenedzsment feladatokat 2008 után az átszervezett/megerősített DBR javarészt elvégezte és a DBR munkatársainak számát 7-ről 40-re emelték.

Eurometro Kft. végezte továbbra is a mérnöki feladatokat. Az építési szerződésekben az is szerepelt, hogy a FIDIC mérnök az Eurometro Kft.

c) A második Projektmenedzsment Tanácsadói szerződés az Eurometro Kft.-vel, melynek része a "FIDIC mérnök" feladata, 2006. jún.27.

A hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként a Közbeszerzési törvény 225. (X) b) cikke alapján a DBR 2006. jún. 27.-én egy új projektmenedzsment tanácsadói szerződést írt alá az Eurometro Kft.-vel a teljes 4. metróvonal előkészítésére és kivitelezésére. A szerződés értelmében az Eurometro Kft. egyebek között a FIDIC mérnöki feladatait is ellátja.

A szerződés teljes összege HUF 5 795 210 000 + EUR 5 911 510, ami tartalmazza az I. szakasz kivitelezését és a II. szakasz előkészítését és kivitelezését.

Az Eurometro Kft. projektmenedzsment tanácsadói szerződésének teljes összege az I. szakaszra HUF 2 921 400 000. A szerződés ideje előreláthatólag 4,5 év, azaz 2010 vége.

A 2006-os szerződés értelmében az Eurometro Kft. elvégzi a terv bírálat és a műszaki felügyelet feladatait és nyilatkozik a Támogatási megállapodásban megfogalmazottak szerint a projekt előrehaladásáról. A szerződés értelmében a szolgáltatások tartalmazzák az alap, a kiegészítő és a szakszolgáltatásokat, valamint a FIDIC mérnöki feladatokat. Így eszerint az Eurometro Kft. végezte mind a FIDIC mérnöki tevékenység és műszaki ellenőrzés feladatait,

mind bizonyos főmérnöki feladatokat (pl. jelentések előkészítése a projektgazda számára).
A szerződés 37. cikke szerint a "projektmenedzsment tanácsadója fenntartja minden dokumentum tulajdonosi jogát, a tanácsadó fenntartja a BKV DBR-nek a szerződés értelmében átadott szellemi terméke feletti rendelkezési jogát. BKV DBR joga nem terjed ki az átadott dokumentumok átdolgozására, módosítására és ilyen feladattal nem bízhat meg másokat."
Az Állami Számvevőszék 1023.sz. jelentése szerint egyebek között, a "szerződés értelmében nem készült feladat-meghatározást, ennek keretében nem határoztak meg teljesítési határidőket és a szerződés teljesítése nem volt mérhető, sem igazolható."
A 2006. június 27.-i szerződés pénzügyi fedezetét 2010. március 31.-re kimerítették. DBR zártkörű közbeszerzést indított 2009. december 14.-én, hogy projektmenedzsment tanácsadói szerződést írjon alá az Eurometro Kft.-vel. A hivatalból elrendelt eljárás lezárását követően a Közbeszerzési Döntőbizottság érvénytelenítette a közbeszerzési eljárást és D.858/15/2009 határozatában HUF 5 000 000 bírságot szabott ki.
2006-ban a DBR hozzáfogott a nyílt közbeszerzési eljárás előkészítéséhez.
A 2010. március 4.-i nyilatkozat értelmében az Eurometro Kft. átmenetileg folytatta a fent meghatározott feladatok végzését. A 2010. április 1. és 2012. június 30. között nyújtott szolgáltatásaiért HUF 2 318 000 000 díjazást kért, amire vonatkozóan peres eljárás indult.
A 2006-os szerződés értelmében 2011. március 31.-ig az Eurometro Kft. végezte a 4. metró I. szakaszának tanácsadói tevékenységét HUF 2 921 400 000 szerződés szerinti összegért.
OLAF azonban megjegyzi, hogy ennek a szerződésnek az értelmében az Eurometro Kft.-nek az I. szakasz végrehajtására az összesen HUF 8 157 143 814-ot az alábbiak szerint számlázták és fizették ki:
- Az eredeti (2006. június 27.-i) szerződés értelmében HUF 5 402 921 814, ebből HUF 4 663 951 046-ot közösen az állam és a főváros, míg HUF 738 970 768-ot Budapest városa fizetett és HUF 155 631 504 vissza nem térítendő ÁFA (teljes mértékben Budapest városa fizette);[12]
- Az első (2010. december 16.-i) szerződés módosítás értelmében HUF 52 034 006 00 (ebből HUF 1 888 784 000-ot közösen az állam és a főváros, míg HUF 145 222 000-ot Budapest városa fizetett és HUF 37 463 900 (teljes mértékben Budapest városa fizette);
- A második (2012. június 30.-i) szerződés módosítás értelmében (a szerződés nem

[12] Az adatokat OLAF a Kedvezményezettől kapott számlák listája és megjegyzései alapján számolta. Az OLAF-nak átadott összefoglaló táblázat a helyszíni ellenőrzésekről, valamint az Egységes szerkezetbe foglalt támogatási megállapodás táblázata szerint az eredeti szerződés szerinti teljes összeg HUF 5 734 184 500 (ebből HUF 4 952 506 500 az állam és a főváros közösen és HUF 781 678 000 a főváros finanszírozott) és HUF 172 381 100 volt a vissza nem térítendő ÁFA teljes mértékben a főváros fizette).

tartalmazta a teljes szerződéses összeget, csak a havonta esedékes díjként kifizetett összegeket, 2012. decemberi érvényességgel), HUF 720 216 000 (ebből HUF 648 328 769-ot közösen az állam és a főváros, míg HUF 71 887 231-ot Budapest városa fizetett) és HUF 19 409 552 (teljes mértékben Budapest városa fizette).

A fentiek tükrében Kedvezményezett kijelentette (lásd OLAF-nak levélben küldött észrevételei a vonatkozó tényekkel kapcsolatban), hogy az 1. és a 2. szerződés módosításban meghatározott díjak nem haladták meg az alapszerződés szerinti negyedéves összeget és a mérnöki feladatok nem változtak 2012 végéig. Az Eurometro Kft. szerződése; átalánydíjas szerződés volt, a költségeket nem egységenként/óránként számították fel. A korábbi ellenőrzések (Állami Számvevőszék, OLAF és ügyvédi irodák) nem emeltek semmilyen kifogást a 2006-ban csatolt szerződéssel és az abban meghatározott árakkal kapcsolatban.

Megjegyezzük, hogy az a tény, hogy OLAF nem emelt "kifogást " azonnal az általa végzett 'ellenőrzés' után (a Kedvezményezett valószínűleg jelezte a DBR Metró helyszíni ellenőrzéseit) nem jelenti azt, hogy a szerződés szabályszerű, hiszen a Zárójelentésig és a vizsgálat lezárásáig a nyomozás folytatódik.

Megjegyezzük azt is, hogy az Állami Számvevőszék audit jelentése a szerződésekkel kapcsolatban több pontot is kifogásol.

A Kedvezményezett megjegyzései (további részletek lásd az észrevételeket tartalmazó levél):

Kifizetett összegek:

- Az alapszerződés szerint: az I. szakasz és kapcsolódó projektekre nettó HUF 5 402 921 814 hozzáadottérték-adó nélkül, a II. szakasz és kapcsolódó projektekre HUF 628 916 630; le nem vonható általános forgalmi adó összege HUF 15S 631 504.
- Az állami forrásokat a 2012-es Egységes szerkezetbe foglalt támogatási megállapodásban meghatározott szintről csökkentették. A szerződést és módosításait a KIKSZ helyesbítéssel jóváhagyta. Az önkormányzatnak a helyesbített összeg 100 %-át kellett kifizetnie a soron következő számlák rendezésekor. Mivel az 1. módosításból HUF 77 170 165-ot és a 2. módosításból HUF 62 628 560-ot 100%-ban a fővárosi önkormányzat viselt, az utófinanszírozása HUF 7 061 265 089 volt.

d) Az Eurometro Kft. és több fővállalkozó közötti összeférhetetlenséget az Eurometro Kft.-nek, a projektmenedzsmentnek és a FIDIC mérnöknek kellett rendeznie

A BKV Zrt. Belső ellenőrzési és biztonsági főosztálya, No 101/406/2007 "108. sz. vizsgálati jelentés" c. dokumentuma értelmében az Eurometro Kft.-t érintő összeférhetetlenséget

állapított meg, mivel a projekt teljes idején a vállalat projektmenedzsment tanácsadójaként részt vett a közbeszerzési eljárás előkészítésében és lebonyolításában, majd a projektmenedzsment megbízásából főmérnöki ellenőrző feladatokat is ellátott. Ezen kívül, 2005-ben és 2006-ban az Eurometro Kft. tervezési és tanácsadói feladatokat végzett három vállalkozó alvállalkozójaként, ugyanannak a projektnek a megvalósítása során.

A jelentés az alábbiakat állapítja meg:

- összeférhetetlenség van a Strabag Bridge Construction Consortium (tagjai: Strabag Rt., Hídépítő Rt., szerződésszám: No CO-OOA) és az Eurometro Kft. között. Először, az Eurometro Kft. alvállalkozóként a következő számlákat állította ki, amelyeket később a felügyelő főmérnök teljesítményigazolásával egészített ki a Strabag Zrt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 részszámláiban: No 2003/2005, 2207/2005, 0011/2005, 0013/2005, 0001/2006, 0006/2006 és 2007/2006 (2005. március 6. és 2006. július 14.). Teljes összeg: HUF 64 225 598. Előfordult az is, hogy ugyanaz a mérnök, természetes személy, tanúsította a teljesítést az Eurometro Kft., mint alvállalkozó részéről, mint aki a Strabag Zrt. számláját is igazolta az Eurometro Kft. projektmenedzsment tanácsadó részéről is.
- Összeférhetetlenség van a Strabag Zrt. (No C0-04/C szerződés) és az Eurometro Kft. között. Eurometro Kft. No 0011/2006 számlájával HUF 2 700 000 összeget számlázott ki alvállalkozóként, amit később a felügyelő főmérnök teljesítményigazolásával egészített ki a Strabag Zrt. 2. sz. részszámlájában (ez utóbbi dátuma 2006. szeptember 30.).
- Összeférhetetlenség van a BPV-Metro 4 Kkt. (No C0-04/A, szerződés, Allgemeine Baugesellschaft-A.PORR Aktiengesellschaft, Bilfinger Berger és Vegyépszer Zrt.) és Eurometro Kft. között. Eurometro Kft. No 0009/2006 számlájával HUF 1 300 000 összeget számlázott ki alvállalkozóként, amit később a felügyelő főmérnök teljesítményigazolásával egészített ki a BPV-Metro 4 Kkt. Zrt. 2. sz. részszámlájában (ez utóbbi dátuma 2006. augusztus 31.).

A Budapest város Főpolgármesteri Hivatalának Közlekedési osztályának vezetője 2006. április 28.-án tájékoztatta az Eurometro Kft. vezetőjét és a DBR Metró Projektigazgatóság igazgatóját a No C0-004 szerződésben észlelt tényekről, ahol az Eurometro Kft. mind a vevő, mind a beszállító képviseletében jelent meg, majd kérte a feleket, hogy a jövőben tekintsenek el ettől a gyakorlattól. A további kifizetésekre azonban így is sor került. (Lásd fent, Strabag Zrt. 8. részszámlája, 2006. július 14.-i dátummal és BPV-Metro 4 Kkt. 2. észszámlája, 2006. augusztus 31..-i dátummal.)

A pénzbeli előlegeket többször helytelenül állapították meg az érintett vállalkozói számlákon, nem a teljesítés vagy a szolgáltatás dátumakor érvényes megfelelő EUR árfolyammal, hanem a kifizetés időpontján érvényes árfolyammal, ami a vállalkozó szempontjából kedvezőbb volt. Megállapításra került a Strabag Bridge Construction Consortium 1. sz. részszámlájával kapcsolatosan az is, hogy (a szerződés szerint kötelezően előírt) mellékletek nem tartalmazták a költségvetési dokumentumokat, az igazolással ellátott (munkavégzési) naplókat, jóváhagyott változtatásokat és a fejlődésjelentést. Megállapításra került az is a többi "számlával" kapcsolatban, hogy hiányoztak az építési naplók és a DBR Metró Projektigazgatóság aláírása.

A Kedvezményezett megjegyzései ezzel a kérdéssel kapcsolatban:

- *A Belső ellenőrzés jelentésében (2007. november 15.) megfogalmazott javaslatok alapján a BKV Zrt. fegyelmi eljárást indított Gulyás László, a DBR Metró igazgatóhelyettese ellen és ehhez egy fegyelmi bizottságot hoztak létre. Gulyás László munkaviszonyát megszüntették.*
- *Olti Ferenc, a BKV Zrt. DBR vezérigazgató-helyettese 2008. június 2.-i 20/50/2008 levelében kijelentette, hogy a DBR Metro projektmenedzsere 2007. november 12.-i 9/DBRP1-U607 sz. utasításában elrendelte, hogy a vállalkozók által benyújtott és a főmérnök által elismert minden egyes számlát az illetékes projektmenedzsernek a lehetséges összeférhetetlenség szempontjából meg kell vizsgálnia. E kijelentés értelmében az Eurometro Kft.-nek le kellett volna állítania azokat a tevékenységeit és gyakorlatait, amelyek összeférhetetlenséget mutattak.*
- *A 2008. június 2. benyújtott összefoglalóban a Belső ellenőrzés vezetője tájékoztatta a BKV Zrt. Felügyelő bizottságának elnökét a meghozott intézkedésekről.*
- *A BKV Zrt. és az Eurometro Kft. alapszerződésének és módosításainak áttekintésével a vállalat biztonsági vezetőjét bízták meg, akit 2012 nyarán a BKV DBR Metró projekt igazgatósága alkalmazott. A 2013. január 14. és 2013. január 17. leveleiben a DBR Metró projekt igazgatósága tájékoztatta a BKV Zrt. vezérigazgatóját a vizsgálat eredményéről. A vizsgálat alapján a vezérigazgató 2013. április 5.-én továbbította a vizsgálati eredményeket a budapesti rendőr-főkapitányság Korrupció és gazdasági bűncselekmények elleni osztályának vezetője felé. A budapesti rendőr-főkapitányság Korrupció és gazdasági bűncselekmények elleni osztályának I. gazdaságvédelmi részlege megkezdte a nyomozást, amit a büntetőeljárási törvény 190 (l) (b) paragrafusa értelmében a 2015. október 29.-én közzétett 01000/1450-88/2013 sz. döntésével a nyomozati adatok alapján beszüntetett, mivel nem lehetett megállapítani bűncselekményt és a nyomozás folytatásától nem volt további eredmény várható.*

Megjegyezzük, hogy a 2006. június 27.-i szerződés átalányösszege nettó HUF 5 795 210 000 hozzáadottérték-adó nélkül és EUR 5 911 500 + áfa volt.
Az 1. módosítóban az átalányösszeget az eredeti átalányösszegek kiigazítását követően és a tényleges euró összeg forintban való kifizetése szerint nettó HUF 6 719 736 100 hozzáadottérték-adó nélküli és EUR 3 900 820 + áfa összegre változtatták. Ez nem növelte az átalányösszeget, csak a II. szakasz végrehajtására javasolt átalányösszeget igazították ki.

Az OLAF nyomozása további összeférhetetlenséget tárt fel az Eurometro Kft. és a Siemens AG között. Jelentős kifizetésekre került sor a BKV DBR Metró igazgatóságának és az Eurometro Kft. tagjai felé. Ezekre a kifizetésekre 2006-ban és 2007-ben került sor, ami azt mutatja, hogy az Eurometro Kft képviselői még a BKV Zrt. Belső ellenőrzési és biztonsági főosztálya jelentését követően sem változtattak korábbi gyakorlatukon. A kifizetésekkel kapcsolatos további részletek, lásd lent 2.2.19.

2.3.3. A „MÉRNÖK" SZEREPE

a) A „mérnök" meghatározása a különböző szerződésekben és ezek jogalapjai

A különböző jogalapok, szerződések és megállapodások tartalmaztak pár leírást azzal kapcsolatban, hogy a projektben szükség van egy „mérnökre".
A DBR által a projekt megvalósítása céljából aláírt különböző szerződéseket a **FIDIC Sárga Könyvének** standardjaira építve kötötték meg. A FIDIC standardok (a Sárga Könyv 3. cikke) előírják egy „**mérnök**" (a köznyelvben „FIDIC mérnöknek" is nevezik) szükségességét.
Az **EBB-vel[13] kötött hitelmegállapodás** értelmében a kölcsönt felvevő fél beleegyezik abba, hogy egy **független és nemzetközi tapasztalattal rendelkező mérnök** (egy úgynevezett független ellenőrző mérnök, FEM) támogassa a projektigazgatóság munkáját és felügyelje a projekt megvalósítását.
A támogatási szerződés, valamint az egységes támogatási szerződés (a módosított megvalósítási megállapodás 4. mellékletének 10. pontja) szintén kiköti a kiegészítő finanszírozással kapcsolatban, hogy a BKV köteles bevonni egy **független ellenőrző mérnököt**.

[13] A Budapest Főváros Önkormányzata és az EBB közötti hitelmegállapodás 6.09. záradéka, valamint a Magyar Állam és az EBB közötti hitelmegállapodás 6.10. záradéka.

A BKV Zrt. DBR Metró és a kedvezményezett[14] értelmezése szerint két különböző mérnök volt két különböző szerepben: a FIDIC mérnök és a független ellenőrző mérnök (FEM). A FIDIC mérnök segíti a kedvezményezettet, és nem feltétlenül független a projektigazgatóságtól. Másfelől a FEM a projektgazda érdekeit képviseli, ezért függetlennek kell lennie a megbízótól és az alvállalkozótól is. A BKV Zrt. DBR Metró értelmezésében a FEM feladata a „mérnök" (FIDIC mérnök) munkájának felügyelete volt.

b) A „FIDIC mérnök" szerepe

A FIDIC mérnök szerepe kezdetben a **projektvezető** feladataiba volt foglalva a második tanácsadói szerződés alapján. **2006 júniusától 2012. december 30-ig az Eurometro Kft. volt a FIDIC mérnök. Ezen időszak alatt a FIDIC mérnök szerepét egy olyan vállalat töltötte be, mely komoly összeférhetetlenségben állt több kivitelezési alvállalkozóval is** (a projektvezetőt érintő összeférhetetlenség részleteit lásd fentebb).

2012 júniusában a BKV Zrt. DBR Metró nyílt eljárást indított egy FIDIC mérnöki szerződés megkötésére, de ez sikertelennek bizonyult, mert az egyetlen érvényes ajánlat összege 5,5 milliárd forint volt, míg az erre irányzott költségvetés 1,7 milliárd forintot tartalmazott.

2012 szeptemberében a BKV Zrt. DBR Metró ismét nyílt eljárást kezdeményezett. Ezúttal három vállalat nyújtott be érvényes ajánlatot: Az Eurout Kft., az M4 Mérnöki Konzorcium és a Metróber Kft. A legalacsonyabb költséggel járó ajánlatot a Metróber Kft. tette, de a szerződés odaítéléséről szóló döntést az Eurout Kft. a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt vitatta.

Eközben a BKV Zrt. DBR Metró meghosszabbította az Eurometro Kft. szerződését (az Eurout Kft. az Eurometro Kft. társtulajdonosa).

Ekkor a BKV Zrt. DBR Metró a nemzetgazdaság érdekére hivatkozva a Közbeszerzési Döntőbizottság engedélyét kérte arra, hogy a Metróber Kft.-vel írhasson alá szerződést, de a Közbeszerzési Döntőbizottság elutasította ezt a kérelmet.

Végül **2012. december 21-én** egy **kormányhatározatot** alapul véve a BKV Zrt. **nemzetgazdasági érdekből** a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő **BKK Közút Zrt**.-vel lépett szerződésre.

Szerződésszám, dátum: bsz-13/2013, 2012/12/21

Tárgy: FIDIC mérnök

Szerződő fél: BKK Közút Zrt.

[14] A kedvezményezett a megállapított tényekkel kapcsolatos megjegyzésében megerősítette ezt az álláspontot (THOR(2016)9347).

A szerződés értéke a finanszírozási szerződésnek megfelelően: 45 000 000 forint.

Teljes kifizetett összeg: 2 400 000 000 forint + 238 516 471 forint (nem levonható HÉA).

Finanszírozási módszer:

- KÖZOP: 2 317 332 579 forint (2 097 488 942 forint + 219 843 637 forint HÉA)
- Kiegészítő finanszírozás: 321 183 892 forint (302 511 058 forint + 18 672 834 forint HÉA)

A bsz-13/2013 számú szerződés szerepel a 4-es metró projekt szerződéseinek listájában, és a „befejezett projekt összköltsége" részét képezi. Az említett okok alapján a BKV Zrt. olyan kötelezettségekkel rendelkezett, melyek „pár száz milliárd forintban mérhető kedvezőtlen hatást gyakoroltak volna a nemzetgazdaságra, ha a metróépítés nem valósult volna meg időben (a 4-es metró projekt támogatása elveszett volna)".

Az eredeti támogatási szerződés 0. szakaszának (meghatározások) 25. pontja alapján a „mérnök" a FIDIC (vagy ezzel egyenértékű szerv) értelmezésében vett mérnök volt, aki független a kedvezményezettől (Fővárosi Önkormányzat) és a projekt megvalósítójától (BKV Zrt.).

A költségek elszámolhatóságáról szóló eredeti iránymutatásokban a „mérnöknek" FIDIC (vagy ezzel egyenértékű) mérnöknek kellett volna lennie, aki független a kedvezményezettől és a „projekt megvalósítójától".

A 2012. december 21-én elfogadott átdolgozott iránymutatásokban a „mérnök" egy FIDIC (vagy ezzel egyenértékű) mérnök volt. Többé már nem volt kötelező „független"-nek lenni, ezért a BKK Közút Zrt. – mely a Budapesti Közlekedési Központ (BKK) leányvállalata – lehetett a Budapesti 4-es metró projekt mérnöke, és a BKK Közút Zrt. által kibocsátott számlák elszámolhatóvá váltak a projektköltségek alatt.

A 2012 decemberében aláírt egységes támogatási szerződés óta a „mérnök" a 2009 szeptemberi 191/2009. számú kormányrendelet alapján beolvadt az építési ellenőrbe. Ezzel a változással a FIDIC mérnök tulajdonosi és szervezeti függetlensége megszűnt követelménynek lenni, amennyiben a független mérnök a közbeszerzésről szóló 2003. évi CVIII törvény 112 § (2) bekezdése értelmében közszolgáltatói szerződés keretében teljesíti kötelességeit (úgynevezett házon belüli eljárás).

c) A „független ellenőrző mérnök" (továbbiakban: FEM) szerepe

Az EBB-vel[15] kötött hitelmegállapodás szerint a kölcsönt felvevő fél beleegyezik abba, hogy

[15] A Budapest Főváros Önkormányzata és az EBB közötti hitelmegállapodás 6.09. záradéka, valamint a Magyar Állam és az EBB közötti hitelmegállapodás 6.10. záradéka.

egy független és nemzetközi tapasztalattal rendelkező mérnök (egy úgynevezett független ellenőrző mérnök) fogja támogatni a projektigazgatóság munkáját és felügyeli a projekt megvalósítását.

A támogatási szerződés, valamint az egységes támogatási szerződés (a módosított megvalósítási megállapodás 4. mellékletének 10. pontja) szintén kiköti a kiegészítő finanszírozással kapcsolatban, hogy a BKV köteles bevonni egy független ellenőrző mérnököt.

A független ellenőrző mérnöknek még 2012 után is függetlennek kellett volna lennie a kedvezményezettől. Ennek következtében ezt a szerepet 2012 után nem lehetett volna az új FIDIC mérnök, azaz a kedvezményezett tulajdonában álló BKK Közút Zrt. feladatkörébe vonni.

Mind a BKV Zrt., mind a Fővárosi Önkormányzat[16] azt az álláspontot képviseli – legalábbis jelen projekt vonatkozásában –, **hogy a független ellenőrző mérnök nem egyezik meg a FIDIC mérnökkel, és ettől eltérő szerepe van**, lásd fentebb is az a) pontban. Ezt az álláspontot a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) is elfogadja. Emiatt **két különböző szerződésnek kellett volna lennie, melyeket két különböző mérnök ír alá, és melyek a projekt megvalósításának teljes időtartamát lefedik.**

Az OLAF megállapította, hogy ez nem így történt.

A kedvezményezett megjegyzései:

A Fővárosi Önkormányzat közgyűlése 2005. június 30-án a 1676/2005. számú határozatában „arra kéri a projektgazda BKV Rt.-t, hogy késedelem nélkül lásson hozzá a független felügyelő mérnök kiválasztásához kapcsolódó feladatokhoz, miközben felkéri a BKV Rt. felügyelő bizottságát arra, hogy havonta kövesse nyomon a projekt megvalósítását úgy, hogy egy szakértőt bíz meg a független ellenőrző mérnök kiválasztásáig."

Ez alapján a határozat alapján a BKV Rt. két szakértővel lépett szerződésre a független ellenőrző mérnök (FEM) feladatainak ellátása céljából:

1) A felügyelő mérnök (FIDIC mérnök) által rendelkezésre bocsátott jelentések és az átadási jegyzékek pénzügyi felügyelete: *„pénzügyi szakértő", a Deloitte & Touche került alkalmazásra, akinek nevében Nagy Zoltán könyvvizsgáló végezte el a vonatkozó feladatokat 2005. november 14. és 2012. november 21. között.*[17] *Az egyik feladat az Eurometro Kft. által*

[16] Lásd a tényekkel kapcsolatos megjegyzéseket, melyeket a főpolgármester-helyettes dr. Szenczey Balázs írt alá – THOR(20l6)9347.

[17] A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.-vel kötött szerződésre vonatkozó adatok a következők: Szerződésszám: BKV Rt 63-V-83-2005, Szerződés dátuma: 2005. november 14., A szerződés felei: Aba Botond

rendelkezésre bocsátott jelentések és átadási jegyzékek pénzügyi megbízhatóságának ellenőrzése volt.

***2) A felügyelő mérnök (FIDIC mérnök) által rendelkezésre bocsátott jelentések és átadási jegyzékek műszaki felülvizsgálása**: A BKV Zrt. 2005. október 21-én szerződésre[18] lépett a Metraport Bt.-vel a FEM-nek a 4-es metró I. szakaszára vonatkozó feladatainak ideiglenes elvégzése céljából. A FEM feladatait a Metraport Bt. nevében a tulajdonos, Jávor Péter látta el, aki engedéllyel rendelkező közlekedésépítő mérnök.*

A szerződés alapján a BKV Zrt. a projektvezetési tanácsadó (mérnök) által a BKV Zrt. felügyelő bizottsága számára elkészített műszaki kivitelezési és átvételi jelentés műszaki ellenőrzésével bízza meg a szakértőt. **Jávor Péter csak a BKV felügyelő bizottságának jelentett, és nem a Fővárosi Önkormányzatnak.**

A felügyelő bizottság 2008. november 11-i ülésén Jávor Péter bejelentette a lemondását. A saját bevallása szerint ennek az volt az oka, hogy úgy érezte, nem vették figyelembe a megállapításait. A kinevezés megszüntetése 2008. november 17-én lépett hatályba Jávor Péter ezen lépése nyomán.

Az OLAF megjegyzi, hogy a projekt nem rendelkezett olyan független ellenőrző mérnökkel, aki 2008. november 17-e és 2009. február 4-e között ellátta volna a projekt műszaki felügyeletét.

A kedvezményezett megjegyzései:

Bár az igaz, hogy a 2008. november 17-e és 2009. február 4-e közötti időszak alatt a projektet független ellenőrző mérnök nélkül valósították meg, a MetControl Kft. első jelentési feladata a 2008. október 1-től 2009. január 1-ig tartó időszak felülvizsgálata volt a folytonosság biztosítását szem előtt tartva. Az összegző műszaki és pénzügyi jelentést a felügyelő bizottság minden hónapban a havi ülések első napirendi pontjakét tárgyalta meg, és a jelentés alapján tettek megfelelő intézkedéseket.

A BKV Zrt. **2009. február 5-én lépett szerződésre[19] a MetControl Kft**.-vel a független ellenőrző mérnöknek a 4-es metró I. szakaszára vonatkozó feladatainak ideiglenes ellátása

---

(BKV vezérigazgató mint ügyfél) és Deloitte Kft. (az alvállalkozó), Költségviselő: BKV Zrt. A szerződés megszüntetése: A 2012. szeptember 28-án kelt 1/470-1/2012/1. számú levél útján.

[18] A METRAPORT Mérnöki Kivitelező és Tanácsadó Bt.-vel kötött szerződésre vonatkozó adatok a következők: Szerződésszám: BKV Rt. 63-V-75/2005, Szerződés dátuma: 2005. október 21., A szerződés felei: Aba Botond (BKV vezérigazgató mint ügyfél) és Jávor Péter (METRAPORT Bt.). Ez a szerződés nem szerepel a 4-es metró szerződéseinek listájában, és nem képezi a „befejezett projekt összköltsége" részét.

[19] A MetControl Korlátolt Felelősségű Társasággal kötött szerződésre vonatkozó adatok a következők: Szerződésszám: 1/195/2009, Szerződés dátuma: 2009. február 5., A szerződés felei: Dr. Kocsis István (BKV Zrt. vezérigazgató mint ügyfél) és Vagács József (MetControl Kft. mint alvállalkozó), Költségviselő: BKV Zrt.

céljából havi 1,5 millió forint ellenérték fejében. Ez a szerződés nem szerepel a 4-es metró szerződéseinek listájában. A FEM feladatait a MetControl Kft. nevében a tulajdonos, Vagács József látta el.

A kedvezményezett megjegyzései:

A szerződést Vagács József 2012. szeptember 28-án kelt 1/470-2/2012/1. számú levele szüntette meg. A megszüntetés oka: A független ellenőrző mérnök 2012. október 1-én munkához látott.

A Fővárosi Önkormányzat közgyűlése 2011. november 30-án a 373/2011. számú határozatában megállapodik abban, hogy közbeszerzési eljárást kell indítani a független ellenőrző mérnök kiválasztása érdekében. A független ellenőrző mérnök feladata a projektgazdának a 4-es metró projekt I. szakaszára vonatkozó döntéseinek felügyelete a Fővárosi Önkormányzat és a BKV Zrt. között kötött, 2004. január 19-én kelt (és 2005. augusztus 17-én módosított) projektszerződés 10.7.1. szakasza alapján.

A BKV Zrt. egy második szerződés is aláírt a MetControl Kft.-vel 2010. május 10-én. A bsz-10/2010. számú szerződés tárgya az „NKH KU/VF/1841/1/2010. számú dokumentum alapján elkészített szakértői jelentés (az M2-es metró vonalán lévő sérült alagút falának stabilitásáról és a vasúti közlekedés biztonságosságáról)". A szerződés és a 4-es metró projekt közötti kapcsolat nem egyértelmű.

A kedvezményezett megjegyzései a szerződés és a 4-es metró projekt közötti kapcsolatra vonatkozóan:

A szerződés Háttér részének 1.1., 1.2. és 1.4. szakaszai rámutatnak a megbízási szerződés és a 4-es metró projekt közötti kapcsolatra. 2010. április 20-án 12:00 és 13:00 között, az alagút Kelenföldi Vasútállomás és Baross tér közötti részének fúrása során az alvállalkozó BANCO vállalat kárt tett az M2-es metróvonal alagutjának öntöttvas szigetelésében. A Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH) azonnali hatállyal minden építkezési tevékenységet felfüggesztett az M4-es vonalon, és egy szakértői jelentés elkészítését rendelte el.

A 2012. április 4-én elindított nyílt közbeszerzési eljárást követően a BKV Zrt. DBR projektigazgatósága **2012. október 1-én** szerződést[20] között a sikeres ajánlatott tevő **VIA Pontis Kft. Mérnöki Tanácsadó Kft**.-vel a FEM feladatainak ellátása céljából.

2015-ben az FEM bevonásának feladata a BKV Zrt.-től a Magyar Államhoz került át. A

[20] A VIA Pontis Kft. Mérnöki Tanácsadó Korlátolt Felelősségű Társasággal kötött szerződésre vonatkozó adatok a következők: Szerződésszám: Bsz: 7/2012, Szerződés dátuma: 2012. október 1., A szerződés felei: Bolla Tibor (BKV Zrt. vezérigazgató mint ügyfél) és Kolozsi Gyula (VIA Pontis Kft. mint alvállalkozó), Költségviselő: BKV Zrt. Metró projektigazgatóság M4 szerződésprojekt.

szerződést az NFÜ írta alá.

2.3.4. Co-00A SZERZŐDÉS, STRABAG RT. - HÍDÉPÍTŐ RT: - ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG.

Szerződés száma, dátuma: Co-00A, 2004. 12. 02.

Szerződő felek: Strabag Rt. – Hídéptő Rt.

Tárgy: Baross téri felszínrendezési munkák és a 2. sz. metróvonal 2. kijáratának mély- és szerkezetépítési munkái

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 2 973 076 722 Ft

Kifizetett összeg: 2 970 507 832 Ft

Finanszírozási mód: Kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Önkormányzata).

A szerződést ugyan hivatalosan nem zárta ki a B(2009)6793 számú bizottsági határozat (2009. szeptember 2.), de nem szerepelt a KÖZOP kifizetési kérelmek között sem.

A tények: A BKV Zrt. 101/406/2007 sz., a 108. számú vizsgálat eredményeit tartalmazó dokumentuma rögzítette, hogy összeférhetetlenség állt fenn a Strabag-Hídépítő konzorcium és az Eurometro Kft. között.

Az OLAF megjegyzi, hogy az Eurometro Kft. alvállalkozóként a következő számlákat nyújtotta be, amelyekkel kapcsolatban később független ellenőrző mérnökként teljesítési igazolást adott ki a Strabag Zrt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8. számú részszámláihoz: 2003/2005, 2207/2005, 0011/2005, 0013/2005, 0001/2006, 0006/2006 és 2007/2006 (2005. március 6. és 2006. július 14.). Teljes összeg: **64 225 598 Ft**.

Az OLAF megjegyzi, hogy ugyanaz a mérnök igazolta az Eurometro Kft. részéről a munkák teljesítését, aki az Eurometro Kft., mint projektmenedzsment tanácsadó részéről a Strabag Zrt. számláit is igazolta.

2.3.5. Co-00B SZERZŐDÉS, HÍDÉPÍTŐ ZRT: - KÜSZÖBÉRTÉK-SZABÁLYOK MEGSÉRTÉSE ÉS NYILVÁNOSSÁG HIÁNYA

Szerződés száma, dátuma: Co-00B, 2006. 03. 29.

Tárgy: Baross tér 2. sz. metróvonal Keleti pu. állomás második kijáratának belső beépítési munkái

Szerződő fél: Hídépítő Zrt.

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 1 184 499 900 Ft, beleértve a 200 500 000 Ft (17 %) feltételes összeget.

Finanszírozási mód: Kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Önkormányzata)

A B(2009)6793 bizottsági határozat (2009. szeptember 2.) 1. melléklete értelmében a szerződés értéke a 4. metróvonal támogatásra jogosult költségei közül levonásra került.

A tényállás: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) szabálytalansági bizottsága, valamint a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési eljárás során a nemzeti eljárás alapján nem vette figyelembe az összesítési szabályokat. A kérdéses eljárást az EB küszöbérték-szabályai szerint kellett volna lefolytatni, hozzáadva a 2005-ben indított egyéb építési beruházási projekteket is (pl. Co-05 és Co-06).

A szerződés odaítélése nem felelt meg az EU közbeszerzési eljárással kapcsolatos irányelveiben szereplő nyilvánossági rendelkezéseknek, és nem biztosított olyan szintű nyilvánosságot, amely lehetővé tette volna, hogy más tagállamok gazdasági szereplő is hozzáférhessenek a szóban forgó szerződéshez.

2.3.6. CO-02 SZERZŐDÉS, A BAMCO KONZORCIUM SZEREPE ÉS A TAISEI CORPORATION KIZÁRÁSA.

Szerződés száma, dátuma: Co-02, 2006. 01. 23.

Tárgy: Vonalalagutak és kapcsolódó állomási szerkezetek

Szerződő felek: BAMCO konzorcium. A konzorcium vezetője: Vinci Construction Grand Projects (cégjegyzékszám: 334 851 664 RCS Nanterre, adószám: FR 33 343 088 134). Tagok: Hídépítő Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-042234, adószám: 10845462-2-44); Strabag AG (cégjegyzékszám: 61689, adószám: 022/4246 Klagenfurt AT); Strabag International GmbH (cégjegyzékszám: HRB 19036, adószám: DE 214/5824/0485); Strabag Rt. (cégjegyzékszám: 01-10-044850, adószám: 12927012-2).

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 207 415 841 EUR

Kifizetett összeg: 54 782 200 000 Ft

Finanszírozási mód:

- KÖZOP [Közlekedési Operatív program] (EU + tagállam + Budapest Önkormányzata): 41 524 644 555 Ft

- Kiegészítő finanszírozás (tagállam + főváros): 13 257 555 445 Ft

A tényállás:

Közbeszerzés. 2004. december 22-én az ajánlatkérő szerv hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást indított a közbeszerzési törvény V. fejezete alapján „A budapesti 4-es metró I. szakaszával kapcsolatos 2. szerződés – Vonalalagutak és kapcsolódó állomási szerkezetek" tárgyában.

A Közbeszerzési Döntőbizottság 11973/2007. sz. határozata szerint az ajánlatkérő szerv érvei (a 4. metróvonal közbeszerzési tevékenysége és a Duna partján épülő fő gyűjtő beruházásai közötti kapcsolat, a közlekedéskorlátozások minimalizálására tett erőfeszítések, a gazdasági hatékonyság és gyorsaság, a tulajdonos követelményei) nem tették jogszerűvé a tárgyalásos eljárás alkalmazását.

Az ajánlatkérő szerv különböző alkalmassági feltételeket szabott meg az egyedüli ajánlattevők és a konzorciumok számára. Közös ajánlat esetén a közös alkalmasság feltételeitől eltérően az volt az előírás, hogy a konzorcium vezetőjének önmagában kell megfelelni az adott feltételeknek (pl. öt év tapasztalat alagútfúrási szerződések végrehajtásában).

A tárgyalások utolsó (harmadik) fordulóján a következő cégek vettek részt:

- Taisei Corporation (kezdeti ár: 41,3 milliárd Ft; alternatív ajánlat: 39,9 milliárd Ft);
- Hohcstief-Bouygues konzorcium (kezdeti ár: 71,3 milliárd Ft; alternatív ajánlat: 62,6 milliárd Ft);
- Zosw-Metro 4 (45,9 milliárd Ft);
- BPV Metro 4 (Bilfinger Berger, Porr, Vegyépszer: 62,9 milliárd Ft)
- és a BAMCO konzorcium (51,8 milliárd Ft).

A Taisei Corporation ajánlatát kizárták az utolsó körből, mert a Betonút Zrt-t jelölte meg a szerződés értékének 10%-át meghaladó mértékben bevonandó alvállalkozóként. Az előválogatási szakaszban a Betonút Zrt. is jelen volt egy másik induló konzorcium tagjaként, amelyet az ajánlatkérő szerv nem hívott meg az ajánlattételi szakaszba. A BKV Rt. szerint a Betonút Zrt. alvállalkozóként történő szerepeltetése miatt a Taisei Corporation ajánlata érvénytelen volt.

A tárgyalásos eljárás alatt a pályázók az utolsó ajánlattételi eseményig módosíthatták ajánlatukat.

A BKV Rt. az eljárás során nem figyelmeztette a Taisei Corporationt arra, hogy a Betonút Zrt. alvállalkozóként történő szerepeltetése miatt ajánlatuk érvénytelen lesz.

A sikeres pályázó a BAMCO konzorcium volt. Az ajánlatkérő szerv 2006. január 23-án írta alá velük a szerződést.

A szerződés BAMCO konzorcium általi teljesítése

Az alagútfúrásra tervezett határidőket és költségeket messze meghaladta a projekt. **Az alagútfúrás összesen 126 hetet késett.** A 126 hétből legalább **35 hét (kb. 9 hónap) a Beruházó hibája volt**, amit maga a Beruházó is elismert. A BAMCO konzorcium az előzetes terveket csak a szerződés aláírása után 9 hónappal kapta meg. Ezen tervek hiányában az eljárás nem folytatódhatott.

Ezen 35 hetes csúszás miatt a Beruházó elfogadta az alagútfúrásért felelős BAMCO **17,4 millió EUR**-ra rúgó igényét. Ezt a szerződés tartalékából fizették ki, tehát „az EU, az állam és Budapest Önkormányzata" fizette (lásd az Állami Számvevőszék 2010 szeptemberi jelentését).

A csúszás ezen felüli része az Eurometro Kft. szerint az alagútfúró cég, a BAMCO hibájából történt. Az Állami Számvevőszék szerint a késdelem miatt ki kell szabni a szerződésben szereplő kötbért (a szerződés szerinti maximális kötbér 10%, azaz 20 millió EUR).

A kedvezményezett megjegyzései:

A Co-02 közbeszerzési eljárással kapcsolatban fellebbezési eljárás indult, de a Közbeszerzési Döntőbizottság nem fogadott el az Ajánlatkérőt elmarasztaló döntést. A sikertelen pályázók nem kezdeményeztek semmilyen egyéb polgárjogi fellebbezést. A projekt kezdeti szakaszában a Co-02 szerződés teljesítése az Ajánlatkérőnek felróható okból késett. Ez főleg két tényezőre vezethető vissza:

- *Az Etele téri terület megvásárlásával kapcsolatban felmerült nehézségek miatti áttervezési és szervezési kérdések*
- *A Szent Gellért téri állomáson a fúrt akna kialakításának késedelme, aminek okai a következők voltak:*
  - *a jogerős építési engedély megszerzésének késése*
  - *a tervek főépítész/tervező általi felülvizsgálatához szükséges idő*
  - *végleges vasbeton tartógerendák beépítése az ideiglenes acélgerendák helyett*
  - *a munkák karácsonyi leállása*
  - *közművek áthelyezése*

A kedvezményezett a „9 hónapos” csúszással kapcsolatos számításokat is csatolt (lásd a levélben tett megjegyzéseket).

A kedvezményezett szerint *„mind a 9 hónapos csúszás, mind a 20 millió eurós összeg konkrét hivatkozások és részletezés nélkül valószínűtlennek és irrelevánsnak tűnik. Összetett és kölcsönösen összefüggő szerződések esetében, amelyek gyakran önmagukban is késnek az időközi és/vagy végső határidőhöz képest, lehetetlen akár csak feltételezni is azon tényeket, amelyeken ez az összeg alapul, és a módszert, amellyel kiszámították. Ezzel szemben tényként megállapítható, hogy* ***a BAMCO Kkt. és a BKV Zrt. között 36 eljárás zajlott különböző bíróságokon (a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Választottbíróságán[21] és a Fővárosi Törvényszéken[22]), amelyek közül 22 zárult le, és a vitatott összeg meghaladta a 40 millió eurót.*** *”*

2.3.7. CO-03 SZERZŐDÉS, HÍDÉPÍTŐ ZRT: - ÉRVÉNYTELEN AJÁNLAT.

Szerződés száma, dátuma: Co-03, 2006. 12. 27.

Tárgy: Kelenföldi pályaudvar állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: Hídépítő Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-043037, adószám: 10845462-2-44).

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 13 490 000 000 Ft (beleértve a 2 800 000 000 – 21% feltételes összeget is) + 289 826 236 Ft (alvállalkozói utódlás és a szerződéses ár módosítása)

Kifizetett összeg: 13 779 826 236 Ft

Finanszírozási mód: Kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Önkormányzata)

A B(2009)6793 bizottsági határozat (2009. szeptember 2.) 1. melléklete értelmében a szerződés értéke a 4. metróvonal támogatásra jogosult költségei közül levonásra került.

A tényállás: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség szabálytalansági bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentése 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv által kiválasztott győztes ajánlat érvénytelen volt.

Az ajánlatkérő szerv hiánypótlási eljárásban egyes pályázókat felkért arra, hogy igazítsák a kötbérrel sújtható határidőket és a véghatáridőket a dokumentációban szereplő előírásokhoz (minimum/maximum értékek alapján).

Az ajánlatokat a beadási határidő után nem lehetett módosítani. A véghatáridő odaítélési

[21] Magyarul: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Választottbírósága
[22] Magyarul: Fővárosi Törvényszék

szempont volt.

A sikeres ajánlattevő alacsonyabb árat ajánlott, mint két másik olyan ajánlattevő, akik megfelelő befejezési határidővel adták le ajánlatukat a hiánypótlás előtt.

A kelenföldi földvásárlás több mint 6 hónapot csúszott, ami 3 milliárd Ft (kb. 11 millió EUR) többletköltséget okozott a projekt során.

2.3.8. Co-04/A SZERZŐDÉS, BPV METRO 4 ÉPÍTÉSI KKT: - ÉRVÉNYTELEN AJÁNLAT.

Szerződés száma, dátuma: Co-04/A, 2006. 03. 01.

Tárgy: Tétényi út állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: BPV Metro 4 Epítési Kkt. Tagok: Allgemeine Baugesellschaft - A. Porr Aktiengesellschaft (cégjegyzékszám: FN34853f, adószám: 14490102 AT); Bilfinger Berger Aktiengesellschaft (cégjegyzékszám: HRB4444, adószám: 38182/01002); Vegyépszer Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-042273, adószám: 10866966-2-44).

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 13 469 995 EUR + 1 977 314,94 EUR (2. módosítás)

Kifizetett összeg: 4 084 600 000 Ft (3 577 573 567 Ft + 507 026 433 Ft)

Finanszírozási mód: Kiegészítő finanszírozás (tagállam + főváros)

A B(2009)6793 bizottsági határozat (2009. szeptember 2.) 1. melléklete értelmében a szerződés értéke a 4. metróvonal támogatásra jogosult költségei közül levonásra került.

A tényállás: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség szabálytalansági bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentése 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást folytatott le, ami szakmailag nem volt indokolt.

Az NFÜ szabálytalansági bizottsága szerint nem elfogadható az az érv, hogy ennek az eljárástípusnak az alkalmazását a rendkívüli sürgősség indokolta, mivel az csak egy hónappal rövidítette le az eljárás által érintett metróállomások megtervezésének és megépítésének folyamatát. A szerződések megkötése után a felek a kifizetésekben alkalmazott pénznem miatti árfolyamkockázatra való hivatkozással módosították a szerződéseket. A módosítások a pályázókat kedvezőbb helyzetbe hozták.

2.3.9. CO-04/B SZERZŐDÉS, SWO METRO 4 ÉPÍTŐ KKT: - ÉRVÉNYTELEN AJÁNLAT.

Szerződés száma, dátuma: Co-04/B, 2006. 03. 01.
Tárgy: Bocskai út állomás szerkezetépítési munkái
Szerződő fél: SWO Metro 4 Építő Kkt. Tagok: Swietelsky Epítő Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-720396, adószám: 10572795-2-44); Obayashi Corporation (cégjegyzékszám: 1299-01-077383, Shinagawa Intercity Tower B, 2-15-2, Konan, Minato-ku, Tokió 10-8502, Japán).
A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 32 200 000 EUR
Kifizetett összeg: 8 822 400 000 Ft
Finanszírozási mód: Kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Önkormányzata)
A B(2009)6793 bizottsági határozat (2009. szeptember 2.) 1. melléklete értelmében a szerződés értéke a 4. metróvonal támogatásra jogosult költségei közül levonásra került.
A tényállás: Az NFÜ szabálytalansági bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást folytatott le, ami szakmailag nem volt indokolt. A szabálytalansági bizottság szerint nem elfogadható az az érv, hogy ennek az eljárástípusnak az alkalmazását a rendkívüli sürgősség indokolta, mivel az csak egy hónappal rövidítette le az eljárás által érintett metróállomások megtervezésének és megépítésének folyamatát. A szerződések megkötése után a felek kifizetésekben alkalmazott pénznem miatti árfolyamkockázatra való hivatkozással módosították a szerződéseket. A módosítások a pályázókat kedvezőbb helyzetbe hozták. A közbeszerzési törvény 225. § (1) bekezdésének b) pontjára való tekintettel ez megsértette a közbeszerzési törvény 1. § (1) bekezdését és 303. §-át.
Az Állami Számvevőszék jelentésének időpontjában az SWO Metro 4 Építő Kkt. 5,7 millió EUR kifizetését követelte, amiből 2,1 milliót már jóvá is hagyott a Közbeszerzési Döntőbizottság.

2.3.10. CO-04/C SZ. SZERZŐDÉS, STRABAG ZRT – SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉS

Szerződés száma, dátuma: Co-04/C, 2006.03.01.
Tárgy: Móricz Zsigmond körtér állomás szerkezetépítési munkái
Szerződő fél: Strabag Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-044850, adószám 12927012-2-44).
A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 28 579 200 euró

Folyósított összeg: 7 456 934 275 forint

Finanszírozási mód: kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata).

A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 sz. bizottsági határozat (1. melléklet) nyomán ennek a szerződésnek az értéke kikerült a 4-es metróvonal támogatható projektköltségei közül.

Tényállás: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő közbeszerzési hirdetmény előzetes közzététele nélkül folytatott le egy tárgyalásos eljárást, ami műszaki szempontból nem volt indokolható.

Az NFÜ Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága szerint nem elfogadható az az érvelés, miszerint a rendkívüli sürgősség indokolta ennek az eljárástípusnak a kiválasztását, tekintve, hogy mindössze egy hónappal rövidítette le az eljárás hatálya alá tartozó metróállomások tervezésének és építésének folyamatát. A szerződések megkötését követően a felek – a kifizetések pénzneméből adódó árfolyamkockázat alapján – módosították a szerződést. A módosítások az ajánlattevőket kedvezőbb helyzetbe hozták. Tekintettel a közbeszerzési törvény 225. § (1) bekezdése b) pontjára, ez a közbeszerzési törvény 1. § (1) bekezdésének és 303. §-ának megszegését jelentette.

2.3.11. CO-05/A SZ. SZERZŐDÉS, HÍDÉPÍTŐ ZRT – SZABÁLYTALANUL MEGTERVEZETT AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátuma: Co-05/A, 2006.07.03.

Tárgy: Fővám tér állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: Hídépítő Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-043037, adószám 10845462-2-44).

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 39 377 659 euró

Folyósított összeg: 10 118 300 000 forint

Finanszírozási mód: kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata).

A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 sz. bizottsági határozat (1. melléklet) nyomán ennek a szerződésnek az értéke kikerült a 4-es metróvonal támogatható projektköltségei közül.

Tényállás: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az eljárás kezdetén az ajánlatkérő nem biztosított lehetőséget az ajánlatok részekre bontására. Ezt

csak a pályázati szakaszban, a hirdetmény módosításával tette lehetővé. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. Az eljárási szabályzat bármely ilyen jellegű módosítása ellentmond az esélyegyenlőség elvének és torzítja a versenyt.

Az ajánlatkérő egy részvételi jelentkezést – referenciák hiányára hivatkozva – annak ellenére érvénytelennek nyilvánított, hogy nem szólította fel hiánypótlásra az ajánlattevőt.

2.3.12. CO-05/B SZ. SZERZŐDÉS, SWO METRO 4 'KÁLVIN TÉR' ÉPÍTŐ KKT – SZABÁLYTALANUL MEGTERVEZETT AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátuma: Co-05/B, 2006.07.03.

Tárgy: Kálvin tér állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: SWO Metro 4 „Kálvin tér" Építő Kkt. (Swietelsky Építő Kft., Obayashi Corporation)

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 34 967 227 euró

Folyósított összeg: 9 816 900 000 forint

Finanszírozási mód: kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata).

A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 bizottsági határozat (1. melléklet) nyomán ennek a szerződésnek az értéke kikerült a 4-es metróvonal támogatható projektköltségei közül.

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az eljárás kezdetén az ajánlatkérő nem biztosított lehetőséget az ajánlatok részekre bontására. Ezt csak a pályázati szakaszban, a hirdetmény módosításával tette lehetővé. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. Az eljárási szabályzat bármely ilyen jellegű módosítása ellentmond az esélyegyenlőség elvének és befolyásolja a versenyt.

Az ajánlatkérő egy részvételi jelentkezést – referenciák hiányára hivatkozva – annak ellenére érvénytelennek nyilvánított, hogy nem szólította fel hiánypótlásra az ajánlattevőt.

2.3.13. CO-06/A SZ. SZERZŐDÉS, SWO METRO 4 „RÁKOCZI TÉR" ÉPÍTŐ KKT – SZABÁLYTALANUL MEGTERVEZETT AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátuma: Co-06/A, 2006.09.21.

Tárgy: Rákóczi tér állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: SWO Metro 4 „Rákóczi tér" Építő Kkt. (Swietelsky Építő Kft., Obayashi Corporation)

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 6 349 000 001 forint

Folyósított összeg: 6 510 000 000 forint

Finanszírozási mód: kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata).

A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 sz. bizottsági határozat (1. melléklet) nyomán ennek a

szerződésnek az értéke kikerült a 4-es metróvonal támogatható projektköltségei közül.

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az eljárás kezdetén az ajánlatkérő nem biztosított lehetőséget az ajánlatok részekre bontására. Ezt csak a pályázati szakaszban, a hirdetmény módosításával tette lehetővé. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. A támogathatósági feltételek a teljes közbeszerzési művelet vonatkozásában lefektetésre kerültek. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. Az eljárási szabályzat bármely ilyen jellegű módosítása ellentmond az esélyegyenlőség elvének és befolyásolja a versenyt.

2.3.14. CO-04/C SZ. SZERZŐDÉS, STRABAG ZRT – SZABÁLYTALANUL MEGTERVEZETT AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátuma: Co-06/B, 2006.09.21.

Tárgy: Népszínház utca állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő felek: BPV Metro 4 „NeKe" Építési Kkt. (Vegyépszer Zrt., Allgemeine Baugesellschaft - A. Porr Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger)

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 6 027 742 595 forint

Folyósított összeg: 5 937 000 000 forint

Finanszírozási mód: kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata).

A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 sz. bizottsági határozat (1. melléklet) nyomán ennek a szerződésnek az értéke kikerült a 4-es metróvonal támogatható projektköltségei közül.

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az eljárás kezdetén az ajánlatkérő nem biztosított lehetőséget az ajánlatok részekre bontására. Ezt csak a pályázati szakaszban, a hirdetmény módosításával tette lehetővé. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. A támogathatósági feltételek a teljes közbeszerzési művelet vonatkozásában lefektetésre kerültek. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. Az eljárási szabályzat bármely ilyen jellegű módosítása ellentmond az esélyegyenlőség elvének és torzítja a versenyt.

2.3.15. CO-06/C SZ. SZERZŐDÉS, BPV METRO 4 „NEKE" ÉPÍTÉSI KKT – SZABÁLYTALANUL MEGTERVEZETT AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátuma: Co-06/C, 2006.09.21.

Tárgy: Keleti pályaudvar állomás szerkezetépítési munkái

Szerződő fél: BPV Metro 4 „NeKe" Építési Kkt. (Vegyépszer Zrt., Allgemeine Baugesellschaft - A. Porr Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger)

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 13 789 175 633 forint

Folyósított összeg: 13 184 952 729 forint

Finanszírozási mód:

- KÖZOP: 12 969 152 729 forint
- kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata). 215 800 000 forint

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az eljárás kezdetén az ajánlatkérő nem biztosított lehetőséget az ajánlatok részekre bontására. Ezt csak a pályázati szakaszban, a hirdetmény módosításával tette lehetővé. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. A támogathatósági feltételek a teljes közbeszerzési művelet vonatkozásában lefektetésre kerültek. Az ajánlatkérő több győztest hirdetett. Az eljárási szabályzat bármely ilyen jellegű módosítása ellentmond az esélyegyenlőség elvének és torzítja a versenyt.

A kedvezményezett megjegyzései:

A 2010-ben lefolytatott szabálytalansági eljárás során a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség átvizsgálta a Co-06/C számú, a BPV Metro 4 „Neke" Építési Kkt.-val kötött szerződést, és megállapította, hogy a szerződés teljes nettó 58 358 521 024 forintos összege elszámolható.

A kedvezményezett megjegyzéseit követően tett észrevételek:

A kedvezményezett által szolgáltatott, a projekt keretében folyósított teljes összegre vonatkozó adatok szerint a Co-06/C sz. szerződés alapján 13 184 952 729 forint kifizetésére került sor. Ezért nem tisztázott, hogy a megjegyzéseket tartalmazó levelében a kedvezményezett miért említette az 58 358 521 024 forintos összeget.

2.3.16. CO-O7 SZ. SZERZŐDÉS, SWIETELSKY MAGYAROSZÁG KFT – SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉS ÉS KORRUPCIÓ GYANÚJA

Szerződés száma, dátuma: Co-07, 2007.11.26.

Tárgy: Állomások belső beépítése

Szerződő fél: Swietelsky Magyarország Kft.

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 39 580 594 950 forint + 3 992 405 050 forint (módosítás)

Folyósított összeg: 43 573 000 000 forint

Finanszírozási mód:

– KÖZOP: 39 529 000 000 forint

– kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata) – eredeti szerződés: 51 594 950 forint

– kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata) – módosítás: 3 992 405 050 forint

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő számos esetben – a sikeres pályázó esetét is beleértve – következetlenül és jogellenesen járt el a hiánypótlásokkal kapcsolatban.

1.) A hiánypótlási eljárás során a sikeres pályázó visszavonta egyik olyan alvállalkozóját, amely az előválogatási szakaszban átlépte a 10%-os küszöböt. Ez a részvételi jelentkezés jogellenes módosítását jelentette.

2.) Más pályázatok esetében a kedvezményezett a pályázatok információtartalmának hiányos voltára lett figyelmes, ami alapján a pályázatokat nem megfelelőnek kell tekinteni. A kedvezményezett hiánypótlási felhívást küldött ki, de ha erre semmilyen válasz nem érkezett, abban az esetben is minden jelentkezést érvényesnek nyilvánított, és felhívta a cégeket az ajánlattételre. A kedvezményezett az „értékelések összegzése" elnevezésű dokumentumban összegyűjtötte a meg nem felelés okainak többségét, és a dokumentumot minden pályázónak megküldte. A versenytársak tehát tisztában voltak a helyzettel, fellebbezés azonban nem történt.

A büntetőeljárásban 2010. február 18-án A. A. úr, a BKV Zrt. korábbi ügyvezető igazgatója által tett tanúvallomás szerint a főpolgármester-helyettes közvetve azt kérte, hogy a cég – a pályázat megnyeréséhez őt hozzásegítő BKV-s belső információk átadásának fejében – „tegye le az asztalra" a megkötendő szerződés értékének 5%-át. Ekkor tájékoztatták a Swietelsky Kft. ügyvezető igazgatóját, hogy a 4-es metróvonal belső beépítési munkáinak pályázatát csak 39,6 milliárd forintosnál alacsonyabb összegű ajánlattal lehet elnyerni.

Ez fontos információnak bizonyult, hiszen a gyakorlatban a munkálatok során minden pályázó magasabb ajánlatot nyújtott be, mint a meghatározott pályázati összeg. Ezt követően, mivel egyik ajánlat sem felelt meg a pályázati felhívásban szereplő feltételeknek, a magasabb összegről kötötték meg a BKV-val a szerződést. A belső beépítési munkálatok pályázati

eljárása esetében azután mindenki ugyanígy tett, kivéve a Swietelsky Kft.-t. Ők kicsivel az árküszöb alatti ajánlatot nyújtottak be, és – a feltételeknek egyedül megfelelő pályázóként – elnyerték a szerződést.

Később A. A. úr, az önvád alóli mentesség jogára hivatkozva, már nem volt hajlandó nyilatkozatot tenni.

Ezután nyomozás indult a szóban forgó közbeszerzési eljárás ügyében, amelyet azonban a Büntetőeljárási Törvénykönyv (Be.) 190. cikkének (1) bekezdése alapján megszüntettek: „Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti, [...] b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény."[23]

A kedvezményezett megjegyzései (lásd még a megjegyzéseket tartalmazó levelet):

Noha indult fellebbezési eljárás a Co-07 sz. közbeszerzési eljárással kapcsolatban, a Közbeszerzési Döntőbizottság nem marasztalta el döntésében az ajánlatkérőt. A sikertelen pályázók további polgári jogi fellebbezési eljárást nem kezdeményeztek. A jelentés hivatkozásokat tartalmaz az elhangzott nyilatkozatokra és tanúvallomásokra, amelyekben a nyilatkozat- és tanúvallomás-tevő személyeket nevük kezdőbetűivel említi. A tanúvallomásokat a Fővárosi Önkormányzat és a DBR MPI, a projekt végrehajtója, nem ismeri, ill. ezek nem állnak a rendelkezésükre, figyelembe v véve, hogy – véleményünk szerint – a tanúvallomásokat olyan személyekkel szemben folytatott büntetőeljárások során rögzítették, akik a projekttel érintőlegesen kapcsolatban állnak.

Véleményünk szerint a büntetőeljárásban tanúként, ill. gyanúsítottként meghallgatott személyek tanúvallomásai nem kezelhetők tényként, tekintve, hogy adott tanúvallomás kizárólag az érintett eljárásban releváns.

2.3.17. CO-08 SZ. SZERZŐDÉS, TÓTH T. D. FŐVÁLLALKOZÓ ÉS MÉRNÖKIRODA KFT

Szerződés száma, dátuma: Co-08, 2008.10.29.

Tárgy: Alagúti és felszíni (járműtelepi) vágányok megépítése

Szerződő fél: Tóth T. D. Fővállalkozó és Mérnökiroda Kft.

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 13 460 000 000 forint + 290 904 914 forint (1. sz. módosítás) + 990 400 000 forint (2. sz. módosítás)

[23] 190. szakasz (1) Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti […] b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény.

Folyósított összeg: 14 741 304 914 forint

Finanszírozási mód:

– KÖZOP: 11 958 400 000 forint + 290 904 914 forint + 990 400 000 forint

– kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata): 1 501 600 000 forint

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő az egyedi ajánlatadók és a konzorciumok esetében eltérő támogathatósági feltételeket határozott meg.

A kedvezményezett megjegyzései:

Noha indult fellebbezési eljárás a Co-08 sz. közbeszerzési eljárással kapcsolatban, a Közbeszerzési Döntőbizottság nem marasztalta el döntésében az ajánlatkérőt. A sikertelen pályázók további polgári jogi fellebbezési eljárást nem kezdeményeztek.

A 2010-ben lefolytatott szabálytalansági eljárás során az NFÜ átvizsgálta a Co-08 számú, a Tóth T. D. Kft.-vel kötött szerződést, és megállapította, hogy a szerződés teljes nettó 13 460 000 000 forintos összege elszámolható.

2.3.18. CO-09 SZ. SZERZŐDÉS, SIEMENS M4 BUDAPEST KONZORCIUM – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG, TOVÁBBÁ EGYÉB SZABÁLYTALANSÁGOK/JOGSÉRTÉSEK GYANÚJA

Szerződés száma, dátuma: Co-09, 2006.07.26. Tárgy: Rendszerek, áramellátás

Szerződő fél: Siemens M4 Budapest Konzorcium. Konzorcium vezetője: Siemens AG (cégjegyzékszám: HRB 12300, adószám: 99003257-07362300 DE), Siemens Zrt. (cégjegyzékszám: 01-10-041548, adószám: 10495892-2-44), Siemens Transportation System sas (cégjegyzékszám: 38405570468, adószám: 920 92 0145 046 001 011 FR).

A finanszírozási megállapodás szerinti szerződés értéke: 108 850 000 euró + az 1. és 2. sz. módosítás teljes összege: 32 050 000 euró (kockázatmegelőzés)

Folyósított összeg: 31 730 013 972 forint

Finanszírozási mód:

– KÖZOP: 28 031 000 000 forint

– kiegészítő finanszírozás (tagállam + Budapest Főváros Önkormányzata): 1 744 991 588 forint + 751 608 412 forint + 1 202 413 972 forint

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint a támogathatóság egyes feltételei túlzóak voltak (a forgalom, valamint a 20 km

hosszúságú vágány építéséről kért referencia szemben a megépítendő 7,34 km hosszúságú vágánnyal).

Az OLAF rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a sikeres pályázó az értékelő szakaszban belső információk birtokába jutott. A Siemens rendszeres tájékoztatást kapott a többi pályázóra és általában az eljárás egészére vonatkozóan. A Siemens AG már 2006. június 29-én ismerte a támogatás-odaítélési döntés tartalmát, noha a döntést csak 2006. december 7-én tették közzé. A pályázatbíráló bizottság 2006. július 7-én tartotta utolsó ülését.

2010 szeptemberében a Siemens AG kifizetési kérelmei (az Állami Számvevőszék auditjelentése szerint) összesen 37,2 millió euróra rúgtak, amelyből 8 milliót a FIDIC-mérnök már el is fogadott (a FIDIC-mérnök ekkor a projektvezetési tanácsadást is ellátó Eurometro Kft. volt). A mérnök esetében – a fent ismertetettek alapján – összeférhetetlenség állt fenn.

A Siemens AG és a Siemens Rt. a Budapest Főváros Önkormányzata különböző döntéshozóival, a BKV DBR Metró Projekt Igazgatósága tagjaival, valamint az Eurometro Kft.-vel (projektmenedzser + FIDIC-mérnök) kapcsolatban álló alábbi cégeknek az itt felsorolt összegeket fizette ki:

- Media Magnet Kft.[24]: 331 200 000 forint (1 265 056 euró) 2006.09.14. és 2007.08.06. között;
- Szemi-Soft B 91 Bt.[25]: 79 686 euró. A Szemi- Soft B 91 Bt. tulajdonosa és ügyvezető igazgatója Sz. L. úr volt, aki az Eurometro Kft. nevében projektvezetési tanácsadási és felügyelő mérnöki tevékenységet is végzett a DBR Metró Projekt Igazgatóság számára, amelyet szintén személyesen képviselt;
- Gantan Kft.: 16 250 000 forint (64 656 euró). Az ennek a cégnek a részére kifizetett összeg a Szemi-Soft B 91 Bt. kifizetéseivel azonos bankszámlára érkezett.
- Merito Consulting Kft.: 37 875 000 forint (150 150 euró). A Siemens általi kifizetések idején a cég tulajdonosa T. I., a MÁV Start ügyvezetőigazgató-helyettese volt. Ugyanebben az időszakban a Merito Consulting Kft. a MÁV Zrt. stratégiai projektekkel kapcsolatos tanácsadója is volt, és ebben a minőségében a 4-es metróvonallal kapcsolatban is nyújtott tanácsadást. A MÁV Zrt. volt az egyik társtulajdonosa annak az Eurometro Kft.-nek, amely projektvezetési tanácsadási és felügyelő mérnöki tevékenységeket végzett.

[24] Media Magnet Médiaügynökség Kft., 1141 Budapest, Gödöllői utca 78., cégjegyzékszám: 01 09 697205, adószám: 12151024-2-42. 2004 decembere és 2006 októbere között a cég az Opt Ügynök Kft. (1037 Budapest, Bojtár utca 64-66, cégjegyzékszám: 01 09 732344, adószám: 13381585-2-41) tulajdonában volt.

[25] Szemi-Soft-91 Műszaki tervező és Számítástechnikai Bt., 1164 Budapest, Lakatos u. 4., cégjegyzékszám: 01 06 114326, adószám: 28220503-1-42, bankszámlaszám: OTP 11705008-20424332-00000000 – felszámolás alatt.

- Budapest Investment Zrt.: 14 000 000 forint (56 000 euró). A tulajdonos az a P. J. volt, aki a kifizetések idején a MÁV Zrt. stratégiáért felelős ügyvezetőigazgató-helyettesi pozícióját töltötte be.

A Siemens (az egyik pályázó majd a későbbi kivitelező) és a kifizetésekben érintett cégek (a közbeszerzési eljárásban szerepet játszó, majd az ellenőrzésért felelős döntéshozókhoz köthető cégek) között összeférhetetlenség áll fenn.

A büntetőeljárás során H. E. azt nyilatkozta a Média Magnet Kft.-vel kapcsolatban, hogy „ a Média Magnet Kft. egyértelműen P. L. cége[26], bár papíron W. J. a többségi tulajdonos, az ügyvezető igazgató pedig M. M., az utasításokat P. L. adja. A pártfinanszírozás ezen a cégen keresztül megy. A budapesti közművállalatoknak és állami vállalatoknak a Media Magneten keresztül kellett hirdetniük,a befolyt összeg több mint felét pedig olyan célokra használták fel, amelyekről a Media Magneten keresztül P. L. döntött.

Németországban nyomozás indult a Siemens AG-vel kapcsolatban. A nyomozás peren kívüli megegyezéssel zárult.

Magyarországon nyomozás indult a Co-09 sz. közbeszerzési eljárással kapcsolatban. A nyomozati eljárást bizonyítékok hiányában megszüntették.

Az Európai Befektetési Bank vizsgálatot kezdeményezett a Co-09 sz. közbeszerzési eljárással kapcsolatban. A nyomozást a Büntetőeljárási Törvénykönyv (Be.) 190. cikkének (1) bekezdése alapján megszüntették: „Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti, [...] b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény.”

A kedvezményezett megjegyzései (lásd még a megjegyzéseket tartalmazó levelet):

„Véleményünk szerint a büntetőeljárásban tanúként, ill. gyanúsítottként meghallgatott személyek tanúvallomásai nem kezelhetők tényként, tekintve, hogy adott tanúvallomás kizárólag az érintett eljárásban releváns.

Fontos megemlíteni, hogy a magyar jogrendszer büntetőügyekben nem teszi lehetővé a peren kívüli megegyezést. A jelentés szerint a német bíróság ítéletében nem szerepelt olyan ténymegállapítás, miszerint bűncselekmény elkövetésére került volna sor.”

2.3.19. K2C SZ. SZERZŐDÉS, SWO METRO-4 RÁKÓCZI TÉR EPITESI KKT: - SZABÁLYTALANSÁGOK A TÁMOGATHATÓ ELJÁRÁS SORÁN

[26] 1998 óta a Magyar Szocialista Párt (MSzP) kincstárnoka

Szerződésszám, dátum: K2C, 10/8/2007

Téma: Járulékos felszíni struktúrákon végzett munkák a Rákóczi téren

Szerződéses partner: SwO Metro-4 Rákóczi tér Építési Kkt. A projektet végző cég tulajdonosa: Kabushiki Kaisha Obayashi-Gumi JP (Osakashi, Kitahama-Higashi Chuo-ku 4-33) és SWIETELSKY Epito Kft. (cégjegyzékszám 01 09 720396, adószám 10572795-2-43).

A szerződés támogatási megállapodás szerinti értéke: HUF 994 800 000 + HUF 224 000 000 (1. módosítás)

Kifizetve: HUF 1 218 800 000

A finanszírozás módja: Budapest Főváros Önkormányzata saját forrásai

A Bizottság 2009. szeptember 9-i, B(2009)6793 sz. határozata (ld. 1. sz. melléklet) értelmében ezen szerződés összegét törölték a 4. metró támogatható költségkeretéből.

A tények: Az közlekedési operatív programmal kapcsolatos szabálytalanságokat vizsgáló eljárás során az irányító hatóság megállapította, hogy a szerződés szabálytalan, és így törölték azt a támogatható költségek sorából. A határozatot arra a tényre alapozták, hogy a szerződő fél előzetes tenderkiírás nélkül kötötte meg a szerződést, ez pedig a Körbeszerzési Törvény 255(2) §-a szerint kötelező lett volna (kiegészítő építési beruházások). A Szerződő Hatóság csak egy versenyzőt hívott meg a tenderre, így a tender nem volt kompetitív. Ezt az eljárást sem előre nem látható körülmények felmerülése, sem a jelen tendertől elválaszthatatlan, egy megelőző befektetés során lefolytatott közbeszerzési eljárás megléte nem indokolta.

A Kedvezményezett észrevételei (ld a levélben megküldött észrevételeket is):

A Szerződő Szerv nyilvános kiírás nélkül folytatott le tárgyalásos eljárást. Indokait az Egyeztető Bizottság tudomására hozta, amely nem emelt kifogásokat. Ezen indokok sokrétűek és bonyolultak:

(1) a korábbi szerződésben nem szerepelt mélygarázs építése

(2) a kiegészítő építési projekt esetében előre nem látható körülménynek tekintendő, hogy Budapest Főváros Önkormányzatának Közgyűlése csak 2007-ben hagyta jóvá a finanszírozást (366/2007. sz. határozat).

(3) technikai szétválaszthatatlanság: a metróállomás fülkeszerkezetét és a mélygarázs vasbeton szerkezetének egyidejű kialakítását gazdasági és garanciális szempontok is indokolják. Az, hogy a közművezetékeket így csak egyszer kell elterelni, további jelentős megtakarítást tesz lehetővé. A szakemberek és a géppark most a helyszínen van. Amennyiben ezeket egy másik időpontban újra kellene koordinálni, az további idő- és pénzveszteséggel járna.

A Szerződő Hatóság a Rákóczi tér átstrukturálásáért felelős építőipari cégtől kért árajánlatot.

2.3.20. CO-10. SZ. SZERZŐDÉS, ALSTOM TRANSPORT SA: - FOLYAMATBAN LEVŐ BÜNTETŐELJÁRÁS.

Szerződés száma, dátuma: Co-10, 30/5/2006
Téma: Gördülőállomány beszerzés: metrókocsik
Szerződő fél: Alstom Transport SA
A szerződés finanszírozási megállapodás szerinti értéke: EUR 76 444 919
Fizetve: HUF 22 905 000 000
A finanszírozás módja: KÖZOP

2.3.20.1. A KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁS

A Szerződő Hatóság 2005 június 16-án[27] tette közzé a TED 2005/S-115- 114012 sz. hirdetményt közbeszerzési eljárásban való részvételre. A közbeszerzés tárgya 22 db metrókocsi volt a 2. metróvonalra , valamint 15 (+7 opcionális) metrókocsi a 4. metróvonalra.
A hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos közbeszerzési eljárásokat az Európai Bizottság 2004/18/EC sz. direktívájának 30. §-a, valamint a Magyar Közbeszerzési törvény 124-130. §-a szabályozza. Eszerint az eljárás két szakaszból áll: a "részvételi" vagy "előválogatási", illetve a "jelentkezési" szakaszból.
A részvételre jelentkezés határideje 2005. augusztus 15. 10:00 óra volt.
Az első, részvételi szakaszban 8 jelentkezés érkezet a következőktől: (i) Metrowagonmash Rt., (ii) Siemens, (iii) CAF SA, (iv) Hanwha-Rotem Vegyesvallalat, (v) Budapest Metropolis Konzorcium, (vi) Bombardier Budapest Metro Konzorcium, (vii) Ansaidobreda SPA, valamint (viii) CSR Co.
A Szerződő Hatóság az előválogatási szakaszban kizárta az Ansaidobreda SPA és a CSR Co pályázatát. A kizárás indoklását az NFU Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága később "érvénytelennek" minősítette. Az "érvénytelen minősítés ellenére a Szerződő Hatóság folytatta a tendereztetést és a projekt EU forrásokból való finanszírozását.
Az előválogatási szakasz során, bár a CAF SA minden formai előírásnak megfelelt, a Szerződő Hatóság nem hívta meg ajánlattételre, hanem a 6-ből 5 "érvényes" jelentkezővel

[27] OJ 16.6.2005 (az Európai Unió Hivatalos Lapja) , valamint 24.6.2005 KE 71. 8862. 2005 (a magyar hivatalos közlöny tenderkiírásokról).

folytatta az eljárást. Bár a fellebbezés során a Magyar Közbeszerzési Egyeztetőbizottság szabálytalannak ítélte a kizárást, az NFU Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága és a Szerződő Hatóság ismét úgy döntött, hogy ez nem akadálya a tendereztetés és az EU-s támogatásból való finanszírozás folytatásának.

A közbeszerzési eljárás második, jelentkezési szakasza egy írott és egy tárgyalásos szakaszból áll.

Az Európai Csaláselleni Hivatalnak (OLAF)[28] megküldött hivatalos dokumentáció szerint a Budapest Metropolis Konzorcium (és kivitelezője, az Alstom Transport SA) első ajánlata az utolsó helyen végzett, mert a metrókocsik eladási és karbantartási árajánlata nagyon magas volt, és a javasolt technikai megoldások is kedvezőtlenebbek voltak más ajánlattevőkénél.

A tárgyalásos eljárás során a Siemens és a Hanwha-Rotem Vegyesvállalat ajánlatait formai okokból kizárták a versenyből, a Bombardier-ét pedig nem megfelelőnek nyilvánították, és formai, valamint egy jogilag megkérdőjelezhető okból szintén kizárták.

Így a Budapest Metropolis Konzorcium és a Metrowagonmash Rt. ajánlatai maradtak versenyben. Eredetileg a legalacsonyabb eladási és karbantartási árak a Metrowagonmash Rt árajánlatában szerepeltek.

A Szerződő Hatóság ekkor felkérte az ajánlattevőket, hogy "egyértelműsítsék" a metrón szállítható személyek számát.

Ebben a szakaszban az Alstom Transport SA, kapott információk alapján, jelentősen módosította számait a tervezett utaskapacitást illetően. Az Egyesült Királyság Súlyos Csalásokkal Foglalkozó Hivatala (UK Serious Fraud Office, SFO) később tudomást szerzett ezen információ pontos mibenlétéről, hogy hogyan szerezte meg az ajánlattevő,, illetve hogy az információ milyen hatással volt az ajánlattételi eljárás végső kimenetelére. A Hivatal, az Egyesült Királyság eljárásjogi szabályainak megfelelően, közölte a rendelkezésére álló tényeket az eljárás alatt álló vádlottakkal. Az üggyel összefüggésben, és más ügyekben is, még folyik az eljárás mind a magyar, mind az angol bíróságokon.

A projektszerződést 2006. május 30-án írták alá az Budapest Metropolis Konzorciummal, illetve az Alstom Transport SA-val. A szerződés teljes összege 263 634 793 euro volt az alábbi felosztásban:

- 2. metróvonal, Budapest: 22 metrókocsi: 149 840 452 EUR (139 281 956 EUR a kocsikra, 10 558 496 EUR karbantartásra);
- 4. metróvonal, Budapest: 15+ (opcionálisan) 7 metrókocsi: 113 794 341 EUR (EUR

[28] Az ajánlatbontó bizottság jegyzőkönyve, 2006.01.27.

108 288 934 a kocsikra és EUR 5 505 407 karbantartásra).

A szerződés megvalósítása komoly problémákba ütközött. Például az Alstom nem tudta időben megszerezni a magyar hatóságoktól a kocsik gyártásához és beállításához szükséges iratokat. Ez vitához vezetett az Alstom és a Szerződő Hatóság között, amelynek új határidők kitűzése vetett véget.

2.3.20.2 FOLYAMATBAN LÉVŐ MAGYARORSZÁGI ÉS EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBELI BÜNTETŐELJÁRÁSOK:

Ezzel a szerződéssel kapcsolatban büntetőeljárás folyik mind Magyarországon, mind az Egyesült Királyságban.

A nyomozás során az OLAF megállapította, hogy az Alstom SA két magyar céggel kötött tanácsadói szerződést többek között olyan szolgáltatásokra, mint az Alstom SA érdekében való "lobbimunka" a 2-es és 4-es metro kocsijainak szállítása ügyében. A két cég közül az egyik az AssistConsult KFT és egy másik, konkrétan megnevezett tanácsadócég. A részleteket ismerik a magyar és a brit eljáró szervek is. Tevékenységükről a következők hozhatók nyilvánosságra:

(i) Az AssistConsult Kft.[29] (előzőleg Medgyessy Tanácsadó Kft.) legalább 2002 óta az Alstom csoport "tanácsadója". 2002-2007 között az AssistConsult Kft három tanácsadó szerződést kötött az Alstom Power Hungaria Zrt.-vel, az Alstom Transport SA magyarországi leányvállalatával. A hivatalos megbízás szerint az AssistConsult Kft tanácsadói szolgáltatást nyújtott, és ennek keretében az Alstom érdekében lobbizott magyar közbeszerzési eljárásokban. Az AssistConsult Kft-t havonta fizették.

2005. október 20-án, a 2-es és 4-es metróvonal tenderének kiírása után és 8 hónappal a gördülőállomány szállításáról szóló szerződés aláírása előtt, az AssistConsult Kft tanácsadói szerződést kötött az Alstom International Ltd-vel és az Alstom Transport SA-val, "lobbitevékenységről" a gördülőállomány szállításáról szóló tendernél. A szerződés sikerdíjas volt, vagyis az AssistConsult Kft csak abban az esetben kapja meg a díját, ha az Alstom Transport SA megnyeri a tendert.

2007-2008-ban az Alstom Transport SA-nak nyújtott különnböző szolgáltatásaiért az AssistConsult Kft csaknem 600 000 eurót kapott.

[29] cégjegyzékszám 01 09 674759, adószám 11753513-2-43.

1998. június 13. és 2002. május 14. között az AssistConsult Kft elődjének, a Medgyessy Tanácsadó Kft-nek egy bizonyos Medgyessy házaspár volt a tulajdonosa. 2002. május 5-én a Medgyessy Tanácsadó Kft AssistConsult Kft-vé alakult, és 20 000 000 forint vételárért egy megnevezett harmadik személy tulajdonába került, aki egyúttal az ügyvezető is lett.
2006. augusztus 15-én egy M.P. Europa Kft nevű cég 50%-os részesedést vásárolt az AssistConsult Kft-ben. Az M.P. Europa Kft tulajdonosai a Medgyessy házaspár voltak, akik így ismét az AssistConsult tulajdonosai lettek.
Az OLAF megemlíti, hogy Medgyessy úr 2002. május 27. és 2004. augusztus 25. között Magyarország miniszterelnöke, majd 2004. szeptember 29-ig megbízott miniszterelnök volt. 2004 októbere és 2008 májusa között Medgyessy utazó "üzleti nagykövetként" működött. 2004 októbere és 2006 októbere között parlamenti képviselő is volt.
Az OLAF-nak küldött beszámolójában, amelyben Medgyessy úr az fentiekben játszott szerepét írja le, kijelenti, hogy mint Magyarország utazó nagykövete, a feladatai közé tartozott a "politikai nemzetközi kapcsolatfelépítés", de "nem foglalkoztam konkrét külföldi cégek befektetéseivel".

(ii) Az Alstom csoport másik, megnevezett magyar tanácsadó cége általános "képviseleti szerződést" kötött az Alstom Power Hungaria Zrt-vel, legalább 2004-től, éves díjért. **2007. február 15-én** (vagyis 8 hónappal azután, hogy Budapest Önkormányzata és az Alstom Transport SA aláírták az a gördülőállomány szállításáról stb szóló szerződést) ez a tanácsadó cég is külön "szerződést" írt alá az Alstom International Ltd-vel és az Alstom Transport SA-val. Az OLAF megemlíti, hogy a szolgáltatások ellenértékeként több mint 1,25m folyt be a cég számlájára.
Ahogy már említettük, az Alstom és ezen konzultációs cégek közötti üzleti kapcsolat pontos mibenléte bizalmas információ az OLAF, illetve a brit és magyar hatóságok birtokában. Mivel jogi természetű eljárások vannak folyamatban mindkét országban ezekben az ügyekben, ezen tények nem közölhetők a jelen zárójelentésben.
(iii) Végezetül pedig az OLAF megemlíti, hogy a fentieken kívül két igen nagy értékű és igencsak megkérdőjelezhető tanácsadási szerződés köttetett két nem magyar céggel 9 nappal a metrószerződés aláírása után. Ezek a cégek is rendkívül nagy összegű kifizetéseket kaptak, állítólag a metro projektben nyújtott szolgáltatásaikért (pedig a projektszerződést ekkorra már aláírták). Ezeket a szerződéseket is vizsgálja mind a magyar, mind a brit hatóság.

2.3.21. kl/a-2 sz. szerződés, F6MTERV-UNITEF CONSORTIUM: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATTÉTELI ELJÁRÁS

Szerződés száma, dátum: K1/A-2, 2007/8/3

Téma: A budai metróállomásokhoz kapcsolódó felszíni projektek tervezése

Szerződő fél: Fomterv-Unitef Consortium. Tagok: Fomterv'TT Fővárosi Mérnöki Tervező és Tanácsadó Zrt. (cégjegyzékszám 01 10 041867, adószám 10751257-2-41), UNITEF-83 Műszaki Tervező és Fejlesztő Zrt. (cégjegyzékszám 01 10 043022; adószám 12108129-2-43)

A szerződés finanszírozási megállapodás szerinti értéke: HUF 519 200 000 + HUF 119 715 200 (nem levonható ÁFA)

Fizetve: HUF 638 915 200

Finanszírozás módja: KÖZOP

Tények: A közbeszerzési eljárás módját az ügy rendkívüli sürgőssége miatt választották (az előző eljárás nyertesével szerződésszegés miatt szerződést bontottak). Az NFU Szabálytalanságokat Vizsgáló Bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010. sz. jelentésének 4. sz. melléklete szerint a szóban forgo közbeszerzési eljárás nem minden eleme indolokt rendkívüli sürgősségű eljárást. Voltak olyan elemek is, amelyeket csak a szerződés megkötése után 20 hónappal kellett megvalósítani.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jelentése szerint azért nem volt valódi verseny az eljárás során, mert csak egy ajánlattétel érkezett, annak ellenére, hogy mindkét, az előző eljárásban érvényes árajánlatot benyújtó konzorciumot meghívták a tenderre.

A Kedvezményezett észrevételei:

Sem a 2010-ben kezdett NFU audit, sem további vizsgálatok nem tártak fel szabálytalanságot.

2.3.22. P16. SZ. SZERZŐDÉS, CEPD BEFEKTETÉSI ÉS INGATLANFEJLESZTÉSI KFT: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: P16, 2006.07.19.

Tárgy: Irodahelyiség bérlése

Szerződő fél: CEPD Befektetési és Ingatlanfejlesztési Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-660928; adószám: 12274259-2-41)

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 330 000 000 HUF

Kifizetett összeg: 556 506 000 HUF

Finanszírozás módja:

- KÖZOP: 531 286 000 HUF
- Kiegészítő forrás: 25 220 000 HUF

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010. számú jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv által nyertesnek nyilvánított ajánlat nem felelt meg a pályázati felhívásban rögzített pénzügyi és gazdasági követelményeknek.

A kedvezményezett észrevételei:

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) 2010-ben lefolytatott szabálytalansági eljárása során ellenőrizte a CEPD Befektetési és Ingatlanfejlesztési Kft.-vel kötött P16 sz. szerződést, s megerősítette, hogy a szerződés teljes nettó összege finanszírozásra jogosult.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2015-ben szabálytalansági eljárást indított a kérdéses szerződés módosításával kapcsolatban. Az eljárás végzéssel zárult, mely szerint ***1 371 270 HUF visszatérítendő.*** *Ezt az összeget a mai napig nem fizették vissza, mivel a Minisztérium nem küldött fizetési felszólítást.*

2.3.23. P7. SZ. SZERZŐDÉS, AON KFT: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: P7, 2005.09.13.

Tárgy: Biztosítási tanácsadási szolgáltatások

Szerződő felek: AON Magyarország Biztosítási Alkusz, Kockázatkezelési és Humán Tanácsadó Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-073672; adószám: 10481143-2-41).

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 77 380 000 HUF + 53 270 000 HUF (1. sz. szerződésmódosítás)

Kifizetett összeg: 130 650 000 HUF

Finanszírozás módja:

- KÖZOP: 90 000 000 HUF
- Kiegészítő forrás: 40 650 000 HUF

Tényállás: Az NFÜ Szabálytalansági Bizottsága és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság érvénytelennek nyilvánította a pályázati dokumentáció 1. mellékletében foglalt „ajánlati ár megoszlása” táblázat „súlyozás” oszlopát. A Közbeszerzési Döntőbizottság úgy találta, hogy

az ajánlatkérő szervnek az ajánlati ár megoszlásának súlyozásával kapcsolatos táblázata jogsértő volt, mivel annak alkalmazása révén az ajánlatkérő szerv nem az ajánlatban rögzített tényleges ellenértéket, hanem az ajánlatkérő szerv által számított súlyozott ellenértéket értékelte.

A nyertes ajánlattevőt a Közbeszerzési Döntőbizottság által jogsértőnek nyilvánított pályázati dokumentáció alapján választották ki.

A kedvezményezett észrevételei:

A szerződés nem képezte a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2010-ben lefolytatott szabálytalansági eljárásának tárgyát. Az eljárást követően egy másik szabálytalansági eljárás indult, kizárólag a 100056888 és 100065757 számú számlák vonatkozásában. Ez utóbbi eljárás olyan határozattal zárult, mely szerint szabálytalanság nem történt.

2.3.24. P1. SZ. SZERZŐDÉS, MÉLYÉPTERV KULTÚRMÉRNÖKI KFT: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: P1, 2006.03.13.

Tárgy: Karsztvíz, talajvíz és vízzáró réteg monitoring rendszer

Szerződő felek: Mélyépterv Kultúrmérnöki Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-165925; adószám: 10753390-2-1) — Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (cégjegyzékszám: 02-10-060233; adószám: 11563192-2-02), Sol data SA (cégjegyzékszám: 388-672-339; adószám: FR 11388672339)

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 486 491 390 HUF

Kifizetett összeg: 486 491 390 HUF

Finanszírozás módja:

- KÖZOP: 279 157 072 HUF
- Kiegészítő forrás: 207 334 318 HUF

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő szerv a legalacsonyabb árú ajánlatot érvénytelennek nyilvánította anélkül, hogy kiegészítő tájékoztatást kért volna az ajánlattevőtől. Az ajánlatkérő szerv törvénytelen módosításokat eszközölt két érvényes ajánlatban a saját kiigazítási mechanizmusának alkalmazása révén.

A kedvezményezett észrevételei:

A szerződés nem képezte a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2010-ben lefolytatott

szabálytalansági eljárásának tárgyát.

2.3.25. P10. ÉS P10/B. SZ. SZERZŐDÉSEK, SOL DATA SA: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: P10 és P10/B, 2006.03.01. (1. sz. szerződésmódosítás 2009.10.05., kiegészítő szerződés 2010.03.12.)

Tárgy: Épületmozgás, zaj és rezgés monitoring rendszer

Szerződő felek: A SOL data SA (cégjegyzékszám: 388-672-339; adószám: FR 11388672339) és a Hungeod Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-069983; adószám: 1041895-2-43) alkotta konzorcium.

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 1 826 501 050 HUF + 572 622 600 HUF (1. sz. szerződésmódosítás) + 642 097 346 HUF (kiegészítő szerződés)

Kifizetett összeg: 3 041 220 996 HUF

Finanszírozás módja:

- KÖZOP: 1 777 709 106 HUF (1 826 501 050 HUF + 642 097 346 HUF)
- Kiegészítő forrás: 1 263 511 890 HUF (690 889 290 HUF + 572 622 600 HUF)

Tényállás:

A közbeszerzési eljárást megindító felhívás 2005/S 189-186480 hivatkozási szám alatt jelent meg az Európai Beszerzési Értesítőben (TED). Az előkiválasztási hirdetmény hivatkozási száma: TED 2005/S 84-08197

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint:

1. Az ajánlatkérő szerv megváltoztatta az ajánlati dokumentációt, míg folyamatban volt az ajánlattevők válaszadása a közbeszerzési törvény 56. §-ában foglalt kiegészítő tájékoztatás kérésére. A közbeszerzési törvény 76. § (1) bekezdése értelmében az új felhívást az ajánlatok benyújtására meghatározott eredeti határidő lejártát megelőzően közzé kell tenni, a módosított szempontok bejelentésével és új határidő kitűzésével. Azonban az ajánlatkérő szerv ezt elmulasztotta megtenni.

2. A közbeszerzési ajánlati dokumentáció kikötötte, hogy a monitoring tevékenységet „független” testületnek kell végeznie.

A monitoring rendszer fő feladata az alagútépítési munkálatok figyelemmel kísérése. A CO-02. szerződés keretében az alagútépítési munkálatokat a BAMCO konzorciumnak kellett elvégeznie. A BAMCO konzorcium vezetője a VINCI csoport tagja, a Vinci Construction Grand Project.

A Vinci csoport tulajdonosa 2007 óta a Sol Data SA.

A kedvezményezett észrevételei:

Az alagútépítés felügyelete nem képezte a P10. szerződés fő tárgyát. Az épületmozgást monitorozó rendszer – az alagútépítés érintett területen található épületek mozgására gyakorolt hatásainak és az okozott károknak a felügyelete mellett – az állomás szerkezetépítésének káros hatásait is monitorozta, ám ***az építkezés felügyeletéért nem tartozott felelősséggel.***

2.3.26. BSZ-01/2004. SZ. SZERZŐDÉS, GÁRDOS, FÜREDI, MOSONYI, TOMORI ÜGYVÉDI IRODA: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: bsz-01/2004, 2004.01.15.

Tárgy: Jogi tanácsadás – általános tanácsadás

Szerződő fél: Gárdos, Füredi, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 295 808 550 HUF + 2 787 989 HUF (vissza nem igényelhető áfa)

Kifizetett összeg: 298 596 494 HUF Finanszírozás módja:

- KÖZOP: 284 745 213 HUF
- Kiegészítő forrás: 13 851 326 HUF

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete kimondja, hogy a szerződés csupán ügyvédi tevékenységekre terjed ki, ezért nem esik közbeszerzési kötelezettség alá. Ugyanakkor a szerződés tartalmaz bizonyos tevékenységeket (pl. 3.2(c)-(d) pont: ajánlati eljárások előkészítése és lebonyolítása), melyek az új közbeszerzési törvény alapján kialakult gyakorlat szerint nem csupán jogászok végezhetnek.

Az összesítési szabályok szerint a szerződést összesíteni kellett volna más tanácsadói szerződésekkel, következésképpen közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatni.

A kedvezményezett észrevételei:

A 2010-ben lefolytatott eljárása során az NFÜ ellenőrizte a BSZ-01/2004 sz. szerződést. Az ellenőrzés eredményeként ***elrendelték a szerződés teljes összegének (103 427 287 HUF) visszatérítését.*** *A már kifizetett finanszírozás vonatkozásában az NFÜ 48/586/1/2010 sz. levelében utasította az önkormányzatot az adott összeg visszafizetésére, mely összeget a KIKSZ Zrt. – a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 levelekben foglaltaknak megfelelően – a 81. sz. támogatáskifizetési kérelemmel szembeni beszámítási ügylet keretében rendezte.*

2.3.27. BSZ-49/2007. SZ. SZERZŐDÉS, VARGA DÓRA ÜGYVÉDI IRODA: - SZABÁLYTALAN AJÁNLATI ELJÁRÁS ÉS SZERZŐDÉSVÉGREHAJTÁS.

Szerződés száma, kelte: bsz-49/2007, 2007.11.12.

Tárgy: Jogi tanácsadás – Eurometro, irodabérlet, projekttanácsadás, ajánlati eljárás

Szerződő fél: Varga Dóra Ügyvédi Iroda

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: Óradíj, maximum 30 000 000 HUF

Kifizetett összeg: 50 000 000 HUF

Finanszírozás módja: Kiegészítő forrás

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint:

1. A szövegezése alapján a szerződés kizárólag ügyvédi tevékenységre vonatkozik. Ugyanakkor bizonyos feladatok (pl. az M4-es projekttanácsadásra vonatkozó közbeszerzéssel kapcsolatos feladatok) magukban foglalnak közbeszerzési ügyintézést is. Az összesítési szabályok értelmében a szerződést összesíteni kellett volna más tanácsadói szerződésekkel.

2. 30 millió HUF összegű díjat, illetve 20 millió összegű bónuszt fizettek ki. A szerződés nem említett bónuszt. Továbbá a szerződés alapján fizetendő díjak maximális nettó összege 30 millió HUF, és a szerződést csupán részben teljesítették.

3. A szerződésből nem tűnik ki egyértelműen, hogy az M4-es projekttel kapcsolatos tanácsadási tevékenységek pontosan melyik pályázati eljárásra vonatkoznak, kiválasztás, előkészítés, a megvalósításról készült jogi jelentés stb.

A kedvezményezett észrevételei:

A 2010-ben lefolytatott eljárása során az NFÜ ellenőrizte a BSZ-49/2007. sz. szerződést. Az ellenőrzés eredményeként ***a teljes szerződéses összeg (50 000 000 HUF) tekintetében megállapították a beszerzés szabálytalanságát.*** *Tekintettel arra, hogy a szerződés alapján eddig 405 379 HUF összeget fizettek ki, az NFÜ 48/586/1/2010 sz. levelében utasította a Fővárosi Önkormányzatot az adott összegek visszafizetésére, mely összegeket a KIKSZ Zrt. – a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 levelekben foglaltaknak megfelelően – a 81. sz. támogatáskifizetési kérelemmel szembeni beszámítási ügylet keretében rendezte.*

2.3.28. BSZ-38/2006. SZ. SZERZŐDÉS, PROFIL PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK KFT: - SZABÁLYTALAN EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS.

Szerződés száma, kelte: bsz-38/2006 (2006.07.17.), bsz-17/2007 (2007.05.09.)

Tárgy: Rendkívüli menedzsment-tanácsadási szolgáltatások

Szerződő fél: Profil Pénzügyi Szolgáltatások Kft. (cégjegyzékszám: 01-09-061166; adószám: 10225314-2-42)

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: Óradíj (költségvetési keret: 25 000 000 HUF, melyet 2007-ben 49 000 000 HUF-ra emeltek)

Kifizetett összeg: 49 000 000 HUF

Finanszírozás módja: Kiegészítő forrás

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint a kormányzati beszerző szervként eljáró ajánlatkérő szerv – a rendkívüli sürgősség okán az egyszerűsített eljárás lefolytatását engedő kivételi klauzulára hivatkozva – közvetlenül kötött szerződést a vállalkozóval 25 millió HUF értékben 2006-ban.

A szerződés értékét 2007-ben 49 millió HUF-ra emelték.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jelentése szerint a 2007-es értéknövekedés jogsértő volt, hiszen a beszerzés értéke meghaladta a nemzeti értékhatárt (30 millió HUF), mely felett a sürgősség sem indokolhatja a közbeszerzési eljárás teljes mellőzését.

A kedvezményezett észrevételei:

A 2010-ben lefolytatott eljárása során az NFÜ ellenőrizte a BSZ-38/2006. sz. szerződést. Az ellenőrzés eredményeként ***a teljes szerződéses összeg (49 000 000 HUF) tekintetében megállapították a beszerzés szabálytalanságát.*** *Tekintettel arra, hogy a szerződés alapján eddig nem számoltak fel támogatást, visszafizetési kötelezettség nem merült fel.*

2.3.29. BSZ-04/2008. SZ. SZERZŐDÉS, PROFIL PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK KFT: - SZABÁLYTALAN ELJÁRÁS ÉS SZERZŐDÉS.

Szerződés száma, kelte: bsz-04/2008, 2008.01.15.

Tárgy: Pénzügyi tanácsadói szolgáltatások

Szerződő fél: Profil Pénzügyi Szolgáltatások Kft.

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 49 000 000 HUF

Kifizetett összeg: 49 000 000 HUF

Finanszírozás módja: Kiegészítő forrás

Tényállás: A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. melléklete szerint:

1. Az ajánlatkérő szerv közvetlenül kötött szerződést a vállalkozóval, a rendkívüli sürgősségre tekintettel egyszerűsített eljárás lefolytatását engedő klauzulára hivatkozva.

Az ajánlatkérő szerv egyértelműen tévedésben volt a jogállását tekintve (kormányzati beszerző szerv vagy közműszolgáltató) (hivatkozás: a közbeszerzési törvény 296(c) pontja). Ha közműszolgáltatói minőségében kötötte a szerződést, akkor nem volt köteles közbeszerzési eljárás lefolytatni, amennyiben a szerződés értéke alatta marad a nemzeti közbeszerzési értékhatárnak, így a rendkívüli sürgősségre hivatkozás nem volt helytálló. Ha kormányzati beszerző szerv minőségben járt el, a beszerzés meghaladta a nemzeti értékhatárt (30 millió HUF), ez esetben az eljárási szabályok alapján a rendkívüli sürgősség csak az előzetes hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást indokolta volna, de nem a közbeszerzési eljárás teljes mellőzését.

2. Az összesítési szabályok értelmében a szerződést összesíteni kellett volna más pénzügyi tanácsadói szerződésekkel, mint például a bsz-24/08. Az összesítési követelményre tekintettel a szerződés tervezett összege meghaladta az 50 millió HUF értékhatárt, így közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatni.

A kedvezményezett észrevételei:

A 2010-ben lefolytatott szabálytalansági eljárása során az NFÜ ellenőrizte a BSZ-38/2006. sz. szerződést. Az ellenőrzés eredményeként ***a teljes szerződéses összeg (49 000 000 HUF) tekintetében megállapították a beszerzés szabálytalanságát.*** *Tekintettel arra a tényre, hogy a szerződés alapján eddig 1 145 575 HUF összeget fizettek ki, az NFÜ 48/586/1/2010 sz. levelében utasította a Fővárosi Önkormányzatot az adott összegek visszafizetésére, mely összegeket a KIKSZ Zrt. – a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 levelekben foglaltaknak megfelelően – a 81. sz. támogatáskifizetési kérelemmel szembeni beszámítási ügylet keretében rendezte.*

2.3.30. BSZ-24/2008. SZ. SZERZŐDÉS, UNIV-PLUS BT: - SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉS.

Szerződés száma, kelte: bsz-24/2008, 2008.06.01.

Tárgy: Üzleti tanácsadási szolgáltatások a projekt finanszírozásához uniós források biztosításának céljával.

Szerződő felek: Univ-Plus Tudományos és Üzleti Tanácsadó Bt. (cégjegyzékszám: 01-06-739569; adószám: 20950512-2-41).

A finanszírozási megállapodás keretében kötött szerződés értéke: 8 000 000 HUF

Kifizetett összeg: 8 000 000 HUF

Finanszírozás módja: Kiegészítő forrás

Tényállás: Az összesítési szabályok értelmében a szerződést összesíteni kellett volna más pénzügyi tanácsadói szerződésekkel, mint például a bsz-04/2008. Az összesítési követelményre tekintettel a szerződés tervezett összege meghaladta az 50 millió HUF értékhatárt, így közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatni.

A kedvezményezett észrevételei:

A 2010-ben lefolytatott eljárása során az NFÜ ellenőrizte a BSZ-24/2008. sz. szerződést. Az ellenőrzés eredményeként ***a teljes szerződéses összeg (8 000 000 HUF) tekintetében megállapították a beszerzés szabálytalanságát.*** *A már kifizetett finanszírozás vonatkozásában az NFÜ 48/586/1/2010 sz. levelében utasította a Fővárosi Önkormányzatot az adott összegek visszafizetésére, mely összegeket a KIKSZ Zrt. – a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 levelekben foglaltaknak megfelelően – a 81. sz. támogatáskifizetési kérelemmel szembeni beszámítási ügylet keretében rendezte.*

2.3.31. A KÖVETKEZŐ SZÁMŰ SZERZŐDÉSEK: BSZ-26/2007, BSZ-28/2007, BSZ-34/2007, BSZ-37/2007, BSZ- 44/2007, BSZ-50/2007, BSZ-5 1/2007, BSZ-55/2007: - MINDEGYIKE SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉS.

2007-ben a BKV Zrt. kötötte meg az alább felsorolt tanácsadási szerződések mindegyikét **anélkül, hogy bármilyen közbeszerzési eljárást alkalmaztak volna.**

A Közbeszerzési Döntőbizottság D.453/13/2008 sz. határozatában megállapította, hogy megsértették az összesítési szabályokat.

A szerződés kelte, száma és tárgya; szerződött vállalkozó; fizetett összeg:

- A **bsz-26/2007** számú szerződés, kelte 2007.08.01; tárgya: „Szervezeti, strukturális és informatikai rendszerek auditálása" Szerződő fél: AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Zrt (cégjegyzékszáma: 01 10 044908, adószáma: 13012252-2-41) Kifizetett összeg: 7 994 000 Ft.

- A bsz-**28/2007** számú szerződés, kelte 2007.07.12; tárgya: „Informatikai eszközök és működéstámogatás a projektmenedzsment struktúrához”. Szerződő fél: AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Zrt. Kifizetett összeg: 49 000 000 Ft.
- A **bsz-34/2007** számú szerződés, kelte 2007.07, tárgya: „Projektmunkák környezetvédelmi monitoringja” Szerződő fél: ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft. (cégjegyzékszáma: 01 09 467417, adószáma: 12123593-2-41). Kifizetett összeg: 2 540 000 Ft.
- A **bsz-37/2007** számú szerződés, kelte 2007.09.28; tárgya: „Eljárási szabályok kidolgozása közbeszerzéshez”. Szerződő fél: MultiContact Consulting Szolgáltató Kft. (cégjegyzékszáma: 01 09 712312, adószáma: 12965580-2-43). Kifizetett összeg: 8 550 000 Ft.
- A **bsz-44/2007** számú szerződés, kelte 2007.10.19; tárgya: „Kockázatkezelési tanácsadási szolgáltatások.” Szerződő fél: MultiContact Consulting Szolgáltató Kft. Kifizetett összeg: 5 880 000 Ft.
- A **bsz-50/2007** számú szerződés, kelte 2007.11.20; tárgya: „A projekthez tartozó dokumentumok, üzemeltetési kézikönyv, előrehaladás jelentés”. Szerződő fél: AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Zrt. Kifizetett összeg: 49 500 000 Ft.
- A **bsz-51/2007** számú szerződés, kelte: 2007 november; tárgya: „Környezetvédelmi akcióterv”. Szerződő fél: ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft. Kifizetett összeg: 800 000 Ft.
- A **bsz-55/2007** számú, 2007.12.28-án kelt szerződés; tárgya: „Környezetvédelmi beszámolási rendszer, monitoring, önkéntes teljesítmény-értékelési rendszer.” Szerződő fél: ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft. Kifizetett összeg: 10 350 000 Ft.
- A bsz-56/07 számú, 2007.12.27-én kelt szerződés; tárgya: „Tanulmány a köztulajdonú telkek fejlesztéséről az új metróállomásokhoz” (**nem szerepel** az OLAF részére megküldött, a 4-es Metróval kapcsolatos szerződések listájában. Valószínűleg a „projekt-menedzsment költségek” listájában szerepel. Lásd még a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal jelentésének 4. Mellékletét). Szerződő fél: Profound Invest Ingatlanfejlesztő és Tanácsadó Kft. A szerződéses összeg: 33 500 000 Ft.
- A 2004.01.24-i szerződés, ismeretlen hivatkozási számmal (nem szerepel az OLAF részére megküldött, a 4-es Metróval kapcsolatos szerződések listájában); tárgya: „Koordinációs támogatás, tanácsadási és konzultációs szolgáltatások a 4. Metró projekthez.” Szerződő fél: AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Zrt. A szerződéses

összeg: 50 000 000 Ft.

Teljes kifizetett összeg: 218 114 000 Ft.

A Kedvezményezett megjegyzései:

A 2010. évi szabálytalansági eljárás során az NFÜ a következő számú szerződéseket ellenőrizte: bsz-26, 28, 34, 37, 44, 50, 55 és 56/2007, és a 48/344/11/2010 sz. levelében tájékoztatta a Fővárosi Önkormányzatot az ellenőrzés megállapításairól.

Az NFÜ kivette ezeket a szerződéseket a vizsgálat tárgyköréből, tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság D.453/13/2008 sz. határozata alapján, a KIKSZ-K-7938/2010 sz. levélben a KIKSZ Zrt. bejelentette, hogy ***a szerződések teljes összeget a nem finanszírozható kategóriába tartozik.***

2.3.32. A KÖVETKEZŐ SZÁMÚ SZERZŐDÉSEK: BSZ-01/2008, BSZ-15/2008, BSZ-29/2008, BSZ-32/2008, BSZ- 33/2008, BSZ-36/2008, BSZ-16/2008: - MINDEGYIKE SZABÁLYTALAN.

2008-ban a BKV Zrt. kötötte meg az alább felsorolt tanácsadási szerződések mindegyikét **anélkül, hogy bármilyen közbeszerzési eljárást alkalmaztak volna.**

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. Melléklete szerint a szolgáltatásokat összevontan kellett volna kezelni számviteli szempontból, vagy a teljes becsült szerződéses értéket, de legalábbis az összes hasonló jellegű tanácsadási szerződés teljes becsült értékét kellett volna alapul venni.

A szerződés kelte, hivatkozási száma és tárgya; szerződött vállalkozó; fizetett összeg:

- A **bsz-01/2008** számú, 2008.01.21-én kelt szerződés; tárgya: „Bizonyos projekt-menedzsment szolgáltatások (költségcsökkentés, kritikus útvonalak összehangolása, interfész problémák, jelentések).” Szerződő fél: Metró Közlekedésfejlesztési, Beruházási és Mérnöki Szolgáltató Kft. (Metróber Kft., cégjegyzékszám: 01 09 361269; adószám: 10940385-2-42). A szerződéses összeg: 47 500 000 Ft. Kifizetett összeg (az OLAF által küldött összesítő táblázatok alapján): 400 000 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.
- A **bsz-15/2008** számú, 2008.08.01-én kelt szerződés; tárgya: „Minőségellenőrzés a Kohéziós Alaphoz intézett pályázatnál.” Szerződő fél: Consulgal Hungaria Kft. (jelenlegi neve: HunGal Mérnöki és Vezető Tanácsadó Kft., cégjegyzékszám: 01 09 861367, adószám: 13555139-2-41). Szerződéses összeg: 4 600 000 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.

- A **bsz-29/2008** számú, 2008.08.01-én kelt szerződés; tárgya: „12 metró és a budapesti 4-es Metró projekt közötti összehasonlító tanulmány.” Szerződő fél: EGIS rail (11, avenue du Centre, 78208 Guyancourt, Franciaország). Szerződéses összeg: 85 000 EUR. Kifizetett összeg: 24 525 900 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.
- A **bsz-32/2008** számú szerződés, kelte 2008.09.01; tárgya: „Tanácsadási szolgáltatások döntéselőkészítéshez" Szerződő fél: BLAN Kereskedelmi és Szolgáltató Bt (cégjegyzékszám: 01 06 767683; adószám: 22126676-3-41). Kifizetett összeg: 17 600 000 Ft. A finanszírozás módja: Kiegészítő finanszírozás.
- A bsz-33/2008 számú szerződés, kelte 2008.08.30; tárgya: „A kockázati nyilvántartás frissítése, a projekt ütemezése". Szerződő fél: MATRICS Consult Ltd (Egyesült Királyság, Priestley Rd, Embury Park, Bournemouth, BH10, 4 AP Dorset). Szerződéses összeg: 33 280 EUR. Kifizetett összeg: 9 412 759 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.
- A **bsz-36/2008** számú, 2008.08.011-én kelt szerződés; tárgya: „A budapesti 4. metró szerepe a klímaváltozás enyhítésében.” Szerződő fél: Mélyépterv Kultúrmérnöki Kft. (cégjegyzékszám: 01 09 165925; adószám: 10753390-2-41). Kifizetett összeg: 4 600 000 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.
- A **bsz-16/2008** számú, 2008.04.01-i keltezésű szerződés valamint az utóbbi 1. sz. módosítása, hivatkozási szám: **bsz-16/002/2008**, kelte: 2008.05.01, Tárgya: ’A projekt I. Fázisának a finanszírozására vonatkozó műszaki és pénzügyi szolgáltatások.’ Szerződő fél: MetroConsult Tanácsadó, Tervező és Vállalkozó Mérnöki Iroda Kft (cégjegyzékszám: 01 09 065845; adószám: 10328802-2-43). Kifizetett összeg: 40 396 000 Ft (9 960 000 alapszerződés + 30 436 000 Ft 1. sz. módosítás). A finanszírozás módja: Kiegészítő finanszírozás.

A teljes kifizetett összeg legalább 96 934 659 Ft volt.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-18/18/2010 sz. jelentésének 4. Melléklete szerint a bsz-16/2008 és a bsz-32/2008 szerződések esetében, függetlenül attól, hogy az összesítés szabályait alkalmazták-e vagy sem, egyéb információ hiányában nem állapítható meg, hogy a szerződő hatóság által megadott indoklás (rendkívüli sürgősség) megalapozott volt-e. A szerződő hatóság egyértelműen tévedésben volt a státuszát illetően (kormányzati beszerző szerv vagy közműszolgáltató) (téves hivatkozás a Közbeszerzési Törvény 296(c) pontjára). Ha a szerződést közműszolgáltatói minőségében kötötte, nem volt közbeszerzési kötelezettség akkor, ha a szolgáltatások értéke az alapvető nemzeti küszöbérték alatt volt, így a rendkívüli sürgősségre való hivatkozás érvénytelen. Ha viszont a szerződést kormányzati beszerző szerv

minőségében kötötte, abban az esetben a Közbeszerzési Törvényben előírt egyszerűsített beszerzési eljárást kellett volna alkalmaznia.

A Kedvezményezett megjegyzései:

A 2010. évi szabálytalansági eljárás során az NFÜ a következő szerződéseket ellenőrizte, és az ellenőrzés megállapításairól a 48/344/11/2010 sz. levelében tájékoztatta az Önkormányzatot:

- *A **bsz-01/2008** számú, 47 500 000 Ft értékű szerződés. Az ellenőrzés során azt állapították meg, hogy a szerződés szabályszerű volt.*
- *A **bsz-15/2008** számú, 4 650 000 Ft értékű szerződés. Az ellenőrzés során azt állapították meg, hogy a szerződés szabályszerű volt.*
- *A **bsz-29/2008** számú, 85 000 EUR, 23 915 600 Ft értékű szerződés (a technikai árfolyam 2010.10.11 és 2011.01.07 között 281,36 HUF/EUR volt). Az ellenőrzés során azt állapították meg, hogy a szerződés szabályszerű volt.*
- *A **bsz-32/2008** számú szerződés. Az ellenőrzés eredményeként megállapították, hogy a **közbeszerzést nem folytathatták volna le, illetve szabálytalanul folytatták le a teljes, 17 600 000 Ft-os szerződéses összegre vonatkozóan**. Tekintettel arra, hogy 3 920 148 Ft összeget számoltak el a mai napig ezen szerződés alapján, a 48/586/1/2010 számú levelében az NFÜ arra utasította az Önkormányzatot, hogy fizessék vissza az érintett összegeket, amelyeket utána elszámolt a KIKSZ Zrt. egy beszámításos ügylettel a 81. sz. támogatási pályázat kifizetése során, a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 számú leveleknek megfelelően.*
- *A **bsz-33/2008** számú, 33 280 EUR, 9 363 661 Ft értékű szerződés (a technikai árfolyam 2010.10.11 és 2011.01.07 között 281,36 HUF/EUR volt). Az ellenőrzés során azt állapították meg, hogy a szerződés szabályszerű volt.*
- *A **bsz-36/2008** számú, 4 600 000 Ft értékű szerződés. Az ellenőrzés során azt állapították meg, hogy a szerződés szabályszerű volt.*
- *A **bsz-16/2008** számú szerződés. Az ellenőrzés eredményeként megállapították, hogy a **közbeszerzést nem folytathatták volna le, illetve szabálytalanul folytatták le a teljes, 10 000 000 000 Ft-os szerződéses összegre vonatkozóan**. Tekintettel arra, hogy 8 146 783 Ft összeget számoltak el a mai napig ezen szerződés alapján, a 48/586/1/2010 számú levelében az NFÜ arra utasította a Fővárosi Önkormányzatot, hogy fizessék vissza az érintett összegeket, amelyeket utána elszámolt a KIKSZ Zrt. egy*

beszámításos ügylettel a 81. sz. támogatási pályázat kifizetése során, a KIKSZ-K-2742/2011 és 4060/2011 számú leveleknek megfelelően. A szerződés 1. sz. módosítását ***bsz-16/002/2008*** *számon kötötték meg. Az ellenőrzés eredményeként megállapították, hogy* ***a közbeszerzést szabálytalanul folytatták le a teljes, 35 000 000 Ft-os szerződéses összegre vonatkozóan****. Figyelemmel arra, hogy a mai napig semmilyen támogatást nem fizettek a szerződés alapján, a Fővárosi Önkormányzatnak nincs visszafizetési kötelezettsége a fent hivatkozott összeggel kapcsolatosan.*

2.3.33. A KÖVETKEZŐ SZÁMÚ SZERZŐDÉSEK: BSZ-2/2009, BSZ-3/2009, BSZ-4/2009, BSZ-5/2009, BSZ-6/2009 AND BSZ-10/2009: - MINDEGYIKE SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉS.

2009-ben a BKV Zrt. kötötte meg az alább felsorolt tanácsadási szerződések mindegyikét **anélkül, hogy bármilyen közbeszerzési eljárást alkalmaztak volna.**
A különböző szolgáltatásokért fizetendő becsült összegeket nem vonták össze; és nem számították egybe a becsült értékeket más, hasonló, tanácsadási szerződések értékeivel sem, amelyeket egy közbeszerzési eljárás nyomán kötöttek meg (pl. P20/3, P20/5, P20/6, P20/7).

- A **bsz-2/2009** számú szerződés, kelte 2009.02.02; tárgya: „Pénzügyi tanácsadási szolgáltatások". Szerződő fél: Profit Kft. Szerződéses összeg: radíj (előirányzat: 25 000 000 Ft). Kifizetett összeg: 12 221 850 Ft. A finanszírozás módja: KÖZOP.
- A **bsz-3/2009** számú, 2003.02.02-i keltezésű szerződés, valamint annak 2009.03.31-i keltezésű módosítása. Tárgy: „műszaki és gazdasági számítások.” Szerződő fél: MetroConsult Kft. A szerződéses és kifizetett összeg: 24 500 000 Ft + 6 582 000 Ft.
- A **bsz-4/2009** számú szerződés, kelte 2009.02.19; tárgya: „Frissített közlekedési és hatáselemzés a 4. Metróhoz.” Szerződő fél: Transman Közlekedési Rendszergazdálkodási Tanácsadó Kft. (cégjegyzékszám: 01 09 066614; adószám: 10351675-2-41, a tulajdonosa MJ, aki egyben a Főmterv Zrt. közlekedéstervezési irodájának a főmérnöke is volt). A szerződéses és kifizetett összeg: 25 000 000 Ft.
- A **bsz-5/2009** számú szerződés, kelte 2009.02.09; tárgya: „Megvalósíthatósági tanulmány, MÁV vizsgálópálya.” Szerződő fél: Főmterv Zrt. A szerződéses és kifizetett összeg: 4 080 000 Ft.
- A **bsz-6/2009** számú szerződés, kelte 2009.03.09; tárgya: „Egy olyan bázis megadása, ahonnan ki lehet választani független szakértőket a közbeszerzés elbírálási eljárásaihoz.” Szerződő fél: Deloitte Zrt. A szerződéses és kifizetett összeg:

4 000 000 Ft.

- A **bsz-10/2009** számú szerződés, kelte 2009.03.20; tárgya: „Műszaki tanácsadási szolgáltatások a C0-02, 70. igényszámú szerződéshez.” Szerződő fél: MATRICS Consult ltd. Szerződéses összeg: 45 000 EUR. Kifizetett összeg: 12 221 850 Ft.

Teljes kifizetett összeg: 88 605 700 Ft. A finanszírozás minden esetben a KÖZOP-tól származott.

A Kedvezményezett megjegyzései:

Az ebben a pontban hivatkozott szerződések szabályszerűségének az ellenőrzése a 2010-ben lefolytatott szabálytalansági vizsgálatnak nem volt része, mivel annak a tárgya a 2007 május és 2008 december közötti kifizetésekre korlátozódott, míg a Megállapítás 2009-ben kötött szerződésekre vonatkozik.

Ezeket a szerződéseket később felülvizsgálta a Szerződő Hatóság melynek eredményeképpen a velük kapcsolatos finanszírozást visszafizettették, vagy azok visszafizettetése jelenleg folyamatban van.

2.3.34. A KÖVETKEZŐ SZERZŐDÉSEK: BSZ-45/2006 AND BSZ-9/2007, TETTHELY KFT: - SZABÁLYTALANOK.

Szerződésszám, dátum: bsz-45/2006 (2006.09.18) + bsz-9/2007 (2007.03.14.).

Tárgy: A kapcsolódó felszíni munkák tervezése - Budai metróállomások és az 1. sz. módosítás (hivatkozás a választottbírósági eljárás döntése a kockázati tartalékkal szemben).

Szerződő fél: Tetthely Kft.

A szerződés értéke a finanszírozási megállapodás alapján: 550 000 000 Ft + 4 300 000 Ft (le nem vonható áfa) + 781 786 021 Ft.

Kifizetett összeg: 807 586 021 Ft.

A finanszírozás módja:

- KÖZOP: 25 800 000 Ft.
- Kiegészítő finanszírozás: 781 786 021 Ft

Ténymegállapítások:

2007 június 26-án a BKV Zrt. azonnali hatállyal felmondta a szerződést a Tetthely Kft. szerződésszegésére hivatkozva. A választottbíróság, később pedig a Fővárosi Törvényszék

15.G.40.106/2012/28 sz. ítéletében arra kötelezte a BKV Zrt.-t, hogy fizesse vissza a szerződéses összeget.

A BKV Zrt. Belső ellenőrzése 11/2010 sz. vizsgálatában megállapította, hogy a BKV Zrt.-nek felróható okok miatt: „késtek a munkával, és különféle problémákat kellett orvosolni egy rosszul előkészített szerződés, és hátráltató vagy elégtelen adatszolgáltatás miatt (...), az is kiderült, hogy nem volt tervjavaslat, csak egy 2004-ben készített tanulmány (...). Ennek eredményeként a Tetthely Kft-nek nem volt tudomása a pontos feladatról, ezért nem tudta azt az elvárásoknak megfelelően teljesíteni." A vizsgálati jelentés szerint a BKV Zrt. törvénytelenül járt el a szerződéssel kapcsolatosan, amennyiben a „BKV Zrt. felelős alkalmazottai nem a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően jártak el akkor, amikor a szerződést azonnali hatállyal felmondták a körülmények megfelelő mérlegelése nélkül." Ezzel a BKV Zrt. számára 761 776 021 Ft veszteséget okoztak, amiért a BKV Zrt. vezetése feljelentést tett ismeretlen személyek ellen sikkasztás gyanúja miatt.

A Budapesti Rendőrség Korrupció és Gazdasági Bűnözés Elleni Osztálya elutasította a feljelentést (01000-1200/2013 bü.) azzal az indoklással, hogy „ezek a cselekmények nem valósítottak meg bűncselekményt." A bírósági eljárásból származó bizonytalansági elem mindenféle oksági kapcsolatot megszüntet a döntés és a feljelentés sikertelensége között. Nincs arra utaló bizonyíték, a vállalatvezetés a döntéseit veszteség okozásának a szándékával hozta volna.

A Kedvezményezett megjegyzései:

A Tetthely Kft-vel kötött szerződést a BKV Zrt. 2007. június 26-én felmondta. Bár a Fővárosi Törvényszék arra kötelezte a BKV Zrt.-t, hogy fizesse vissza a szerződéses összeget, ki kell emelni, hogy ezt az összeget nem a Projekt költségvetéséből folyósították, hanem a BKV Zrt. saját költségvetéséből. 2012 február 2-i levelében a Fővárosi Önkormányzat elutasította a BKV Zrt. kérését, hogy a BKV Zrt. részére tegyék elérhetővé azt az összeget, amelyet a Választottbíróság megítélt. (A Fővárosi Törvényszék 15.G.40.106/2012/28 sz. ítéletében elutasította az ítélet elleni fellebbezést).

Ezen túlmenően, a **Nemzeti Fejlesztési Minisztérium** 2015-ben **szabálytalansági eljárást indított a szerződéssel kapcsolatosan. Az eljárás során a Fővárosi Önkormányzat kijelentette, hogy nem folyamodott és nem is áll szándékában KÖZOP finanszírozásért folyamodni a szerződés teljesítése érdekében.**

2.3.35. A P20/1, P20/2, P20/3, P20/4, P20/5, P20/6 ÉS P20/7 SZÁMÚ SZERZŐDÉSEK: KÜLÖNBÖZŐ ÜGYEK AZ ALÁBBIAKBAN RÉSZLETEZVE

Az ajánlatkérő szerv különböző szakértői szerződések megkötésének céljával nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le. Az ajánlattételi felhívást 2009 decemberében TED 2009/S 1-001163 hivatkozási számmal tették közzé. Egy ajánlattevő cég több különböző részre is benyújthatta ajánlatát. 2009. május 14-én az alábbi szerződéseket írták alá:

Szerződésszám, a szerződés tárgya, vállalkozó, kifizetett összeg:

- - **P20/1** (Szakterület rész: 2.) „geotechnikus szakértő". Beérkezett ajánlatok száma: 2. A megbízott fél: Dr Spang GmbH (cím: Westfalenstr. 5-9, 58455 Witten, Németország). Megbízási díj: 50.000.000,- forint. Kifizetett összeg: ismeretlen, a záróelszámolás-táblázatban nem tüntették fel.
- **P20/2** (Szakterület rész: 4.) „szellőztetéstechnikus szakértő". Beérkezett ajánlatok száma: 2. A megbízott fél: HBI Haerter AG (cím: Stockerstrasse 12, 8002 Zürich, Svájc). Megbízási díj: 80.000.000,- forint. Kifizetett összeg: ismeretlen, a záróelszámolás-táblázatban nem tüntették fel.

- **P20/3** (Szakterület rész: 5.) „FIDIC-követeléskezelő szakértő". A megbízott fél: **Matrics Consult Ltd.** Megbízási díj: napidíj, 375.000,- forint/nap. Kifizetett összeg: 90.750.000,- forint. A finanszírozás módja: eredetileg KÖZOP, az átutalás folyamatban van.
- **P20/4** (Szakterület rész: 6.) „műszaki költségelemzési szakértő". A megbízott fél: **MetroConsult** Tanácsadó, Tervező és Vállalkozó Mérnöki Iroda Kft. (cégjegyzékszám: 01 09 065845; adószám: 10328802-2-43). Megbízási díj: napidíj, 24.000,- forint/nap, **költségvetés legfeljebb: 90.000.000,- forint. Kifizetett összeg: 1.681.776.000,- forin**t. A finanszírozás módja: KÖZOP: 1.148.896.000,- forint, kiegészítő finanszírozás: 532.880.000,- forint.
- **P20/5** (Szakterület rész: 7.) „kockázatkezelési szakértő". A megbízott fél: **Matrics Consult Ltd**. A megállapodásban szereplő napidíj: 375.000,- forint/nap, legfeljebb 400 munkanapra, **legfeljebb: 90.000.000,- forintig. Kifizetett összeg: 561.375.000,-** forint. A finanszírozás módja: eredetileg KÖZOP, az átutalás folyamatban van.
- **P20/6** (Szakterület rész: 8.) „projektütemezési szakértő'. A megbízott fél: **Matrics Consult Ltd**. Szerződéses napidíj: 375.000,- forint/nap, maximum: 90.000.000,- forint. Kifizetett összeg: 55.875.000,- forint. A finanszírozás módja: eredetileg KÖZOP, az átutalás folyamatban van.

- **P20/7** (Szakterület rész: 9.) „pénzügyi szakértő”. A megbízott fél: **Profil Kft.** Megbízási díj: napidíj, összege 375.000,- forint/nap. Kifizetett összeg: 90.750.000,- forint. A finanszírozás módja: KÖZOP.

A P20/5 SZERZŐDÉS - AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK MEGÁLLAPÍTÁSAI

Az **Európai Számvevőszék** 2011. július 11-15. között elvégzett ellenőrzése során a hatóság az alábbi megállapításokat tette:

A P20/5. számú szerződésre eredetileg előirányzott felső értékhatár 90.000.000,- forint volt, legfeljebb 400 szakértői munkanap mennyiségre. A szerződés kelte: 2009. május 14.

2009. június 04-én a Matrics Consult Ltd. további tíz (10) szakértő bevonására tett javaslatot, a közbeszerzési pályázati felhívásban szereplő két szakértő mellé. A BKV Zrt. 2009. június 15-én a fenti javaslatot elfogadta.

A Matrics Consult Ltd. továbbá a szakértői napok számának növelésére is javaslatot tett, az alábbi ütemezés szerint: 2009-ben: 527 szakértői munkanap (197.625.000,- forint értékben), 2010-ben: 870 szakértői munkanap (326.250.000,- forint értékben), 2011-2013-ban: 499 szakértői munkanap (187.125.000,- forint értékben).

A BKV Zrt. a vizsgálat során megjegyezte, hogy a költséghatár felső szintjének megemelését a Nemzeti Közlekedési Hatóságnak a "Kelenföldi pályaudvar járműtelep, biztonsági rendszer és automata vasúti irányítórendszer létesítési engedély” címmel 2008. augusztus 23-án kibocsátott engedélye tette szükségessé. A BKV Zrt. az engedély iránti kérelmét 2009 áprilisában nyújtotta be.

Az Európai Számvevőszék beszámolója megállapította, hogy a szerződés módosítása jelentős mértékű módosításnak minősült (a szerződés értékét több, mint nyolcszorosára emelte meg), ami azt jelentette, hogy a Közvetítő Szervezetet is be kellett vonni a döntésbe. A beszámoló azt is megállapította, hogy a többletmunka szükségessége nem előre nem látható körülmények okán merült fel, hanem annak az eljárásnak a következményeképpen, amellyel az ajánlatkérő szerv a projektet menedzselte: az ajánlatkérő szerv az ajánlattételi felhívást már azt megelőzően (2008 decemberében) közzétette, hogy az engedély iránt kérelmét benyújtotta volna (2009 áprilisában). A fenti tényállás megsértette a 2004/18/EK irányelv 2. cikkét (az egyenlő bánásmód elvét) és 31. cikkét.

A Matrics Consult Ltd. társaság minimumkövetelményeknek való megfeleléséről referenciát (Kuala Lumpur, Gamuda projekt) nyújtó személy KLADOS Gusztáv volt, aki a 4. Metróvonal projekt vezetője volt a közbeszerzési eljárás idején.

Az alábbi következtetések szintén megállapíthatók az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) további vizsgálataiból. KLADOS Gusztáv a Matrics Consult Ltd. társaság több szakértőjéről is referenciát nyújtott: D.A. FIDIC-követeléskezelő szakértőről, aki szakmai tapasztalatát a Kuala Lumpurban végzett projektben és a budapesti 4. Metróvonal projektben szerezte (igazolta: KLADOS Gusztáv). L.C., kockázatkezelési szakértőről, aki a budapesti repülőtérfejlesztési projektben szerzett szakmai tapasztalatot (igazolta: KLADOS Gusztáv). M.S.-ről, aki a Matrics Consult Ltd. társaság ügyvezetője és társtulajdonosa volt, és 1998-2006 között az Eurometro Kft. alkalmazásában dolgozott (mint projektmenedzsment szakértő és felügyelő mérnök a 4. Metróvonal projektben).

Annak ellenére, hogy ez az adat a Matrics Consult Ltd. társaság pályázati ajánlatában tévesen szerepel, M.S. nem a teljes (Kuala Lumpuri) Gamuda projekt kockázatbecslését látta el; hanem csak az alagút vízzáró rétegével kapcsolatos kockázatok értékelését végezte. Az alvállalkozói követelések értékelésére és feldolgozására történt utalás szintén téves.

A projektben a Matrics Consult Ltd. társaság öt olyan szakértőjét alkalmazták (lásd a 2010. évi Q4 jelű munkaidő-nyilvántartást), akikkel kapcsolatban a Matrics Consult Ltd. sem kérelmet nem nyújtott be, sem pedig engedélyt nem kapott. Az öt érintett szakértő a Matrics Consult Ltd. alvállalkozói (az AON Kft. és az ÖKO-FITT Kft.) közül került ki.

A társaság több számlája a kötelező kísérődokumentumok (munkaidő-elszámolás, specifikációk, adóigazolások stb.) nélkül került benyújtásra a projektmenedzsment testületnek, és a testület így fogadta el ezeket a számlákat.

A HBI Haeter AG, a Dr. Spang GmbH, a Business Solutions és a Matrics Consult Ltd. társaságok eredetileg egy közös pályázati ajánlatot terveztek benyújtani a TED 2009/S 1-001163 számú közbeszerzési eljárásban, mivel a munkafolyamatok kölcsönös összefüggésben álltak egymással, de tekintettel arra, hogy ezt a DBR ellenezte, az egyes munkafolyamatokra külön-külön tettek ajánlatot a társaságok. Az ajánlatokat együttesen fordították le magyar nyelvre, az ajánlattételek benyújtását pedig M.S. bonyolította le. Ez a magyarázata a Deloitte könyvvizsgálói jelentés arra vonatkozó észrevételének, hogy a négy társaság által benyújtott ajánlatok szerzője megegyezik (lásd a Matrics Consult Ltd-nél végzett helyszíni ellenőrzésről szóló beszámolót).

Az ajánlati felhívás 1. számú részére (járműrendszer-szakértő) a Business Solutions társaság is benyújtotta ajánlatát, azonban pályázata nem felelt meg az alkalmassági követelményeknek, mivel a cég nem rendelkezett a szükséges biztosítással. Mivel a Matrics Consult Ltd. társaság rendelkezett a szükséges biztosítással, és a projekt késésben volt a tervezett ütemezéshez képest, a szakterületi rész tartalmát a projektmenedzsment (A.B. és T.V.) kezdeményezésére

beépítették a Matrics Ltd társaság szerződésébe (**szakterület rész: 7., P20/5**). Ezt M.S. elfogadta, mivel tudatában volt, hogy a későbbiekben lehetőség nyílik a Business Solutions (a pályázatból kizárt társaság) alvállalkozóként történő megbízására a munkával.

Annak ellenére, hogy L.C. neve szerepelt az eredeti ajánlattételben, a szerződés végrehajtásában nem vett részt, amiről a Matrics Consult Ltd. társaság elmulasztotta a DBR-t hivatalosan értesíteni.

A P20/3, P20/5 ÉS P20/6 SZÁMÚ SZERZŐDÉSEK: A SZERZŐDÉS KIVITELEZÉSE A MATRICS CONSULT LTD. TÁRSASÁG ÁLTAL

A fenti szerződések tárgyában szereplő feladatok ellátását 2009-ig az Eurometro Kft., a Projektmenedzsment Tanácsadó Testület és a FIDIC Mérnök végezte. 2009-ben, annak ellenére, hogy a fenti feladatok ellátása még az Eurometro Kft. szerződése alá tartozott, a BKV Zrt. vezetése úgy döntött, hogy a fenti feladatok ellátására külön-külön szerződéseket köt.

M.S., a Matrics Consult Ltd. főtanácsadója kijelentette, hogy 2006 szeptemberében kezdett el a Louis Berger SA társaságnak dolgozni, utána pedig az Eurometro Kft-nek, és már kockázatkezelési szaktanácsadást nyújtott a 4. Metróvonal projektben is, de ezt a Projektmenedzsment Tanácsadó Testületnek az Eurometro Kft-vel kötött szerződése keretében tette.

A kedvezményezett megjegyzései:

*A Szerződés mellékletben található szerződések listájában a projektköltségvetés részletes táblázata az **előirányzott maximális összegeket** tartalmazza, nem pedig a tényleges kifizetéseket.*

Az alábbi táblázat a P20-as szerződéssel kapcsolatos főbb adatok összefoglalását tartalmazza, beleértve a finanszírozásra és a szabálytalansági eljárásokra vonatkozó adatokat is.

Szerződő partner (megbízott):	***Szám:***	***2015 december 31-ig kifizetett összeg:***	***Finanszírozás:***	***Szabálytalansági eljárások:***	***A szerződés állapota***
Dr Spang GmbH	*P20/1*	*20.625.000,-*	*KÖZOP*	*nincs szabálytalanság (KÖZOPHAT/20814-1/2015-NFM)*	*LEZÁRVA 2011. december 31-én*
HBI Haerter AG	*P20/2*	*34.875.000,-*	*KÖZOP*	*nincs szabálytalanság (KÖZOPHAT/17216- 1/2015-NFM)*	*Még nincs lezárva, további kifizetések nincsenek tervbe véve.*
Matrics Consult Ltd.	*P20/3*	*90.750.000,-*	*KÖZOP*	*egy **szabálytalansági eljárás** függőben van*	*LEZÁRVA 2010. december 31-én*

MetroConsult Kft.	*P20/4*	*1.129.632.000,-*	*KÖZOP 270.000.000,- forint*	*egy **szabálytalanság történt** (KÖZOPHAT/1391- 5/2016-NFM), 398.864.000,- forint összegű támogatás + 60.257.397 forint összegű kiigazítás visszakövetelése megtörtént; az összegek visszafizetése a jelen pillanatig nem történt meg*	*Folyamatban*
Matrics Consult Ltd.	*P20/5*	*561.000.000,-*	*KÖZOP 90.000.000,- forint*	*egy **szabálytalanság történt** (KÖZOPHAT/4984- 5/2015), egy 420.666.584,- forint összegű támogatás visszakövetelése megtörtént, az összeget visszafizették: 2015. június 02-ig*	*LEZÁRVA 2011. december 31-én*
Matrics Consult Ltd.	*P20/6*	*55.875.000,-*	*KÖZOP*	*nincs szabálytalanság (KÖZOPHAT/16887- 5/2015-NFM)*	*LEZÁRVA 2010. december 31-én*
Profit Kft.	*P20/7*	*86.025.000,-*	*KÖZOP*	*nincs szabálytalanság (KÖZOPHAT/9792- 5/2015-NFM)*	*LEZÁRVA 2012.92.2.*

A benyújtott ajánlattételhez csatolt referencianyilatkozaton nem szerepel KLADOS Gusztáv aláírása. A referencianyilatkozat szövege KLADOS Gusztáv személyére „a referenciával kapcsolatban információt nyújtó személy”-ként utal, az elérhetőségi adatok között pedig a DBR projektmenedzsmentjének, vagyis a DBR-nek a közbeszerzési eljárás kiírása idején érvényes címét jelölték meg. A referenciában érintett időszak során (2005 októberétől 2007 decemberéig) KLADOS úr nem dolgozott projektmenedzserként a DBR-nél.

2.3.36. SZERZŐDÉS BSZ-12/2008, HORVÁTH, DÓCZI ÉS LEHMANN ÜGYVÉDI IRODA - SZERZŐDÉS NEMTELJESÍTÉSE

A szerződés száma, kelte: BSZ-12/2008, 2008. március 01.

A szerződés tárgya: jogi tanácsadás, Fővám tér, követelések

Szerződő fél: Horváth, Dóczi és Lehmann Ügyvédi Iroda

Kifizetett összeg: 2.760.000,- forint

A finanszírozási megállapodásban szereplő szerződés értéke: óradíj

A finanszírozás módja: KÖZOP

Tények: Klados Gusztáv projektigazgató, 2010. november 05-én tett tanúvallomásában a következőket mondta: "2009-ben a Hagyó botrányra tekintettel megszüntettük a szerződést[30], mivel soha, semmilyen munkát nem végeztek számunkra; ez csak egy szerződés volt, amelyet alapként használtunk volna. Tudomásom szerint soha nem is fizettünk nekik semmit."

A kedvezményezett megjegyzései:

Véleményünk szerint a büntetőeljárásban tanúként vagy gyanúsítottként meghallgatott személyek tanúvallomását nem lehet tényként kezelni, tekintettel arra, hogy a tanúvallomás csak az érintett eljárás vonatkozásában bír jelentőséggel.

Kérjük, vegyék figyelembe, hogy az ügyvédi iroda 12 számlát bocsátott ki a BSz-12/2008. számú szerződéshez kapcsolódóan. A teljes kifizetett összeg 2.760.000,- forint volt, mely összeget teljes egészében a KÖZOP-ra terheltek.

A szerződést 2009. december 11-én a társaság ügyvezetésének döntése alapján megszüntették.

3. JOGI ÉRTÉKELÉS

3.1. A FO JOGI ALAPOK JEGYZÉKE

<u>Európai jog</u>

1. Korábbi költségvetési rendelet: a Tanács 1605/2002/EK, EURATOM rendelete[31]
2. „Új" költségvetési rendelet: 966/2012/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet[32] és a végrehajtás szabályai[33].
3. A projektet az Európai Kohéziós Alap (ERDF) finanszírozta a 2007- 2013 programozási időszakban. Az alkalmazandó általános rendelkezéseket a Tanács

[30] A Fővárosi Önkormányzat korábbi főpolgármester-helyettese állítólag 15 millió forintot fogadott el vesztegetésként a BKV Zrt. vezérigazgatójától. A bíróság elsőfokú ítélete (2016 márciusában) bizonyíték hiányában felmentette Hagyót a vád alól.

[31] Helyébe a 966/2012/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet lépett, HL L 298., 2012. 10. 26., l. o.

[32] Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (2012. október 25.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról és az 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről

[33] A Bizottság 1268/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. október 29.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló 966/2012/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályairól

1083/2006/EK rendelete[34] (Általános szabályok), a Tanács 1084/2006/EK rendelete[35] (Kohéziós Alap) és a Bizottság1828/2006/EK rendelete[36] (végrehajtás szabályai) rögzíti.

4. 2988/95 rendelet[37], amely a szabálytalanságok meghatározását, általános szabályait és szankcióit tartalmazza.
5. 2004/18/EK irányelv[38] (közbeszerzésről szóló irányelv)
6. A strukturális alapok és a kohéziós alapok felhasználásával társfinanszírozott kiadásokban a közbeszerzésekre vonatkozó szabályok megsértése miatt végrehajtandó pénzügyi kiigazítások meghatározására vonatkozó iránymutatások, az alapok koordinációs bizottsága (COCOF) által kiadott ajánlás: 07/0037/03 (az ún. ”COCOF iránymutatások”). A Bizottság 2013. december 19-i határozata az Unió által megosztott irányítás keretében finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén a Bizottság által végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatás meghatározásáról és jóváhagyásáról (C(2013) 9527). („új COCOF iránymutatások').
7. A közösség pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 1.1.a) cikke[39] (a Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalás meghatározása). Ugyanezen egyezmény 2. cikke megállapítja, hogy a tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók bevezetésére.

<u>Magyar jog</u>

1. A magyar jog Európai Kohéziós Alapra vonatkozó különös rendelkezései 2007-2013: 255/2006 (XII.8) korm. rendelet,[40] 4/2011 (I.28) korm. rendelet [41].

---

[34] A Tanács 1083/2006/EK rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről, HL L 210., 2006. 07. 31., 25-78. o.

35 A Tanács 1084/2006/EK rendelete (2006. július 11.) a Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről, HL L 210., 2006. 07. 31., 79. o.

36 A Bizottság 1828/2006/EK rendelete (2006. december 8.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 1083/2006/EK tanácsi rendelet, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló 1080/2006/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok meghatározásáról , HL L 371., 2006. 12. 27., 1-163. o.

37 A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről , HL L 312., 1995. 12. 31., 1. o.

38 Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, HL L 134., 2004. 04. 30., 0114 – 0240. o.

39 Egyezmény az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről, HL C 316., 1995. 11. 27., 49. o.

[40] 255/2006. (XII.8.) Korm. rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről

2. 1996. évi LXXXI. törvény[42], 3. melléklet, amely rögzíti, hogy az ésszerű gazdasági tevékenység követelményeinek nem megfelelő költségek az adójog alapján nem tekinthetők elszámolható költségeknek.
3. Az elszámolható költségekről szóló nemzeti szabályozás a 2007-2013. programozási időszakra[43]
4. Közbeszerzési törvény: a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény, majd a közbeszerzésről szóló 2011. évi CVIII. törvény.
5. A büntetőtörvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény: a költségvetést károsító csalás (310. cikk)[44], a számviteli szabályok megsértése (289. cikk), csalárd csőd (290. cikk), okirathamisítás /hamisítás/ (276. cikk), hűtlen kezelés (319. cikk), vesztegetés és vesztegetés elfogadása (251., 252. és 254. cikk).
6. A büntetőtörvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény: a költségvetést károsító csalás (396. cikk), a számviteli szabályok megsértése (403. cikk), csalárd csőd (404. cikk), okirathamisítás/hamisítás (345. cikk), hűtlen kezelés (376. cikk), vesztegetés és vesztegetés elfogadása (290. és 291. cikk).

3.2. TÉNYENKÉNTI RÉSZLETES JOGI ÉRTÉKELÉS

3.2.1. FŐVÁLLALKOZÓ' HIÁNYA

Tények: lásd a 2.3.1. pontot

Jogi alap

A 1083/2006/EK rendelet szerint a Kohéziós Alapra a hatékony pénzgazdálkodás elvét kell alkalmazni a 1605/2002 rendelet 48. cikke (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően (költségvetési rendelet).

A költségvetési rendelet 48. cikk (2) bekezdése a tagállamokat a Bizottsággal való együttműködésre kötelezi „hogy az előirányzatokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően használják fel".

Az 1605/2002 rendelet 27. cikke (1) bekezdésében foglaltak szerint a költségvetési előirányzatokat a hatékony pénzgazdálkodás elvének megfelelően, „a hatékony

[41] 4/2011. (I.28.) Korm. rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről.
[42] 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról.
[43] Nemzeti Szabályzás az Elszámolható Költségekről, 2007-2013 programozási időszak, 2008. június 19.
[44] 2012 január 1-je óta a Magyar Büntető Törvénykönyv ezen új cikkelye, többek között bünteti az adó elkerülést és az EU pénzügyi érdekeit sértő tevékenységet.

és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően” kell felhasználni.

„ A gazdaságosság elve megköveteli, hogy az intézmény által a tevékenységei folytatására felhasznált források a megfelelő időben, a megfelelő mennyiségben és minőségben, illetve a legjobb áron álljanak rendelkezésre” (27. cikk (2) bekezdés).

A támogatási megállapodás általános feltételei 9.1. cikk g) pontja szerint a támogatási megállapodás megsértéseként tekintendő, ha a projekt sikertelen, vagy tekintetében a Kedvezményezettnek felróható tény miatt hosszú távú akadály merül fel.[45]

Jogi értékelés

A Kedvezményezett úgy határozott, hogy 20 független, a FIDIC Sárga Könyvben foglaltak szerint elkészített építési szerződést köt.

Ez a választás önmagában még nem minősülnek szabálytalannak, ha a Kedvezményezett képes lett volna a munkálatok megfelelő koordinálására.

A Kedvezményezett azonban nem tette meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfelelő kapacitással rendelkezzen a munkálatok koordinálására (lásd a 3.2.2. és a 3.2.3. pontot is):

- A Projektigazgatóság nem rendelkezett elegendő kapacitással és személyzettel.
- A Projektvezetőség, amely 2012-ig FIDIC Mérnök is volt, és amely saját maga is szabálytalan szerződéssel rendelkezett, nem tartotta tiszteletben a közbeszerzés szabályait, amikor a Kedvezményezettnek a vállalkozók kiválasztásában segédkezett, és különböző vállalkozók esetében is több alkalommal összeférhetetlenség merült fel.
- A Független Ellenőrző Mérnök szerepe 2012-ig csak ideiglenes alapon volt biztosított.

A Kedvezményezett nem garantálta, hogy a projekt a kellő időben, megfelelő mennyiségben és minőségben, valamint a legjobb áron valósuljon meg.

A Kedvezményezett nem biztosította a projekt megfelelő pénzügyi és műszaki előkészítését, sem pedig a különböző vállalkozási szerződések megfelelő koordinálását.

Ez az egész projektre nézve negatív hatással volt, például jelentős késedelmeket és költségnövekedést okozott.

A Konszolidált Támogatási Megállapodás megkötésének napján 260.969.000 EUR összegre becsült (már elfogadott vagy Magyarországon még mindig folyamatban levő perek tárgyát

[45] g) A Kezdeményezettnek felróhatóan következik be a Projekt meghiúsulását, tartós akadályoztatását előidéző körülmény.

képező) követelések szintén a választott vállalkozásiszerződés-típus és a szerződések elégtelen koordinálása miatt merültek fel.

Az ilyen gazdálkodási hiba szerződésszegésnek minősül, és nincs összhangban a hatékony pénzgazdálkodás elvével. Ezért a **teljes projektre kiható szabálytalanságnak minősül**.

3.2.2. A PROJEKTIGAZGATÓSÁG ÉS A PROJEKTVEZETŐSÉG

Tények: lásd a 2.3.2. pontot

Jogi alap:

A hatékony pénzgazdálkodás elvével kapcsolatosan a 3.2.1. pontban említett jogi alap mellett a következő jogi alapok is lényegesek.

18/2004/EK irányelv 2. cikke (A szerződések odaítélésének elvei): Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.

Közbeszerzési törvény: a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény összeférhetetlenségről szóló 10. szakasza úgy rendelkezik, hogy tanácsadó közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő hatóság részéről nem vehet részt, ha az egyik potenciális ajánlattevőben érdekeltséggel rendelkezik.[46]

A magyarországi köztisztviselői összeférhetetlenségről, 2006-ban és 2007-ben: a köztisztviselők jogállásáról szóló XXIII. törvény,[47] különösen a 21. szakasz: köztisztviselő nem folytathat olyan tevékenységet, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné[48].

A BKV Zrt. és az Eurometro Kft. között 2006. június 27-én aláírt P17. (bsz-29) számú szerződés. Különösen az összeférhetetlenségről szóló 38. szakasz: a projektvezetőségi tanácsadó nem kezdhet olyan tevékenységbe, amely a szerződés (azaz a vállalkozási szerződések) szerint az ajánlatkérő hatóság felé összeférhetetlenséget keletkeztethetne.[49]

---

[46] 10. § (1) A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése során vagy az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében nem járhat el, illetőleg az eljárásba vonható be a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos gazdasági tevékenységet végző gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: érdekelt gazdálkodó szervezet), illetőleg az olyan személy vagy szervezet, aki, illetőleg amely a) az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll; b) az érdekelt gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja; c) az érdekelt gazdálkodó szervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik; d) az a)–c) pont szerinti személy hozzátartozója.

[47] 1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról.

[48] 21. szakasz (6) A köztisztviselő a) 121 nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné.

[49] A Szerződés teljesítésének időtartama alatt Projektvezetési Tanácsadó nem kapcsolódhat be semmilyen olyan tevékenységbe, ami a Szerződés szerint a Megrendelő érdekével ütközhetne.

A tények idején az összeférhetetlenségre alkalmazandó magyar rendelkezéseket a Közbeszerzési törvény rögzíti: 2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről.

E cikk szakasz szerint az egyetlen korlátozás az volt, hogy az ajánlatkérő hatóságot képviselő személy és az eljárásban részt vevő személy nem lehet ajánlattevő vagy a közbeszerzés értékének 10 %-át meghaladó mértékben igénybe venni kívánt ajánlattevő alvállalkozója.[50]

Ezt a rendelkezést azonban a tények idején az összeférhetetlenségre alkalmazandó EU rendelkezések fényében kell értelmezni: a 18/2004/EK irányelv 2. cikke és az 1605/2002/EK rendelet 52. cikke[51] (költségvetési rendelet):

„(1) A költségvetés végrehajtásában, kezelésében, auditjában vagy ellenőrzésében érintett valamennyi pénzügyi szereplő és egyéb személy számára tilos bármely olyan fellépés, amelynek révén saját érdekei ütköznek a Közösség érdekeivel. Amennyiben ilyen helyzet állna elő, a szóban forgó személynek tartózkodnia kell az ilyen fellépéstől, és az üggyel az illetékes hatósághoz kell fordulnia.

(2) Összeférhetetlenség áll fenn, ha az (1) bekezdésben említett pénz- ügyi szereplő vagy egyéb személy funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlása családi vagy érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos okok, továbbá gazdasági érdek vagy bármely más, a kedvezményezettel közös érdek miatt veszélybe kerül."

Jogi elemzés

a) A DBR Projektigazgatóság nem rendelkezett a feladatai megfelelő elvégzéséhez szükséges szakmai kapacitással és személyzettel.

Ez sérti a támogatási megállapodás általános feltételei 9.1. cikke g) pontját. E hiba miatt, amely a Kedvezményezettnek róható fel, a projekt megvalósítása hosszú távú késedelmet szenvedett.[45]

---

[50] 10. szakasz (7) Az ajánlatkérő nevében eljáró, illetőleg az eljárásba bevonni kívánt személy vagy szervezet írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele szemben fennáll-e az § szerinti összeférhetetlenség. Az összeférhetetlenséggel kapcsolatos nyilatkozathoz – a (2) vagy (4) bekezdés szerinti esetben – csatolni kell az érintett érdekelt gazdálkodó szervezet nyilatkozatát arról, hogy az eljárásban nem vesz részt ajánlattevőként, alvállalkozóként (távolmaradási nyilatkozat).

[51] A Tanács 1995/2006/EK, Euratom rendelete (2006. december 13.) szerint módosítva, HL L 390., 2006. 12. 30., 1. o., 2007. 01. 01-től alkalmazandó változat. „1. Az e cím 2. fejezetében meghatározott minden pénzügyi szereplőnek és a költségvetés végrehajtásában, pénzgazdálkodásban, könyvvizsgálatban vagy ellenőrzésben érintett minden személynek tilos olyan, a költségvetés végrehajtására vonatkozó intézkedést hoznia, amely révén saját érdekei a közösségi szerv érdekeivel szembekerülhetnek. Amennyiben ilyen eset előfordul, úgy az érintett személynek tartózkodnia kell az intézkedéstől, és az ügyet az illetékes hatóság elé kell terjeszteni.
2. Összeférhetetlenség áll fenn, ha az (1) bekezdésben említett valamely személy funkciójának pártatlan és tárgyilagos gyakorlását családi, érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos, illetve gazdasági érdek vagy bármely más, a kedvezményezettel közös érdek veszélyezteti."

b) A DBR Metró Projektigazgatóság egyes tagjainak, illetve egyes hivatali feletteseiknek a vállalkozókkal közös érdekei voltak.

Több kifizetés történt a vállalkozók (Siemens AG, Alstom SA) és a DBR Metró Projektigazgatóság, illetve hivatali feletteseik és/vagy a politikai döntéshozók tulajdonában álló cégek között.

Ezek a 2005-2007 között zajló fizetések sértik a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényt, mivel ezzel összefüggésben a köztisztviselők tekintetében összerférhetetlenség merül fel.

c) Az Eurometro Kft. tulajdonosai (Projektvezetőség és a FIDIC Mérnök) több vállalkozóval közös érdekeltségekkel rendelkeztek.

Az Eurometro Kft. 'P17' projektmenedzsment-tanácsadási szerződését számos szabálytalanság érintette (lásd például az Állami Számvevőszék 2010 szeptemberi 1023. sz. jelentését). Ezért a nagyprojektről szóló bizottsági határozat a szerződést az EU-finanszírozás alól kizárta. A Magyar Állami vállalta e szerződés „kiegészítő finanszírozással" történő társtámogatását.

Az Eurometro Kft. szerződésével kapcsolatosan bizonyított szabálytalanságok pénzügyi következményei jóval túlmennek a szerződés alapján kifizetett összegen.

Az Eurometro Kft. részt vett az Értékelési Bizottságnak a Strabag Hídépítő konzorciumot, a Strabag Zrt.-t, a BPV-Metro 4 Kkt-t. és a Siemens AG-t kiválasztó ülésein, majd e társaságok alvállalkozója lett (illetve az Eurometro Kft. főszakértői ezen társaságoktól kifizetéseket kaptak). Ez összerférhetetlenségnek minősül, ami a P17. számú szerződés 38. pontjának formális megsértése. Súlyos pályázati eljárási szabálytalanságnak is tekintendő, ami az eljárásokat követően aláírt összes vállalkozási szerződés szabályosságára hatással van.

Megjegyzendő, hogy nem csak formális összerférhetetlenség merült fel, de az összes érintett közbeszerzési eljárásban több súlyos vagy kevésbé **súlyos pályázati eljárási szabálytalanság is történt.**

Ezenkívül az Eurometro Kft.-nek mint projektvezetőség-tanácsadónak ellenőriznie kellett e vállalkozók kifizetés iránti kérelmeit, és azokat a kifizetést megelőzően igazolnia kellett. Az Eurometro Kft.-nek e társaságok alvállalkozójaként nem volt meg az ezen feladatok elvégzéséhez szükséges függetlensége. Néhány esetben még az is megtörtént, hogy ugyanaz a mérnök, természetes személy írta alá az Eurometro Kft. mint alvállalkozó részéről a Strabag Zrt. felé történő teljesítés igazolását, majd a projektmenedzsment-tanácsadó Eurometro Kft. nevében aláírta a Strabag Zrt. által a BKV Zrt. felé kiállított számla igazolását. Ez

összerférhetetlenségnek minősül, ami a a P17. számú szerződés 38. pontjának formális megsértése. Ez a projekt megvalósítását illetően súlyos szabálytalanságnak tekintendő, mivel az ajánlatkérő hatóság a munka megvalósítására a FIDIC normákat kívánta alkalmazni, amelyek független ellenőrző mérnök megbízását írják elő, míg az Eurometro Kft. nem volt független (lásd az alábbi 3.2.31. pontot is).

Az OLAF megjegyzi, hogy nem csak formális összerférhetetlenség merült fel, de több szabálytalanságot is észleltek az Eurometro Kft. által igazolt kifizetési kérelmekben, mint például a (vállalkozók számára előnyös) hibás EUR átváltási árfolyam, az alátámasztó dokumentumok hiánya, hiányzó aláírások stb.

3.2.3. A "MÉRNÖK" SZEREPE A PROJEKTBEN

Tényállás: A tényállást részletesen lásd a 2.3.3. pontban.

Az ajánlatkérő hatóságot különböző szerződések kötelezték "Mérnök" igénybevételére:

- a "FIDIC Mérnök" vagy a "Mérnök". Az ajánlatkérő hatóság úgy döntött, hogy a szerződéseket a FIDIC Sárga Könyvben lefektetett szabványok szerint köti, amelyek szerint a munkát Mérnöknek kell felügyelnie (a szabványok 3. cikke).
- a Független ellenőrző mérnököt az EIB-bel kötött hitelszerződések és a Támogatási szerződés (Összevont támogatási szerződés) rögzítik.

Az OLAF megkereste a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetségét (FIDIC), amelynek az álláspontja szerint a FIDIC Mérnök és a Független ellenőrző mérnök feladatát elláthatja akár egy, de akár két különböző mérnök is azzal, hogy a két megoldás közül az ajánlatkérő hatóságnak kell választania.[52]

A 4-es metró projekt esetében az ajánlatkérő hatóság úgy döntött, két különböző mérnököt vesz igénybe két külön szerepkörben.

A problémát e szerződések megkötésének és végrehajtásának a módja okozza:

a) A FIDIC mérnök

Jogalap:

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény összeférhetetlenséget szabályozó 10.

[52] [52] THOR(2016) 14845.

paragrafusa, amely szerint a tanácsadó a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő nevében nem vehet részt, ha valamelyik ajánlattevőben részesedéssel rendelkezik.[53] A FIDIC Sárga Könyv 3. cikkében ("Telepek és Tervezés-Építési Projektek Szerződéses Feltételei") előírt szabványok szerint a "munkaadó köteles kijelölni a mérnököt, aki felel a számára a szerződésben kijelölt feladatok elvégzéséért".

A FIDIC összeférhetetlenségről szóló elvi nyilatkozata[54] szerint a "FIDIC összeférhetetlenségi szabályzata előírja, hogy a tanácsadó köteles szakszerű, tárgyilagos és részrehajlástól mentes tanácsot adni, köteles a jövőbeli megbízatásokra tekintet nélkül és az egyéb megbízásokkal vagy saját vállalati érdekeivel való összeütközéseket kerülve mindig az ügyfél érdekeit elsődlegesnek tekinteni." "Sem az a cég, amely adott projekt előkészítéséhez vagy megvalósításához tanácsadó szolgáltatást nyújt, sem annak bármely társvállalata nem vehet részt a későbbiekben olyan áru, munka vagy szolgáltatás nyújtásában, amely az adott cég korábbi tanácsadó szolgáltatásából származik, vagy közvetlenül ahhoz köthető, kivéve azt az esetet, ha az e helyzetből adódó összeférhetetlenség azonosítása megtörtént, és sikerült azt a kiválasztási folyamatnak valamint a szerződés végrehajtásának a teljes idejére nézve az ügyfél számára elfogadható módon módon rendezni."

A BKV Zrt. és az Eurometro Kft között 2006. 06. 27-én kelt P17 sz. szerződés (bsz-29) Különösen annak az összeférhetetlenséggel foglalkozó 38. cikke (lásd 3.2.2. pont).

A Mérnök szerepe 2006 június és 2012. december 30. között

Eredetileg a FIDIC Mérnök szerepe a második tanácsadói szerződésben még a projektirányító feladatai között szerepelt. 2006 június és 2012. december 30 között a FIDIC Mérnök szerepét az Eurometro Kft. látta el. E szerződéssel kapcsolatosan számos szabálytalanság áll elő (lásd fenn, Projekt irányítás). A szabálytalanságokat a korábbi eljárások már megállapították, ezért a szerződés nem került be az EU által finanszírorzott körbe, így kimondottan a szerződésről jogi szempontból további elemzés nem történt.

---

[53] 10. § (1) A közbeszerzési eljárás előkészítése, a felhívás és a dokumentáció elkészítése során vagy az eljárás más szakaszában az ajánlatkérő nevében nem járhat el, illetőleg az eljárásba nem vonható be a közbeszerzés tárgyával kapcsolatos gazdasági tevékenységet végző gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: érdekelt gazdálkodó szervezet), illetőleg az olyan személy vagy szervezet, aki, illetőleg amely a) az érdekelt gazdálkodó szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll; b) az érdekelt gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője vagy felügyelőbizottságának tagja; c) az érdekelt gazdálkodó szervezetben tulajdoni részesedéssel rendelkezik; d) az a)-c) pont szerinti személy hozzátartozója.

[54] A FIDIC összeférhetetlenségről szóló elvi nyilatkozatát a FIDIC végrehajtó bizottság 2004. májusában hagyta jóvá: http://fidic.org/sites/default/fi)es/fidic policy coi.pdf

Ugyan a szerződést az EU finaanszírozásból kizárták, annak a végrehajtása mégis súlyos következményekkel járt az EU finanszírozásra nézve. A Mérnök feladata a munkálatok műszaki színvonalának felügyelete. Célszerű, ha a FIDIC Mérnök garantálja, hogy a projekt a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elve szerint valósult meg. Célszerűen a Mérnök igazolja, hogy a vállalkozók által a fizetés igényléseket az elvégzett munkának megfelelően állították ki. Ezért rögzítenek szigorúk szabályokat az összeférhetetlenségről a FIDIC szabványok és az Eurometro Kft szerződése is. E szabályok megsértése miatt az Eurometro Kft felügyelete mellett az érintett vállalkozóknak 2006. június és 2012. december 30. között kifizetett minden összegeket tanácsos a szabálytalansággal érintett kifizetésként felfogni.
E szerződések egy részének társfinanszírozója az Európai Kohéziós Alap, egy másik részüket az EIB társfinanszírozta hitelekkel.

A Mérnök szerepe 2012. december 31. és a Projekt zárása között

2012 júniusában a BKV Zrt nyílt eljárást hirdetett egy FIDIC mérnöki szerződés megkötésére, de az sikertelenül zárult.
2012. szeptemberében a BKV Zrt. ismét nyílt közbeszerzési eljárást kezdeményezett. Erre három társaság nyújtott be érvényes ajánlatot: Az Eurout Kft., az M4 Engineering Consortium és a Metrober Kft. Ugyan a legalacsonyabb költséget ajánló pályázatot a Metrober Kft nyújtotta be, a szerződést odaítélő döntést az Eurout Kft. a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt megtámadta.
A BKV Zrt. nemzetbiztonsági (a metróban a biztonság ellenőrzése az illetékes FIDIC Mérnök feladata) és nemzetgazdasági (az EU finanszírozás elvesztésének kockázata) érdekre hivatkozva engedélyt kért a Közbeszerzési Döntőbizottságtól arra, hogy a szerződést a Metróber Kft-vel aláírhassa, de a kérést a Közbeszerzési Döntőbizottság elutasította.
Végül, nemzetgazdasági érdek folytán a BKV Zrt. egy kormányhatározat alapján a Budapest Önkormányazata tulajdonában álló BKK Közút Zrt-vel kötötte meg a szerződést (bsz-13/2013) 2012. december 21-én.
A 18/2004 sz. irányelv 14. cikke szerint az irányelv nem alkalmazható, ha az adott tagállam alapvető érdekeinek védelme ezt igényli. A kormány szerint volt olyan nemzetgazdasági érdek, amely ebben a konkrét esetben igazolja a közbeszerzési szabályok figyelmen kívül hagyását.
Nem elfogadható a 2004/18 sz. irányelvtől való eltérés igazolása érdekében a Kohéziós Alapból származó finanszírozás elvesztésének kockázatára, mint "alapvető nemzetgazdasági érdekként" hivatkozni.

Az EU alapok társfinanszírozására egy-egy projekt akkor jogosult, ha megvalósítása a vonatkozó EU és a nemzeti jogszabályok, így többek között a közbeszerzési szabályok szerint történik. Az EU alapokra való jogosultsás egyik feltétele a közbeszerzési jog betartása. Nem lehet e szabályok be nem tartását pusztán az EU finanszírozás elvesztésének kockázatára hivatkozva igazolni.

Le kell szögezni továbbá, hogy egy kormányhatározat elfogadása semmilyen körülmények között nem elég a közbeszerzési szabályok megkerüléséhez egyetlen olyan jelentős projekt esetében sem, ahol az EU által finanszírozott összeg a nemzeti költségvetés szempontjából is releváns szintet ér el, és ezért "nemzetgazdasági érdeket" képviselő ügynek tekinthető.

Ugyanakkor az OLAF által gyűjtött adatokból megállapítható, hogy míg 2012. december előtt a munka felügyelete teljes egészében szabálytalan volt, hisz a FIDIC Mérnök és számos vállalkozó között összeférhetetlenség feszült, az OLAF vizsgálat megállapította, hogy 2012. decembere után ez a helyzet már nem állt fenn.

Ezt a pozitív változást az OLAF figyelembe vette a BKK-Közút Kft. kiválasztása során elmaradt közbeszerzés miatt keletkező szabálytalanság esetében alkalmazott pénzügyi korrekció kiszámítása során.

b) A független ellenőrző mérnök szerepének értékelése jogi szempontból

A Budapest Önkormányzata és az EIB között létrejött hitelszerződés 6.09 pontja valamint a Magyar Állam és az EIB közötti hitelszerződés 6.10 pontja szerint a hitelfelvevő felek vállalják, hogy a projektet irányító személyek munkáját egy független és nemzetközi tapasztalattal rendelkező Mérnök (ú.n. független ellenőrző mérnök, angolul Independent Verification Engineer, IVE) fogja támogatni, aki a projekt megvalósítását felügyeli.

A Támogatási Szerződés valamint az Összevont Támogatási Szerződés (Módosított Megvalósítási Szerződés 4. mellékletének 10. pontja) rendelkezése szerint a BKV Zrt. köteles független ellenőrző mérnököt igénybe venni.

<u>Jogi elemzés</u>

2012 júniusában a BKV Zrt. nyílt eljárást hirdetett FIDIC mérnöki szerződés megkötésére, amely sikertelenül végződött, mert az egyetlen érvényes ajánlat az 1,7 milliárd Ft-os költségvetéshez képest 5,5 milliárd Ft-ra szólt.

2012 szeptemberében a BKV Zrt. ismét nyílt közbeszerzési eljárást kezdeményezett. Ezúttal három társaság nyújtott be érvényes ajánlatot: Az Eurout Kft., az M4 Engineering Consortium és a Metrober Kft. A legalacsonyabb költséget ajánló pályázatot a Metrober Kft nyújtotta be,

de a szerződést odaítélő döntést az Eurout Kft. a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt megtámadta.
Időközben a BKV Zrt. meghosszabbította az Eurometro Kft-vel fennálló szerződést (az Eurout Kft. e társaság egyik tulajdonosa).
Ekkor a BKV Zrt. nemzetgazdasági érdekre hivatkozva engedélyt kért arra, hogy a szerződést és Metróber Kft-vel aláírja, de ezt a kérést a Közbeszerzési Döntőbizottság elutasította.
Végül, nemzetgazdasági érdek folytán a BKV Zrt. egy kormányhatározat alapján a Budapest Önkormányazata tulajdonában álló BKK Közút Zrt-vel kötötte meg a szerződést (bsz-13/2013) 2012. december 21-én.
A 2012. április 4-én meghirdetett nyílt közbeszerzési eljárásban a BKV Zrt. DRB Projekt Igazgatósága 2012. október 1-én szerződést kötött a sikeres ajánlattevővel, a VIA Pontis Mérnöki Tanácsadó Kft-vel a független ellenőrző mérnöki feladatok ellátására.

3.2.4. A CO-00A SZERZŐDÉS ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL, STRABAG RT. - HÍDÉPÍTŐ RT.

A tényállás tekintetében lásd: 2.3.4.pont

Jogi háttér:

A 2004/18-as Direktíva 2. bekezdése (Szerződések elbírálásának alapelvei) kimondja: a szerződő hatóságoknak egyformán és nem diszkriminatív módon kell kezelniük a gazdasági szereplőket, eljárásuknak transzparensnek kell lennie. A Magyar Közbeszerzési Törvény (2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről) 10 bekezdése: az érdekek ütközéséről.

Jogi elemzés:

Ez a szerződés a Bizottsági Döntés alapján formálisan nem volt kizárva az EU társfinanszírozásból, de nem is szerepelt a Kedvezményezettnek azon a listáján, amelyre EU-s finanszírozás volt megítélve. Emiatt további jogi elemzés szükségtelen. Azonban a szerződés végösszegének elszámolásánál látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.5. A CO-00B SZERZŐDÉS ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL, HÍDÉPÍTŐ ZRT.

A tényállás tekintetében lásd: 2.3.5. pont

Jogi háttér:

A 2004/18-as Direktíva 2. bekezdése (Szerződések elbírálásának alapelvei) kimondja: a szerződő hatóságoknak egyformán és nem diszkriminatív módon kell kezelniük a gazdasági

szereplőket, eljárásuknak transzparensnek kell lennie. A 2004/18-as Direktíva 9 bekezdése. (A becsült érték kiszámolásának módszerei), a 2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről 10 bekezdése az érdekek ütközéséről, és a 35-40 bekezdések a nemzetközi pályázatok kiírásánál alkalmazott küszöbértékek számításának előírásai.

Jogi elemzés:

A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (a becsült bekerülési érték szabálytalan kiszámítása, érdekütközés). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés végösszegének elszámolásánál látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.6. A CO-02 SZÁMÚ SZERZŐDÉS ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL, BAMCO CONSORTIUM

A tényállás részletes leírása a 2.3.6. pontban.

a) A Közbeszerzési Döntőbizottság 2007/11973. sz. döntése értelmében az a magyarázat, amit a Kedvezményett adott, nem tették indokolttá, hogy a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárást alkalmazza CO-02 szerződés vonatkozásában.

b) A Taisei Corporation ajánlatát az utolsó körből kizárták, mert az alvállalkozóként megjelölte a Betonút Zrt-t, a szerződéses összeg 10 %-ánál nagyobb arányban. A Betonút Zrt az előkészítő szakaszban is jelen volt egy másik résztvevő konzorcium tagjaként, amelyet a szerződő hatóság nem hívott meg a pályázati szakaszba. A Taisei Corporation ajánlata (első ajánlat: 41.3 milliárd forint, alternatív ajánlat: 39.9 milliárd forint) 10 milliárd forinttal (kb. 35 millió Euroval) kevesebb volt, mint a nyertes BAMCO ajánlata (51.8 milliárd forint).

c) Az alagút fúrására megadott határidők es tervezett költségek kifejezetten eltúlzottak voltak. Az alagútfúrás összesen 126 hétnyi késedelmet szenvedett. Ebből a 126 hétből legalább 35 hét (nagyjából 9 hónap) a Beruházó hibájának volt betudható, ezt maga a Beruházó is elismerte. A BAMCO Consortium nem kapta meg az előzetes terveket, csak 9 hónappal a szerződés aláírását követően. Ezen tervek hiányában a munka nem volt folytatható. Emiattt a 35 hetes késés miatt a Beruházó befogadta a az alagútfúrásért felelős BAMCO igényét, 17.4 millió Euro értékben.

Jogi háttér:

A jogi háttér tekintetében lásd: 3.2.1 pont, a megfelelő finanszíozás alapelvéről. Ezen felül lásd még:

A 2004/18. számú Direktíva (Közbeszerzési Direktíva) 30 bekezdése a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárásról.

A 2003-as CXXIX. számú Törvény (Közbeszerzési Törvény) 124. bekezdése a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárásról.

A 2003-as CXXIX. számú Törvény (Közbeszerzési Törvény) 70. bekezdése kimondja: Az ajánlattevő ugyanabban az eljárásban nem tehet közös ajánlatot másik ajánlattevővel, illetve abban más ajánlattevő közbeszerzési értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt alvállalkozójaként sem vehet részt.[55]

Értékelés jogi szempontból

a) A kedvezményezett úgy érvelt (lásd a kommentáló levelet), hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság nem szabott ki bírságot a Kedvezményezettre és nem semmisítette meg az eljárást. A sikertelen pályázók sem indítottak polgári jogi fellebbezési eljárásokat.

   Ez az érvelés azonban nem elegendő. Valójában a Közbeszerzési Döntőbizottság és Magyar polgári jogi eljárások döntésének kompetenciája, hogy kötelezik-e a Kedvezményzettet bírság megfizetésére a sikertelen pályázók részére, amennyiben szabálytalanságok történnek a közbeszerzési eljárásban.

   Pusztán az a tény, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság nem döntött polgári eljárási bírság kiszabása mellett, nem jelenti azt, hogy nem történtek szabálytalanságok.

   A Kedvezményezett hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárást alkalmazott, de erre nem volt megfelelő indoka. Ez megsérti a közbeszerzési szabályokat és a piaci helyzet esetleges torzulásához vezethet, ami pedig az EU alapok felhasználásával társfinanszírozott szerződés értékének emelkedését okozza.

b) A Betonút Zrt. 'pályázó'-ként szerepelt az eljárás első szakaszában, de aztán nem került meghívásra ajánlattételre. A 70 bekezdés (3) szakasza csak olyan 'ajánlattevők'-re vonatkozik, akik nem lehetnek alvállalkozók egy másik ajánlattevőnél. A Betonút Zrt. soha nem vált 'ajánlattevővé', mivel nem hívták meg. Emiatt a Taisei Corporation

[55] (3) Az ajánlattevő ugyanabban a közbeszerzési eljárásban nem tehet közös ajánlatot más ajánlattevővel, illetőleg abban más ajánlattevő – a közbeszerzés értékének tíz százalékát meghaladó mértékben igénybe venni kívánt – alvállalkozójaként sem vehet részt.

ajánlatának kizárása szabálytalan, és sérti a közbeszerzés EU-s, valamint nemzeti előírásait. Ez mintegy 35 millió Euro-s kárt okozott a Projekt költségvetésében (ez a különbözet a kizárt legolcsóbb ajánlat és a drágább nyertes ajánlat között).

c) A 9 hónapos késedelem a nem megfelelő előkészítésnek és a szakmaiság hiányának tudható be a Projekt Igazgatóság és a Projekt menedzsment részéről (lásd meg: 3.2.1., 3.2.2. pontokat) Ezek a tényezők legalább 17.4 millió Euro-s kárt okoztak a project költségvetésében.

Mindez ellentétes a megfelelő pénzügyi menedzsment elvével és a Finanszírozási Megállapodás Általános Feltételeivel. Megsérti a Finanszírozási Megállapodás Általános Feltételeit (9.1.o bekezdés), amennyiben a project nem valósul meg, vagy hosszú távú késedelmet szenved a Kedvezményezettnek felróható okokból.

3.2.7. A Co-03 számú, HÍDÉPÍTŐ ZRT. SZERZŐDÉSÉNEK ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL

Tényállás: 2.3.7. pontok

Jogi háttér:

A 2004/18-as Direktíva 2. bekezdése (Szerződések elbírálásának alapelvei) kimondja: a szerződő hatóságoknak egyformán és nem diszkriminatív módon kell kezelniük a gazdasági szereplőket, eljárásuknak transzparensnek kell lennie. Az érték becslése és a szerződés elbírálásának eljárásáról a 2004/18-as Direktíva 44 és 53 pontjai rendelkeznek.

A 2003-as CXXIX Magyar Közbeszerzési Törvény 1. bekezdése (egyenlő és nem diszkriminatív eljárás) és 81. bekezdés (a páláyzatok tartalmának elemzése).

Jogi elemzés:

A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (a becsült bekerülési érték szabálytalan kiszámítása, érdekütközés). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés végösszegének elszámolásánál látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.8. A CO-04/A SZERZŐDÉS BPVMETRO 4 ÉPÍTÉSI KKT ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL

Tényállás: lásd 2.3.8.pontok

Jogi háttér:

A 2004/18-as Direktíva 2. bekezdése szerint egyformán és nem diszkriminatív módon kell kezelniük az ajánlattevőket

A 2004/18-as Direktíva 30. bekezdése (Direktíva a Közbeszerzésről) a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárásról.

A 2003-as CXXIX Magyar Közbeszerzési Törvény 1 bekezdése (egyenlő és nem diszkriminatív eljárás alapelve) és 124 bekezdése (a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárásról).

Jogi elemzés: A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (a tárgyalásos eljárás nem indokolt alkalmazása). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés teljes összegénél látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.9. A CO-04/B SZERZŐDÉS SWO METRO 4 ÉPÍTÉSI KKT ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL

Tényállás: lásd 2.3.9.pontok

Jogi háttér: ugyanaz, mint a 3.2.8-nál felsoroltak

Jogi elemzés: A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (a tárgyalásos eljárás nem indokolt alkalmazása). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés teljes összegénél látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.10. A CO-04/C SZERZŐDÉS STRABAG ZRT ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL

Tényállás: lásd 2.3.10 pontok

Jogi háttér: ugyanaz, mint a 3.2.8-nál felsoroltak

Jogi elemzés: A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (a tárgyalásos eljárás nem indokolt alkalmazása). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés teljes összegénél látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.11. A CO-05/A SZERZŐDÉS HÍDÉPÍTŐ ZRT ELEMZÉSE JOGI SZEMPONTBÓL

Tényállás: lásd 2.3.11 pont

Jogi háttér:

A 2004/18-as Direktíva 2. bekezdése szerint az ajánlattevők egyforma és nem diszkriminatív elbírálása.

A 2004/18-as Direktíva 44. bekezdése a szerződések értékeléséről és elbírálásuk folyamatáról.

A 2003-as CXXIX Magyar Közbeszerzési Törvény 1. § (egyenlő és nem diszkriminatív eljárás elve) és 81. bekezdése (pályázat elbírálásának menete).

Jogi elemzés: A szabálytalanságok már a korábbi eljárásokban is feltárásra kerültek (elbírálási szempontok megváltoztatása a pályázat meghirdetését követően). A Bizottsági Döntés értelmében a szerződést formálisan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt nem is készült további jogi elemzés. Azonban a szerződés teljes összegénél látható, hogy az összefoglaló táblázat pénzügyi korrekciói szabálytalanok.

3.2.12. A CO-05/B SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE SWO METRO 4 „KÁLVIN TÉR" ÉPÍTŐ KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.12. pont alatti tények

Jogalap: ld. 3.2.11. pont

Jogi értékelés: a szabálytalanságokat már a korábbi eljárásokban megállapították (a kiválasztási feltételek módosítása az ajánlati felhívások közzététele után). A Bizottság

határozata alapján a szerződést hivatalosan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt további jogi elemzés nem készül. Mindemellett a szerződés teljes összege szabálytalanként kerül feltüntetésre a pénzügyi korrekciós összefoglaló táblázatban.

3.2.13. A CO-06/A SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE SWO METRO4 „KÁLVIN TÉR" ÉPÍTŐ KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.13. pont alatti tények

Jogalap: ld. 3.2.11. pont

Jogi értékelés: a szabálytalanságokat már a korábbi eljárásokban megállapították (a kiválasztási feltételek módosítása az ajánlati felhívások közzététele után) A Bizottság határozata alapján a szerződést hivatalosan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt további jogi elemzés nem készül. Mindemellett a szerződés teljes összege szabálytalanként kerül feltüntetésre a pénzügyi korrekciós összefoglaló táblázatban.

3.2.14. A CO~04/C SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE Strabag Zrt

Tényállás: Ld. 2.3.14. pont alatti tények

Jogalap: ld. 3.2.11. pont

Jogi értékelés: a szabálytalanságokat már a korábbi eljárásokban megállapították (a kiválasztási feltételek módosítása az ajánlati felhívások közzététele után) A Bizottság határozata alapján a szerződést hivatalosan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt további jogi elemzés nem készül. Mindemellett a szerződés teljes összege szabálytalanként kerül feltüntetésre a pénzügyi korrekciós összefoglaló táblázatban.

3.2.15. A CO-06/C SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE METRO 4 'NEKE' ÉPÍTÉSI KKT.

Tényállás: Ld. 2.3.15. pont alatti tények

Jogalap: ld. 3.2.11. pont

Jogi értékelés: A kedvezményezett azzal érvelt (lásd az észrevételeket tartalmazó leveleket), hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte a szerződést, és nem találta szabályellenesnek.

Az OLAF álláspontja szerint ilyen érv nem fogadható el. A tény, hogy egy ellenőrző hatóság nem talált szabályellenesnek egy közbeszerzési eljárást, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződés szabályos.

Az egyenlő esélyek elve ellen szól és torzítja a versenyt, hogy az ajánlattevő nem tette

lehetővé, hogy az ajánlatot részekre osszák, ezt a lehetőséget a pályázati fázisban az ajánlati felhívás módosításával csak később teremtette meg, továbbá ajánlattevő több győztest is kihirdetett. A közbeszerzési eljárás szabálytalan volt.

3.2.16. CO-07 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE SWIETELSKY MAGYAROSZÁG KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.16. pont alatti tények

Jogalap:

2004/18 EK irányelv 2. cikk: Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik.

2004/18 EK irányelv 44. cikk: A résztvevők alkalmasságának ellenőrzése, a résztvevők kiválasztása és a szerződések odaítélése

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és 81. § (ajánlatok értékelési eljárása).

Jogi értékelés:

A Kedvezményezett azzal érvelt (lásd az észrevételező leveleket), jogy a Közbeszerzési Hatóság nem kötelezte Kedvezményezettet bírság megfizetésére és nem szüntette meg az eljárást, továbbá a sikertelen pályázók nem kezdeményeztek további polgári jogi fellebbviteli eljárást.

Ilyen érvelés nem fogadható el. A Közbeszerzési Hatóság és a magyar polgári bíróságok hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a közbeszerzési eljárásban feltárt szabálytalanság esetén Kedvezményezett köteles-e bírságot fizetni a sikertelen ajánlattevők részére.

Mindemellett az, hogy ilyen büntetés nem került kiszabásra a Közbeszerzési Hatóság által, nem jelenti azt, hogy nem állt fenn szabálytalanság.

1. Az ajánlatkérő elfogadta, hogy a győztes ajánlattevő visszavonta egyik alvállalkozóját, amely túllépte a 10%-os küszöböt az előválasztási fázisban. Az ilyen visszalépés elfogadása jogszabályellenes, az ajánlati felhívás megnyitása után a kiválasztási feltételek módosításával egyenértékű, mely az ajánlat inkorrekt elfogadását eredményezi. Ez a nemzeti közbeszerzési szabályok megszegését jelenti. Mindazonáltal a szabálytalanság pusztán formális, mivel az ajánlat az alvállalkozó nélkül is megfelelt a kiválasztási feltételeknek.

2. A többi ajánlat tekintetében az ajánlattevő nem kezdeményezte hiánypótlások megküldését, az ajánlatokat a hiányzó információk ellenére érvényesnek tekintette. Minden ajánlatot

érvényesnek nyilvánított és ajánlattételre hívta fel őket.

A nem megfelelő ajánlat elfogadása az ajánlati felhívás megnyitása után a kiválasztási feltételek módosításával egyenértékű, mely az ajánlat inkorrekt elfogadását eredményezi. Ez a nemzeti közbeszerzési szabályok megszegését jelenti. Az ajánlatkérő összegyűjtötte a meg nem felelés okait, melyet minden ajánlattevőnek megküldött. Emiatt a többi ajánlattevő ezzel tisztában volt, de fellebbezést nem adott be.

Mindazonáltal figyelembe kell venni, hogy a kiválasztási feltételek automatikusan és szükségszerűen korlátozzák a lehetséges ajánlattevők számát, emiatt a szükségtelen kiválasztási feltételeket el kell kerülni, a szabad verseny és az ajánlattevők egyenlő és indiszkriminatív kezelésének elvét tiszteletben tartva. A tény, hogy Kedvezményezett elfogadott néhány nem megfelelő ajánlatot, annak a jele, hogy a kiválasztási feltételek némelyike szükségtelen/aránytalan volt.

Igaz, hogy a többi ajánlattevő tisztában volt bizonyos ajánlatok meg nem felelőségével és nem adott be fellebbezést, a lehetséges ajánlattevők, akik az egyes kiválasztási feltételek miatt nem jelentkeztek, jelentkezhettek volna, amennyiben tudták volna, hogy a kiválasztási feltételekben foglaltak nem kerülnek ellenőrzésre.

Ajánlatkérő magatartása emiatt az egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmód elve nem érvényesül.

Mivel több szabálytalanság is felmerült a Co-07 szerződéssel kapcsolatban, súlyosbító körülménynek minősülnek.

3.2.17. CO-08 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE T.D. FŐVÁLLALKOZÓ ÉS MÉRNÖKIRODA KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.17. pont alatti tények Az ajánlatkérő különböző megfelelőségi feltételeket szabott az egyedi ajánlattevőkkel és a konzorciumokkal szemben.

Jogalap:

2004/18 EK irányelv 2. cikk: Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik.

2004/18 EK irányelv 44. cikk: A résztvevők alkalmasságának ellenőrzése, a résztvevők kiválasztása és a szerződések odaítélése

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és 81. § (ajánlatok értékelési eljárása).

Jogi értékelés:

A Kedvezményezett azzal érvelt (lásd az észrevételező leveleket), jogy a Közbeszerzési Hatóság nem kötelezte Kedvezményezettet bírság megfizetésére és nem szüntette meg az eljárást, továbbá a sikertelen pályázók nem kezdeményeztek további polgári jogi fellebbviteli eljárást.

Ilyen érvelés nem fogadható el. A Közbeszerzési Hatóság és a magyar polgári bíróságok hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy a közbeszerzési eljárásban feltárt szabálytalanság esetén Kedvezményezett köteles-e bírságot fizetni a sikertelen ajánlattevők részére.

Mindemellett az, hogy ilyen büntetés nem került kiszabásra a Közbeszerzési Hatóság által, nem jelenti azt, hogy nem állt fenn szabálytalanság.

A kedvezményezett továbbá azzal érvel, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte a szerződést, és nem találta szabályellenesnek. Ilyen érvelés nem fogadható el. A tény, hogy egy ellenőrző hatóság nem talált szabályellenesnek egy közbeszerzési eljárást, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződés szabályos.

Az, hogy az ajánlattevő különböző megfelelőségi követelményeket fektetett le az egyedi ajánlattevők és a konzorciumok részére, megsértette az egyenlő lehetőségek elvét, mivel az ajánlat értékelése különböző feltételek alapján történt. Az ajánlati felhívásban lefektetett diszkriminatív kiválasztási feltételek szabályellenesek.

Mindemellett meg kell jegyezni, hogy a szabálytalanság tényleges pénzügyi hatása nem határozható meg pontosan. Megközelítőleg 5%-os pénzügyi korrekció alkalmazható.

3.2.18. CO-09 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE SIEMENS M4 BUDAPEST CONSORTIUM

Tényállás: Ld. a 2.3.18. és az 1.3.2. pont alatti tények

Jogalap:

A 2006/1083 EK rendelet 14. cikkében foglalt hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét kell alkalmazni a Kohéziós Alaphoz a 2002/1605 EK rendelet 48. cikk (2) bekezdésének megfelelően.

A Költségvetési Rendelet kötelezi a tagállamokat a Bizottsággal való együttműködésre, biztosítva, hogy az előirányzatokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás céljaira használják fel.

2004/18 EK irányelv 2. cikk: Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik.

2004/18 EK irányelv 44. cikk: A résztvevők alkalmasságának ellenőrzése, a résztvevők kiválasztása és a szerződések odaítélése

2002/1605 EK rendelet (Költségvetési Rendelet) 52. cikk[56] Ezen cikk, nem közvetlenül alkalmazható a megosztott irányítású alapokra, az összeférhetetlenség értelmezésére használható, mivel a Költségvetési Rendelet 53. cikk (6) bekezdésének értelmében a tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk a szabálytalanságok és a csalás megelőzésére és kezelésére. Az összeférhetetlenség szabálytalanságnak minősül, a tagállamok felelősek a nemzeti jogban az összeférhetetlenség feltérképezésére. A tagállamokat feladataik nem megfelelő teljesítéséért is felelősségre lehetne vonni. Mindez nem jelenti azt, hogy az összeférhetetlenség a tagállamok teljes jogalkotási hatáskörévé válna. Az összeférhetetlenség definíciója indulhat a nemzeti jogszabályból, azonban alkalmazkodnia kell a Közösség normájához, mivel ez az egyetlen útja a költségvetés hatékony megvalósításának (a Bizottság által).

Összeférhetetlenség a közbeszerzési eljárás során: A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és 81. § (ajánlatok értékelési eljárása).

Összeférhetetlenség a projekt végrehajtása során: Költségvetési Megállapodás és Projekt Menedzsment Tanácsadói Szerződés (P17/bsz-29 szerződés)

A köztisztviselők összeférhetetlenségéről Magyarországon, 2006-ban és 2007-ben: A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, [57]különösen a 21. §: a köztisztviselő nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné.[58]

Jogi értékelés:

1. Törvénytelen kiválasztási feltételek. Mindazonáltal figyelembe kell venni, hogy a

[56] Módosította az 1995/2006 EK, Euratom Rendelet, HL L390 2006.12.30., hatályos verzió 2007.01.01-től. 1. A költségvetés végrehajtásában, kezelésében, auditjában vagy ellenőrzésében érintett valamennyi pénzügyi szereplő és egyéb személy számára tilos bármely olyan fellépés, amelynek révén saját érdekei ütköznek a Közösség érdekeivel. Amennyiben ilyen helyzet állna elő, a szóban forgó személynek tartózkodnia kell az ilyen fellépéstől, és az üggyel az illetékes hatósághoz kell fordulnia. 2. Összeférhetetlenség áll fenn, ha az (1) bekezdésben említett pénzügyi szereplő vagy egyéb személy funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlása családi vagy érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos okok, továbbá gazdasági érdek vagy bármely más, a kedvezményezettel közös érdek miatt veszélybe kerül."

[57] 1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról.

[58] 21 § (6) A köztisztviselő a) 121 nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné.

kiválasztási feltételek automatikusan és szükségszerűen korlátozzák a lehetséges ajánlattevők számát, emiatt a szükségtelen kiválasztási feltételeket el kell kerülni, a szabad verseny és az ajánlattevők egyenlő és indiszkriminatív kezelésének elvét tiszteletben tartva. Az ajánlati felhívásban a megfelelőségi követelmények közül néhányat túlzott mértékben vettek figyelembe, mint a forgalmat, és a megkövetelt 20 kilométeres nyomvonalat, összehasonlításként az építendő 7,34 kilométer hosszú szakasszal.

Az ajánlati felhívásban törvénytelen kiválasztási feltételek, mint a kiválasztási feltételek eltúlzása, szabályellenesek.

2. Összeférhetetlenség

Előzetesen megjegyzendő, hogy a magyar igazságszolgáltatás megvizsgálta a Siemens AG és több döntéshozó illetve a közbeszerzésre befolyást gyakorló személy közti kifizetéseket és a szerződés végrehajtásának rendszeres ellenőrzését (ld. 1.3.2. pont).

A vizsgálat lezárult, mivel a „a vizsgálat során rendelkezésre álló adatok alapján bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható és az eljárás folytatásától további eredmény nem várható."

Mindemellett az igazságügyi vizsgálat lezárása nem jelenti azt, hogy a tények szabályosak voltak. Az elemzés szerint az azonosított kifizetések összeférhetetlenséget teremtettek, melyek a teljes közbeszerzési eljárásra és a szerződés végrehajtására hatással voltak.

A magyar jogszabályoknak megfelelően tanácsadó nem vehet részt a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő oldalán, amennyiben az egyik lehetséges ajánlattevő sikerében érdekelt. A közbeszerzésekről szóló törvény alapján az ilyen részvétel összeférhetetlenséget eredményez.

Ugyanez vonatkozik a köztisztviselőkre is: a köztisztviselő nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné. A közbeszerzésekről szóló törvény alapján az ilyen részvétel összeférhetetlenséget eredményez.

A következő természetes vagy jogi személyek fogadtak kifizetéseket a Siemens AG-től miközben a 4-es metró projekt döntéshozatalában részt vettek általánosságban, illetve konkrétan a Co-09 közbeszerzési eljárásra irányuló szerződésben:

- Szemi-Soft B 91 Bt.: A Szemi-Soft B 91 Bt. tulajdonosa és ügyvezetője SzL volt, aki projektmenedzsment tanácsadó tevékenységet és felügyelő mérnöki feladatokat látott el az Eurometro Kft. nevében a BBR Metro Igazgatóságnak, melyet személyesen is képviselt, Eurometro Kft. részt vett a közbeszerzési eljárásban, melyet követően a Siemens AG-vel a szerződés aláírásra került. A kifizetések miatt Eurometro Kft.

formális összeférhetetlenségbe került és nem vehetett volna részt az ajánlat értékelési folyamatában, illetve a szerződés végrehajtásának felügyeletében sem (mint projektmenedzser és felügyelő mérnök).

- Gantan Kft: 16 250 000 HUF (64 656 EUR). Ezen társaság részére ugyanarra a Metrob bankszámlára került teljesítésre kifizetés, mint a Szemi-Soft B 91 Bt. részére. Ez is mutatja, hogy a kifizetések és SzL között kapcsolat áll fenn, a Szemi-Soft B 91 Bt. tulajdonosa és menedzsere, és az Eurometro Kft. szakértője között. A kifizetések miatt Eurometro Kft. formális összeférhetetlenségbe került.
- Merito Consulting Kft.: 37 875 000 HUF (150 150 EUR). A tulajdonos TI, aki a MÁV Start vezérigazgató-helyettese volt, mikor a Siemens a kifizetéseket teljesítette. Merito Consulting Kft. ugyanebben az időben a Máv Zrt. tanácsadója volt a stratégiai programok terén és ebben a pozícióban a 4-es metró vonalával kapcsolatban is végzett tanácsadói tevékenységet. A Máv Zrt. az Eurometro Kft. egyik tulajdonosa volt, amely projekt menedzsment tanácsadói tevékenységet és felügyelő mérnöki tevékenységet látott el. Az ilyen tevékenységek és magatartás a köztisztviselő összeférhetetlenségét eredményezi.
- Budapest Investment Zrt.: 14 000 000 HUF (56 000 EUR). A tulajdonos PJ volt, aki a Máv Zrt. vezérigazgató-helyettese volt, mikor a kifizetések megtörténtek. Az ilyen tevékenységek és magatartás a köztisztviselő összeférhetetlenségét eredményezi.

Bármely összeférhetetlenségi szabályt szigorúan szükséges szankcionálni, még a pusztán formai szabálytalanságokat is a további közbeszerzési szabályok megsértésének bizonyítása nélkül is, mivel ez az egyik legfőbb eszköz a korrupció ellen. Megjegyzendő továbbá, hogy a Media Magnet Kft. 331 200 000 HUF (1 265 056 EUR) összeget kapott 2006.09.14. és 2007.08.06. között. Ezt a gazdasági társaságot használták továbbá a 4-es metró projekt végrehajtása mellett döntő politikai párt politikai kampányára. Az OLAF nem vizsgálta a Siemens AG által a Media Magnet Kft. részére fizetett pénzösszegeket, formálisan a gazdasági társaság vonatkozásában összeférhetetlenség nem áll fenn.

3. Az értékelés során az átláthatóság és az egyenlő bánásmód hiánya. Az ajánlattétel ideje alatt a bizalmas információk kezelésére vonatkozó előírások nem érvényesültek. A sikeres ajánlattevő több alkalommal szabálytalanul került értesítésre az értékelési fázisban belső információkról. Ez szabálytalanság.

3.2.19. A K2C SZERZŐDÉS JOGIÉRTÉKELÉSE SWO METRO-4 RÁKOCZI TÉR ÉPÍTÉSI KKT.

Tényállás: Ld. a 2.3.19. pontban

Jogalap:

2004/18 EK irányelv 2. cikk: Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik.

Hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását indokoló esetek.

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és 255. § (a tárgyalásos eljárás alkalmazása hirdetmény közzététele nélkül).

Jogi értékelés: a szabálytalanság már a korábbi eljárásokban megállapításra került (a tárgyalásos eljárás jogszabályellenes használata hirdetény közzététele nélkül). A Bizottság határozata alapján a szerződést hivatalosan kizárták az EU társfinanszírozásból. Emiatt további jogi elemzés nem készül. Mindemellett a szerződés teljes összege szabálytalanként kerül feltüntetésre a pénzügyi korrekciós összefoglaló táblázatban.

3.2.20. A CO-I0 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE ALSTOM TRANSPORT SA

3.2.20.1 EU ÉS NEMZETI JOGI KERETEK

Az OLAF vizsgálata során felfedett olyan információkat, amelyek valószínűsítik, hogy az alábbiak megszegése történt:

- EU, és ahol alkalmazható, nemzeti jogszabályi rendelkezések. Ez a megállapítás a jelenleg az Egyesült Királyságban és Magyarországon ezekben az ügyekben folyó bírósági eljárásokra vonatkozó előítéletek nélkül született meg.
- Az 1997. május 26-án kelt Tanács jogi aktusa által az Európai Unióról szóló szerződés K.3 (2)(c) cikke alapján létrehozott egyezmény a hivatalnokokat érintő korrupció elleni küzdelemről az Európai Közösségekben vagy az Európai Unió tagállamainak hivatalnokai körében.[59]
- Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény[60], különösen az 1. cikk az Európai Közösség érdekeit sértő csalás pénzügyi hatásairól.

[59] Hivatalos Lap C195 1997. június 25.

[60] Az Európai Unióról szóló szerződés K.3 (2)(c) cikke alapján létrehozott egyezmény az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL C316, 49. o. 27.1.) 1995).

- Ahol szükséges, a Magyar Büntető Törvénykönyvet kell alkalmazni az operatív dátumok és a feltárt tények tekintetében, azaz az 1978. évi IV. törvényt („a régi" Btk-t) és Magyar Büntető Törvénykönyv jelen jelentés elkészítésekor hatályos állapotát, a 2012. évi C. törvényt („az új" Btk-t). Különös tekintettel a „régi" Btk. 250-254. szakaszára és az „új" Btk. 290-296, szakaszára (vesztegetés), a „régi" Btk. 256. szakaszára és az „új" Btk. 299. szakaszára (befolyással üzérkedés), a „régi" Btk. 314. szakaszára (Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése) és az „új" Btk. 396. szakaszára (költségvetési csalás).
- Az Egyesült Királyság 2010. évi vesztegetési törvénye (c.23) és az ezt megelőző vonatkozó jogszabályi és szokásjogi rendelkezések.
- A 1605/2002 EK Rendelet [61](„Költségvetési Rendelet") amennyiben az ajánlattétel kezdetének dátumakor alkalmazható, különösen a 89. cikk, amely többek között előírja, hogy a költségvetés által egészében vagy részben finanszírozott közbeszerzési szerződéseknek meg kell felelniük az átláthatóság, az arányosság, az egyenlő elbánás és a megkülönböztetés-mentesség elvének.
- 2004/18/EK irányelv,[62] a „Közbeszerzési Irányelv", a továbbiakban: „irányelv" amennyiben az ajánlattétel kezdetének dátumakor alkalmazható, különösen az irányelv 2. cikke (a szerződések odaítélésének elve) „Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el."
- 2003. évi CXXIX. törvény (magyar közbeszerzési törvény) Különösen az 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és a 77. § (Az ajánlattételi határidő lejártát követően a benyújtott ajánlatok az ajánlatkérő hozzájárulásával sem módosíthatók).
- A köztisztviselők összeférhetetlenségéről Magyarországon, 2006-ban és 2007-ben: A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, különösen a 21. § (6): a köztisztviselő nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné

[61] Hatályon kívül helyezte az EU, Euratom 966/2012 Rendelet, a 2012.10.16. 01 L298, 1. o.
[62] Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve 2004. március 31. az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, HL. L 134 , 2004.04.30. P 0114 - 0240

3.2.20.2. JOGI ÉRTÉKELÉS:

(i) Az előzetes kiválasztási eljárásban az ajánlattételben meghatározott szabályok nem érvényesültek, amely az érvényes ajánlatok szabálytalan kizárását eredményezte. Az Ansaidobreda SPA, CSR Co és CAF SA ajánlatainak kizárására vonatkozóan. Ezek a cselekedetek az egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban elvének megszegésének minősülnek.

(ii) A közbeszerzésekről szóló törvény 77. § alapján Az ajánlattételi határidő lejártát követően a benyújtott ajánlatok az ajánlatkérő hozzájárulásával sem módosíthatók. Az Alstom Transport SA jelentősen módosította ajánlatát a meghatározott határidőt követően.

Mindemellett a Siemens AG és a Bombardier ajánlatai a 77. § alapján kizárásra kerültek, bár első látásra meggyőzően, a módosítások sokkal jelentéktelenebbek voltak és nem érintették az utaskapacitásra vonatkozó kulcsfontosságú kérdéseket. Ezek a cselekedetek is az egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban elvének megszegésének minősülnek.

(iii) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, különösen a 21. § (6): a köztisztviselő nem folytathat olyan tevékenységet, nem tanúsíthat olyan magatartást, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné. Az AssistConsult Kft. tanácsadói megállapodást kötött az Alstom Transport SA-val és az Alstom International Ltd-vel, és megközelítőleg 600 000 EUR összeget kapott. A kifizetés idején az egyik tulajdonos Magyarország utazó nagykövete volt, akinek feladata a külföldi gazdasági társaságok magyarországi befektetéseinek ösztönzése volt. Még ha szerepe a politikai nemzetközi kapcsolatépítésben ki is merült, és nyilatkozata alapján nem foglalta magában az egyes külföldi gazdasági társaságok beruházásaival összefüggő tevékenységeket, (ld. a megjegyzések tételére vonatkozó lehetőségre adott választ) ez a magyar köztisztviselőkre vonatkozó szabályozás alapján összeférhetetlenséget jelent.

(iv) Az OLAF megjegyzi, hogy a bizalmas információként kezelendő információk az ajánlattételi folyamatban megszerezhetőek voltak, amely szintén a magyar jog, különösen a „régi" Btk. 256. szakaszának és az „új" Btk. 299. szakaszának

(befolyással üzérkedés) és a „régi" Btk. 250-254. szakaszának és az „új" Btk. 290-296. szakaszának (vesztegetés), illetve az Egyesült Királyság vesztegetésről szóló törvényének megsértésének tekinthető. A fent kiemelt aspektusokkal kapcsolatos döntéshozás a magyar és az Egyesült Királyság-beli igazságszolgáltatási hatóságok hatáskörébe tartozik.

(v) Az OLAF megjegyzi, hogy két „tanácsadó" gazdasági társaság esetében anyagi „szolgáltatás" nem történt, mivel a gazdasági társaságok Magyarország területén kívül

helyezkedtek el. Első ránézésre ezek a gazdasági társaságok sem megfelelő személyzettel, sem megfelelő infrastruktúrával nem rendelkeztek tanácsadó tevékenység végzéséhez, amely indokolhatja a kapott kifizetéseket és a vonatkozó szerződéseket, melyek Alstom nyertes ajánlattételét követően kerültek aláírásra. Ebben az esetben is az igazságszolgáltatás hatáskörébe tartozik a tények kivizsgálása, a „régi" Btk. 250-254. szakaszának és az „új" Btk. 290-296. szakaszának (vesztegetés), illetve az Egyesült Királyság vesztegetésről szóló törvényének értelmében.

(vi) Az érvényes ajánlatok szabálytalan kizárása és a közbeszerzés során, illetve a projekt végrehajtási szakaszában elkövetett egyéb szabálytalan cselekedetek komoly károkat okoztak az EU költségvetése számára. A magyar igazságszolgáltatás hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy ezek a cselekedetek kimerítik-e az EU család („régi" Btk 314. §) vagy a költségvetési csalás („új Btk. 396. §).

3.2.21. KL/A-2 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE FŐMTERV-UNITEF CONSORTIUM

Tényállás: Ld. 2.3.21. pont

Jogalap:

A 2004/18/EK irányelv (Közbeszerzési Irányelv) 31. cikk a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását indokoló esetek: c) amennyiben feltétlenül szükséges, ha az ajánlatkérő szerv által előre nem látható események által kiváltott rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos és a hirdetmény közzétételével induló, 30. cikkben említett tárgyalásos eljárás határideje nem tartható be. A rendkívüli sürgősség indokolására felhozott körülmények semmiképpen nem lehetnek az ajánlatkérő szervnek betudhatók.

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 125. § alapján hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás rendkívüli sürgősség miatt.

Jogi értékelés:

A kedvezményezett azzal érvelt (lásd az észrevételeket tartalmazó leveleket), hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte a szerződést, és nem találta szabályellenesnek.

Ilyen érvelés nem fogadható el. A tény, hogy egy ellenőrző hatóság nem talált szabályellenesnek egy közbeszerzési eljárást, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződés szabályos.

Amennyiben a rendkívüli sürgősség kizárólag a szerződés kisebb részére vonatkozott,

szabálytalan volt a szerződés aláírása a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást követően „rendkívüli sürgősségre” hivatkozva.

3.2.22. P16 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE, CEPD BEFEKTETÉSI ÉS INGATLANFEJLESZTÉSI KFT.

Tényállás: Ld. a 2.3.22. pont

Jogalap:

A 18/2004/18 EK irányelv 2. cikk (a szerződések odaítélésnek elvei): Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetés-mentes bánásmódban részesítik, és átlátható módon járnak el.

2004/18 EK irányelv 44. és 53. cikk: A résztvevők alkalmasságának ellenőrzése, a résztvevők kiválasztása és a szerződések odaítélése és a szerződés odaítélésének szempontjai

A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 1. § (verseny tisztaságának és nyilvánosságának tiszteletben tartása) és 81. § (ajánlatok értékelési eljárása).

Jogi értékelés:

A kedvezményezett vitatja (lásd az észrevételeket tartalmazó leveleket), hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte a szerződést, és nem találta szabályellenesnek.

Ilyen érvelés nem fogadható el. A tény, hogy egy ellenőrző hatóság nem talált szabályellenesnek egy közbeszerzési eljárást, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződés szabályos.

Összefoglalva: Ajánlatkérő elfogadta, hogy a CEPD a 2005. évre vonatkozóan 10 hónap alapján készíti el a beszámolót, mivel a 2005. évre vonatkozóan teljes beszámolót nem készíthetett, hiszen a közbeszerzési eljárás 2006 első felében zajlott. A CEDP 10 hónapos bevétele a 2005. év első 10 hónapjára vonatkozó ingatlanlízingből eredően 430 500 000 HUF volt, amely meghaladta a megengedett évi 100 000 000 HUF összeget. CEPD megfelelt a kiválasztási feltételeknek, kizárólag formális szabálytalanság állt fenn (a megfelelés bizonyítékát más típusú dokumentummal igazolta), melynek nem volt hatása az EU pénzügyi érdekeire.

Megjegyzendő, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium ellenőrzése megállapította, hogy a szerződés módosítása is szabályszegő volt, és 1 371 270 HUF kártérítést rendelt el.

3.2.23. P7 SZERZODES JOGI ERTEKELESE, AON KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.23. pont.

Jogalap:

2004/18 EK irányelv 44. és 53. cikk: A résztvevők alkalmasságának ellenőrzése, a résztvevők kiválasztása és a szerződések odaítélése és a szerződés odaítélésének szempontjai

2003. évi CXXIX. törvény (magyar közbeszerzési törvény), 81. § (az ajánlatok elbírálása).

Jogi értékelés:

A kedvezményezett vitatja (lásd az észrevételeket tartalmazó leveleket), hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség ellenőrizte a szerződést, és nem találta szabályellenesnek.

Ilyen érvelés nem fogadható el. A tény, hogy egy ellenőrző hatóság nem talált szabályellenesnek egy közbeszerzési eljárást, nem jelenti önmagában azt, hogy a szerződés szabályos.

A győztes ajánlattevő a Közbeszerzési Hatóság által jogszerűtlen közbeszerzési dokumentumok alapján került kiválasztásra. Ez szabálytalanság.

3.2.24. PI SZERZODES JOGI ERTEKELESE, MELYEPTERV KULTURMERNÖKI KFT.

Tényállás: Ld. 2.3.24. pont

Jogalap:

18/2004. EK irányelv 51. cikk (Kiegészítő iratok és további információ) Az ajánlatkérő szerv felhívhatja a gazdasági szereplőket arra, hogy egészítsék ki vagy pontosítsák a 45–50. cikk szerint benyújtott igazolásokat és iratokat.

2003. évi CXXIX. törvény 83. § (1) bekezdés: Az EU által finanszírozott projektek keretében zajló közbeszerzési eljárásokban az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő számára, azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét.[63]

Jogi értékelés:

Az ajánlatkérő kizárt egy ajánlattevőt az igazolások és dokumentumok hiánypótlására szolgáló lehetőség megadása nélkül. Ez az egyenlő bánásmód elvének megszegésének minősül az értékelés során. Megjegyzendő, hogy a kizárt ajánlat a legalacsonyabb ajánlat volt, emiatt potenciális következménye volt az EU pénzügyi érdekeire nézve, amennyiben a

[63] Az ajánlatkérőnek az ajánlati felhívásban rendelkeznie kell arról, hogy a közbeszerzési eljárásban a hiánypótlás lehetőségét biztosítja-e, továbbá milyen körben biztosítja azt. Az Európai Unióból származó forrásból támogatott közbeszerzésekre irányuló eljárások esetében az ajánlatkérő legalább egy alkalommal köteles biztosítani a hiánypótlás lehetőségét.

tisztázási eljárás során az ajánlat érvényes lett volna.

3.2.25. A P10 ÉS P10/B SZERZŐDÉSEK JOGI ÉRTÉKELÉSE – SOL DATA SA

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.25. pontban.

Jogalap:

A 2004/18/EK irányelv 2. cikke: az ajánlattevők egyenlő és megkülönböztetésmentes kezelésének elve.

A 2004/18/EK irányelv (közbeszerzési irányelv) 30. cikke a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárás alkalmazásáról

2003. évi CXXIX. törvény (a magyar közbeszerzési törvény), 1. § (egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmód elve), 56. § (4) Kiegészítő tájékoztatás nyújtható a potenciális ajánlattevők kérdései nyomán, ez azonban nem eredményezheti az ajánlati felhívásban foglaltak módosítását[64], valamint 76. §: az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja a szerződési hirdetményt, de erről új hirdetményt kell közzétenni[65]

Jogi értékelés:

Az ellenőrző hatóság jelentésének 4. melléklete szerint az ajánlatkérő új hirdetmény közzététele nélkül módosította az ajánlattételi feltételek tartalmát.

Az irányító hatóság szabálytalanságokat vizsgáló eljárást folytatott le és megállapította, hogy „mivel valamennyi ajánlattevő határidőre benyújtotta ajánlatát és valamennyi ajánlat érvényes volt, a határidő meghosszabbításának elmaradása nem torzította a tisztességes verseny elvét, és nem sértette az egyenlő bánásmód elvét”.

Ez az érv nem elfogadható, mert az új határidőt kitűző új hirdetmény közzétételére vonatkozó kötelezettség nemcsak azon ajánlattevőknek szól, akik már megvásárolták a tenderdokumentációt, hanem a potenciális ajánlattevőknek is, akik még nem pályáztak, mert a régi ajánlattételi feltételek iránt nem érdeklődtek, de az új feltételekkel érdeklődhetnek a pályázat iránt.

A módosított pályázati feltételek közzétételének hiánya torzítja a tisztességes versenyt, és megkülönböztető bánásmódot jelent a (potenciális) ajánlattevőkkel szemben.

---

[64] A kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse az ajánlattevők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát az ajánlattevők számára hozzáférhetővé kell tenni, illetőleg meg kell küldeni. A tájékoztatás nem eredményezheti az ajánlati felhívásban és a dokumentációban foglaltak módosítását.

[65] 76. § 105 (1) Az ajánlatkérő az ajánlattételi határidő lejártáig módosíthatja az ajánlati felhívásban, illetőleg a dokumentációban meghatározott feltételeket. A módosított feltételekről e határidő lejárta előtt új hirdetményt kell közzétenni, amelyben új ajánlattételi határidőt kell megállapítani.

3.2.26. A BSZ-01/2004. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE – GÁRDOS, FÜREDI, MOSONYI, TOMORI ÜGYVÉDI IRODA

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.26. pontban.

Jogalap:

2004/18/EK irányelv 9. cikke (A becsült érték kiszámításához használt módszerek)

A 2003. évi CXXIX. törvény 35–40. §-a nemzetközi pályázatok közzétételére vonatkozó értékhatárok számításának szabályait tartalmazza.

2003. évi CXXIX. törvény 153. §: az ügyvéd által nyújtott jogi szolgáltatások esetében az ajánlatkérő mentesül a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettség alól.[66]

Jogi értékelés:

A szerződéses értéket egybe kell számítani a közbeszerzési tevékenységre irányuló más szerződések értékével. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 40. § (2) bekezdését és 153. §-át, mert jogellenesen nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

3.2.27. A BSZ-49/2007. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE – VARGA DÓRA ÜGYVÉDI IRODA

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.27. pontban.

Jogalap:

A 3.2.26. pontban foglaltakkal megegyező.

Jogi értékelés:

A szerződéses értéket egybe kell számítani a közbeszerzési tevékenységre irányuló más szerződések értékével. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 40. § (2) bekezdését és 153. §-át, mert jogellenesen nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

---

[66] 153. § (l) Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. §-ának (l)–(2) bekezdésében meghatározott tevekenység mint szolgáltatás megrendelése esetében az ajánlatkérőnek nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatnia.

3.2.28. A BSZ-38/2006. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE – PROFIL PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK KFT.

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.28. pontban.

Jogalap:

A 2004/18/EK irányelv (közbeszerzési irányelv) 31. cikke a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazásáról

2003. évi CXXIX. törvény 296. §: a nemzeti értékhatár alatti szerződés tekintetében, rendkívül sürgős esetben az ajánlatkérő mentesül a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól.[67]

A 2003. évi CXXIX. törvény 125. §-a a hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazásának lehetőségéről rendkívüli sürgősség esetén.

Jogi értékelés:

A szerződés teljes összege (49 millió HUF + 49 millió HUF) meghaladta a nemzeti értékhatárt, ebből következően rendkívüli sürgősség esetén sem állt fenn teljes mentesség a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól, legalább a tárgyalásos eljárást le kellett volna folytatni.

Az ajánlatkérő megsértette a 125. és a 296. §-t, mert a Bsz-38/06. sz. szerződés megkötésekor és módosításakor jogellenesen elmulasztotta – bármilyen típusú – közbeszerzési eljárás lefolytatását. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

3.2.29. A BSZ-04/2008. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE – PROFIL PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK KFT.

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.29. pontban.

Jogalap: a 3.2.28. pontban foglaltakkal megegyező.

Jogi értékelés: a 3.2.28. pontban foglaltakkal megegyező. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

---

[67] 296. § E rész szerinti eljárást nem kell alkalmazni [...] c) ha az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt nem lehetséges az egyszerű eljárás lefolytatása; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából.

3.2.30. A BSZ-24/2008. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE – UNIV-PLUS BT.

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.30. pontban.

Jogalap:

A 3.2.26. pontban foglaltakkal megegyező.

Jogi értékelés:

A szerződéses értéket egybe kell számítani a közbeszerzési tevékenységre irányuló más szerződések értékével. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 40. § (2) bekezdését és 153. §-át, mert jogellenesen nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

3.2.31. A BSZ-26/2007., BSZ-28/2007., BSZ- 34/2007., BSZ-37/2007., BSZ-44/2007., BSZ-50/2007., BSZ-11/2007. ÉS A BSZ-55/2007. SZ. SZERZŐDÉS ÉRTÉKELÉSE

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.31. pontban.

Jogalap:

2004/18/EK irányelv 9. cikke (A becsült érték kiszámításához használt módszerek)

A 2003. évi CXXIX. törvény 35–40. §-a nemzetközi pályázatok közzétételére vonatkozó értékhatárok számításának szabályait tartalmazza.

Jogi értékelés:

A szerződéses értéket egybe kell számítani a közbeszerzési tevékenységre irányuló más szerződések értékével. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 40. § (2) bekezdését, mert jogellenesen nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

3.2.32. A BSZ-01/2008., BSZ-15/2008., BSZ- 29/2008., BSZ-32/2008., BSZ-33/2008., BSZ-36/2008., BSZ-16/2008. SZ. SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE

Tényállás: A tényállást lásd a 2.3.32. pontban.

Jogalap:

2004/18/EK irányelv 9. cikke (A becsült érték kiszámításához használt módszerek)

A 2003. évi CXXIX. törvény 35–40. §-a nemzetközi pályázatok közzétételére vonatkozó értékhatárok számításának szabályait tartalmazza.

Jogi értékelés:

Bsz-01/2008., bsz-15/2008., bsz-29/2008., bsz-33/2008. és bsz-36/2008. sz. szerződés: az irányító hatóság ellenőrizte ezt a szerződést és megállapította, hogy a Kbt. 40. § (2) bekezdése tekintetében a szóban forgó szerződések tárgya speciális feladatok teljesítése, ezért a szerződéses érték más szerződésekkel nem számítható egybe. Az eljárás szabályos volt.

Ez az érv nem fogadható el. A szerződések tárgya minden esetben műszaki jellegű tanulmányok elkészítése volt: költségcsökkentés, kritikus útvonal kijelölése, interfész-problémák (bsz-01/2008), minőségellenőrzés (bsz-15/2008), 12 metróépítés összehasonlítása (bsz-29/2008), kockázatnyilvántartás frissítése, projektütemezés (bsz-33/2008), „a budapesti 4-es metró szerepe az éghajlatváltozás hatásának mérséklésében" (bsz-36/2008), az egyes szerződéseken belüli munkákat és az ugyanabban az évben aláírt más szerződéseket – mint például a bsz-01/2008. sz. szerződés (költségcsökkentés, kritikus útvonal kijelölése, interfész-problémák) vagy a bsz-16/2008. sz. szerződés (a projekt I. fázisának finanszírozásával kapcsolatos műszaki és pénzügyi szolgáltatások) – egybe kellett volna számítani. Az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 40. § (2) bekezdését, mert jogellenesen nem folytatott le közbeszerzési eljárást.

A bsz-32/2008. és a bsz-16/2008. sz. szerződés és a bsz-16/002/2008. sz. módosítás: A szerződéses értéket egybe kell számítani a közbeszerzési tevékenységre irányuló más szerződések értékével. A szabálytalanságot már korábbi eljárásokban megállapították, a teljes szerződéses értékre visszafizettetési felszólítást adtak ki.

3.2.33. A BSZ-2/2009, BSZ-3/2009, BSZ-4/2009, BSZ-5/2009, BSZ-6/2009 ÉS BSZ-10/2009 SZERZŐDÉSEK JOGI ÉRTÉKELÉSE

A tények: A tényeket ld. a 2.3.33. pont alatt.

A jogi alap:

A 2004/18/EK irányelv 9. cikke (A becsült értékének kiszámításához használt módszerek)

A 2003. évi CXXIX. törvény 35-40. §-ai, a küszöbérték kiszámításának szabályai nemzetközi pályázatok kiírása esetében.

A jogi értékelés:

A szerződések tárgya valamennyi esetben különböző műszaki tanulmányok elkészítése volt. Az Ajánlatkérő megsértette a közbeszerzési törvény 40.§ (2) bekezdését, mivel jogsértő módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A Kedvezményezett szerint (ld. az észrevételeket tartalmazó levelet) egyes szerződéseknek esetében elrendelték a visszafizettetést, míg más szerződéseknél a visszafizettetési eljárás folyamatban van.

3.2.34. A BSZ-45/2006 ÉS BSZ-9/2007 SZERZŐDÉSEK JOGI ÉRTÉKELÉSE, TETTHELY KFT.

A tények:

A 11/2010 sz. vizsgálatban a BKV Zrt. belső ellenőrzési egysége megállapította, hogy a BKV Zrt-nek tulajdonítható okok miatt „késett a munka, és különböző problémákat kellett kezelni a rosszul elkészített szerződés, valamint a hátráltató és nem megfelelő adatszolgáltatás miatt (...) kiderült, hogy nem volt a tervezésre irányuló javaslat; csak egy 2004-ben készült tanulmány (...). Emiatt a Tetthely Kft. nem volt tisztában a pontos feladattal, és ennek következtében nem volt képes azt az elvárásoknak megfelelően elvégezni".

A jogi alap:

A Tanács 1083/2006/EK rendelete 14. cikke értelmében Az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 48. cikkének (2) bekezdésével összhangban a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét kell alkalmazni (pénzügyi szabályozás).

A támogatási megállapodás általános feltételei 9.1. g) pontja értelmében, a támogatási megállapodás megsértésének számít, ha a projekt a kedvezményezettnek felróható tényező

miatt nem valósul meg, illetve a megvalósítása tartósan akadályba ütközik.[68]

A jogi értékelés

A vizsgálatról szóló jelentés szerint a BKV Zrt. jogszerűtlenül járt el a megállapodással kapcsolatban, mivel „a BKV Zrt. alkalmazottjai nem feleltek meg a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveinek, amikor a körülmények megfelelő mérlegelése nélkül, azonnal felfüggesztették a szerződést". Ez a BKV Zrt-nek 761 776 021 forintnyi veszteséget okozott.

Az Ajánlatkérő megszegte a támogatási megállapodás általános feltételei 9.1. g) pontját, valamint megsértette a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveit.

Az ajánlatkérő azt állította (ld. az OLAF-nak küldött, észrevételeit tartalmazó levelet), hogy a kifizetéseket az önkormányzatok saját költségvetéséből teljesítették. A korábban az OLAF rendelkezésére bocsátott táblázatban azonban azokat a kifizetéseket a KÖZOP (EU finanszírozás) és további külön finanszírozás (állam + önkormányzat) alatt jegyezték fel. Ezt tisztázni kell, és amennyiben szükséges, el kell rendelni a visszafizettetést.

3.2.35. A P20/1, P20/2, P20/3, P20/4, P20/5, P20/6 ÉS P20/7 SZERZŐDÉSEK JOGI ÉRTÉKELÉSE

A tények: A további részleteket ld. a 2.3.35. pont alatt.

Az Európai Számvevőszék jelentése megállapította, hogy a P20/5 (tételszám: 7) szerződés összegét több mint nyolcsorosára emelték, anélkül, hogy bármely váratlan körülmény felmerült volna.

Emellett az OLAF megállapította, hogy több szakértő is bekerült a projekt megvalósításába az Ajánlatkérő engedélye nélkül, miközben a megállapodás értelmében ez kötelező lett volna. A projektmenedzsment-igazgatósághoz több számlát is egy vagy több kötelezően előírt dokumentum nélkül (munkaidő-kimutatás, specifikációk, adóigazolás, stb.) adtak be, illetve az igazgatóság azokat így fogadta be.

Az OLAF által végzett vizsgálat azt is megállapította, hogy négy pályázó: a Matrics Consulting Ltd., a HBI Haeter AG, a Spang GmbH és a Business Solutions megegyeztek maguk között, hogy külön-külön pályázatokat nyújtanak be és megosztották egymás között azokat a tételeket, amelyekre pályázni szándékoztak. Valamennyi pályázat ugyanúgy készült el, és egyszerre fordították le azokat.

[68] g) A Kedvezményezettnek felróhatóan következik be a Projekt meghiúsulását, tartós akadályoztatását előidéző körülmény.

Az 1. tételre pályázó Business Solutions társaságot kizárták, mivel nem felelt meg az előírásoknak. Ezután az 1. tétel tartalmát az Ajánlatkérő hozzáadta a 7. tételről szóló szerződés tartalmához. A 7. tétel esetében a szerződő fél, a Matrics Consulting Ltd. ezután azt a részt alvállalkozásba adta a Business Solutions részére, kijátszva ezzel a közbeszerzési szabályokat.

A jogi alap:

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke[69] a törvénybe ütköző megállapodások tilalmáról.

A 2003. évi CXXIX. törvény 1.§-a: az ajánlatkérő köteles biztosítani, az ajánlattevő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát és nyilvánosságát.[70]

A 2003. évi CXXIX. törvény 303.§-a: A felek csak akkor módosíthatják a szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetőleg az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha a szerződéskötést követően – a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében – beállott körülmény miatt a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti.[71]

A P20/7 szerződés 7.7. pontja: a szerződésben csak a pályázatban felsorolt szakértők szerepelhetnek. Támogathatósági szabályok a 4-es metró projekthez[72], 1.2. pont: a költségek csak akkor számolhatók el, ha közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához.[73]

A jogi értékelés

P20/1 és P20/2: a nyertesek, a Spang GmbH és a HBI Haeter AG, megegyeztek maguk között, valamint két másik potenciális pályázóval a tételek elosztásában, ez azonban nem torzította a versenyt, mert dönthettek volna úgy is, hogy konzorciumként pályáznak. Az OLAF ezt a szerződést nem vizsgálta tovább, mivel közvetlen szabálytalanságra nem volt bizonyíték. A P20/3: FIDIC kárrendezési tanácsadás a FIDIC-mérnök feladatai közé tartozik. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft-nek kellett volna nyújtania, mivel ez benne volt a szerződésében. A P20/3 szerződés megduplázott feladatokat tartalmaz, és nem támogatható.

P20/4: a nemzeti ellenőrzés (KÖZOP HAT/1391-5/2016/NFM) megállapította, hogy

---

[69] A lisszaboni szerződéssel módosított változat, HL C306, 2007. december 17.

[70] l. § (l) A közbeszerzési eljárásban - ideértve a szerződés megkötése is - az ajánlatkérő köteles biztosítani, az ajánlattevő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát és nyilvánosságát.

71 303.szakasz A felek csak akkor módosíthatják a szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetőleg az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha a szerződéskötést követően - a szerződéskötéskor előre nem látható ok következtében - belátott körülmény miatt a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti.

72 Elszámolható költségek útmutatója, KÖZOP 5. prioritás: Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése, 5.1. sz. „A budapesti 4-es (DBR) metró fejlesztése" konstrukcióra.

[73] Közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához.

szabálytalanság történt, és elrendelte a visszafizettetést és a korrigálást 398 864 000 Ft + 60 257 397 Ft-ra.

P20/5: Az Ajánlatkérő megsértette a kifizetési kérelmek elfogadhatóságáról szóló szabályokat, mivel több alkalommal úgy fizették ki a számlákat, hogy hiányzott egy vagy több kötelezően előírt dokumentum. Az Ajánlatkérő beleegyezése nélkül több szakértőt bevontak a projektbe, ami azt jelenti, hogy megszegték a szerződés előírásait. Az Ajánlatkérő módosította a szerződés összegét, amely több mint nyolcszorosára nőtt anélkül, hogy bármely váratlan körülmény felmerült volna. Ez a közbeszerzési törvény 303.§-a megsértését jelenti. A Számvevőszék jelentését követően 420 666 584 Ft értékben visszafizettetést rendeltek el a Kohéziós Alap összegére. A szerződés teljes összegét szabálytalannak kell tekinteni.

A kockázatértékelési tanácsadásnak a projektirányítási tanácsadás feladatai közé kellett volna tartoznia. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft-nek kellet volna nyújtania, és szerepelt is a feladati között. A P20/5 szerződés megkettőzött feladatokat tartalmaz és nem támogatható.

P20/6: a projektütemezési tanácsadásnak a projektirányítási tanácsadás feladatai közé kellett volna tartoznia. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft-nek kellet volna nyújtania, és szerepelt is a feladati között. A P20/6 szerződés megkettőzött feladatokat tartalmaz és nem támogatható.

P20/7: nincs bizonyíték szabálytalanságokra.

3.2.36. A BSZ-12/2008 SZERZŐDÉS JOGI ÉRTÉKELÉSE, HORVÁTH, DÓCZI ÉS LEHMAN ÜGYVÉDI IRODA (LAW FIRM)

A tények:

Klados Gusztáv projektigazgató a 2010.11.05-én tett tanúvallomásában a következőket állította: „Tekintettel a Hagyó-botrányra, 2009-ben felfüggesztettük a szerződést, mivel soha semmilyen munkát nem végeztek nekünk; csak volt egy szerződés, amelyet kiindulási alapként használtunk volna. Tudomásom szerint soha nem is fizettünk nekik semmit.”

A jogi alap:

Támogathatósági szabályok a 4-es metró projekthez [74], 1.2. pont: a költségek csak akkor támogathatók, ha közvetlenül kapcsolódnak a projekthez, és nélkülözhetetlenek annak

74 Elszámolható költségek útmutatója, KÖZOP 5. prioritás: Városi és elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése, 5.1. sz. „A budapesti 4-es (DBR) metró fejlesztése" konstrukcióra.

elindításához és/vagy végrehajtásához.[75]

A jogi elemzés

A Kedvezményezett szerint a büntetőeljárásban tanúként vagy gyanúsítottként meghallgatott személyek tanúvallomásait nem lehet tényekként kezelni, tekintettel arra, hogy egy tanúvallomás csak az adott eljárás szempontjából releváns.

Bár igaz, hogy Klados Gusztáv tanúvallomása nem elegendő ahhoz, hogy a tényeket kétséget kizáróan megállapítsuk, mégis komoly kétségeket ébreszt a nyújtott szolgáltatás valódisága tekintetében. Mivel alacsony összegű szerződésről van szó, a Kedvezményezettre és/vagy a nemzeti közigazgatási szolgáltatásokra hárul az a feladat, hogy ellenőrizzék a szerződés teljesítését.

A MEGÁLLAPÍTOTT TÉNYEK BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

A fent leírt megállapítások alapján az OLAF a következők szerint számítja ki a feltárt szabálytalanságok, esetleges csalás és egyéb esetleges bűncselekmények pénzügyi hatását:

3.3. A SZABÁLYTALAN SZERZŐDÉSEKBEN SZEREPLŐ ÖSSZEGEK

	Vállalkozó	**A szabálytalanság pénzügyi hatása (már megállapították és visszafizettették/visszafizettetés folyamatban van, vagy a COCOF iránymutatásokkal összhangban kiszámításra került e jelentés megállapításai alapján)**	**EU által társfinanszírozott KÖZOP (Kohéziós Alap + állam + saját)**	**Kiegészítő finanszírozás (állam + önkormányzat)**	**100% önkormányzat**
P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)		**4 952 506 500**	**781 678 000**

[75] Közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekthez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához.

P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)			**172 381 100**
P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)		**1 888 784 000**	**145 222 000**
P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)			**37 463 900**
P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)		**648 328 769**	**71 887 231**
P17 (bsz-29/2006)	Eurometro Kft.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat (a szerződés végrehajtására is kiható összeférhetetlenségek)			**19 409 562**
bsz-13/2013	BKK-Közút Zrt.	6. Ha jogosulatlan használatra kerül sor a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárás esetén, akkor 25%-os pénzügyi korrekciót kell alkalmazni. A korrekció csökkenthető 10 vagy 5%-ra a szabálytalanság súlyosságától függően (javasolt annak figyelembevétele, hogy ez a szabálytalanság egy sokkal súlyosabb szabálytalansághoz vezetett számos vállalkozó és a felügyeletükkel megbízott Eurometro Kft. közötti	104 874 447	**16 126 663**	

		összeférhetetlenségekből adódóan).			
bsz-13/2013	BKK-Közút Zrt.	ugyanaz, mint fent	10 992 182	**933 642**	
Co-OOA	Strabag Rt. * Hídépítő Rt.	! 100% (összeférhetetlenség Eurometro Kft.)		**2 970 507 832**	
Co-OOB	Hídépítő Zrt.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat	j	**1 166 621 915 Ft**	
Co-02	BAMCO Konzorcium (VINCI Construction Grand Projects; Hídépítő Zrt.; STRABAG AG; STRABAG International GmbH; STRABAG Rt.)	6. Ha jogosulatlan használatra kerül sor a hirdetmény előzetes közzétételével induló tárgyalásos eljárás esetén, akkor 26%-os pénzügyi korrekciót kell alkalmazni. 15. A tenderek/jelöltek értékelésekor alkalmazott jogtalan kiválasztási és odaítélési kritériumok alkalmazása 25%-os korrekciót kell, hogy maga után vonjon. Mindkét esetben csökkenthető a korrekció 10 vagy 5%-ra a szabálytalanság súlyosságától függően (itt nem alkalmazható, hiszen két súlyos szabálytalanságról van szó).	10,381,161,139	**3 314 388 861**	

Co-03	Hídépítő Zrt.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**13 490 000 000**	
Co-03	Hídépítő Zrt.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**300 900 000**	
Co-04/A	BPV Metro 4 Építési Kkt. (Allgemeine Baugesellschaft-A.PORR Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger; Vegyépszer Zrt.)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**3 677 573 667**	
Co-04/A i j |	BPV Metro 4 Építési Kkt. (Allgemeine BaugeseUschaft-A.PORR Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger; Vegyépszer Zrt.)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**507 026 433**	
Co-04/B	SWO Metro 4 Építő Kkt. (Swietelsky Építő Kft, Obayashi Corporation)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**8 822 400 000**	
Co-04/C	Strabag Zrt.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**7 466 934 276**	
Co-05/A	Hídépítő Zrt.	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**10 118 300 000**	**f**

Co-05/B	SWO Metro 4 ’’Rákóczi tér" Építő Kkt. (Swietelsky Építő Kft, Obayashi Corporation)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**9 616 900 000**	
Co-06/A	SWO Metro 4 ’’Rákóczi tér" Építő Kkt. (Swietelsky Építő Kft, Obayashi Corporation)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**6 510 000 000**	
Co-06/B	BPV Metro 4 "NeKe" Építési Kkt. (Vegyépszer Zrt., Allgemeine Baugesellschaft-A.PORR Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger)	100%-ban kizárva a KÖZOP-ból, 2009.09.08-i B(2009)6793 bizottsági határozat		**5 937 000 000**	
Co-06/C	BPV Metro 4 "NeKe" Építési Kkt. (Vegyépszer Zrt., Allgemeine Baugeselischaft-A.PORR Aktiengesellschaft; Bilfinger Berger)	13. A kiválasztási kritériumok tenderbontást követő módosítása a tender helytelen elfogadásához vezetett, aminek 25%-os pénzügyi korrekciót kell maga után vonni. A korrekció csökkenthető 10 vagy 5%-ra a szabálytalanság súlyosságától függően.	3 242 288 182	**53 950 000**	
Co-07	Swietelsky Magyarország Kft.	13. A kiválasztási kritériumok tenderbontást követő módosítása a tender helytelen elfogadásához vezetett, aminek 25%-os pénzügyi korrekciót kell maga után vonni. A korrekció csökkenthető 10 vagy 5%-ra a szabálytalanság súlyosságától függően (ebben az esetben a csökkentés nem javasolt, hiszen több szabálytalanságot is elkövettek).	9 882 250 000	**12 898 738**	

Co-07	Swietelsky Magyarország Kft.	13. A kiválasztási kritériumok tenderbontást követő módosítása a tender helytelen elfogadásához vezetett, aminek 25%-os pénzügyi korrekciót kell maga után vonni. A korrekció csökkenthető 10 vagy 5%-ra a szabálytalanság súlyosságától függően (ebben az esetben a csökkentés nem javasolt, hiszen több szabálytalanságot is elkövettek, és lehetséges, hogy a kiválasztási kritériumok is aránytalannak bizonyulnak a szerződés tárgyához képest).	i !	**998 101 263**	
Co-08	Tóth T.D. Földvállalkozói és Mérnökiroda Kft.	9. A pályázati dokumentációban megkülönböztető kiválasztási szempontokat határoztak meg, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10%-ra vagy 5%-ra csökkenthető.	597.920.000	**75.080.000**	
Co-08	Tóth T.D. Földvállalkozói és Mérnökiroda Kft.	9. A pályázati dokumentációban megkülönböztető kiválasztási szempontokat határoztak meg, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető.	14.545.246		
CO-08	Tóth T.D. Földvállalkozói és Mérnökiroda Kft.	9. A pályázati dokumentációban megkülönböztető kiválasztási szempontokat határoztak meg, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 6%-ra csökkenthető.	49.520.000		
Co-09	Siemens M4 Budapest	21. Az OLAF több olyan	28.031.000.000	**1.744.991.588**	

	Konzorcium (Siemens AG, Siemens Zrt, Siemens Transportation System s.a.s.)	helyzetet azonosított, ahol érdekellentét állt fenn és nagy összegeket fizettek több döntéshozónak vagy olyan személynek, aki a pályázati eljárásra, valamint a szerződés teljesítés szabályosságának igazolására befolyással bírt. 100%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. 9. A pályázati dokumentációban jogellenes kiválasztási szempontokat határoztak meg (25%). 16. Az átláthatóság és az egyenlő bánásmód hiánya az értékelés során (25%).			
Co-08	Siemens M4 Budapest Konzorcium (Siemens AG, Siemens Zrt, Siemens Transportation System s.a.s.)	21. Az OLAF több olyan helyzetet azonosított, ahol érdekellentét állt fenn és nagy összegeket fizettek több döntéshozónak vagy olyan személynek, aki a pályázati eljárásra, valamint a szerződés teljesítés szabályosságának igazolására befolyással bírt. 100%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. Egyéb szabálytalanságok: 9. A pályázati dokumentációban jogellenes kiválasztási szempontokat határoztak meg (25%). 16. Az átláthatóság és az egyenlő bánásmód hiánya az értékelés során (25%).		**751.608.412**	

Co-09	Siemens M4 Budapest Konzorcium (Siemens AG, Siemens Zrt, Siemens Transportation System s.a,s.)	21. Az OLAF több olyan helyzetet azonosított, ahol érdekellentét állt fenn és nagy összegeket fizettek több döntéshozónak vagy olyan személynek, aki a pályázati eljárásra, valamint a szerződés teljesítés szabályosságának igazolására befolyással bírt. 100%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. 9. A pályázati dokumentációban jogellenes kiválasztási szempontokat határoztak meg (25%). 16. Az átláthatóság és az egyenlő bánásmód hiánya az értékelés során (25%).		**1.202.413.972**	
K2C	SwO Metro-4 Rákóczi tér Építési Kkt.	A KÖZOP-ból 100%-ig kizárva, 2009. szeptember 8-i B(2009)6793 Bizottsági határozat			**994.800.000**
K2C	SwO Metro-4 Rákóczi tér Építési Kkt.	A KÖZOP-ból 100%-ig kizárva, 2009. szeptember 8-i B(2009)6793 Bizottsági határozat			**224.000.000**
Co-10	Alstom Transport SA.	21. Érdekellentét. 100%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó (a folyamatban lévő nyomozás alapján súlyos csalás gyanúja is fennáll). Egyéb szabálytalanságok: 16. Az átláthatóság és az egyenlő bánásmód hiánya az értékelés során (25%).	22.905.000.000		

K1/A-2	Főmterv-Unitef Konzorcium (Főmterv'TT Zrt, Unitef'83 Zrt)	6. Hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos eljárás indokolatlan alkalmazása esetén 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető (ebben az esetben, mivel a szerződés egy része tekintetében indokolt volt az adott eljárás fajta alkalmazása, a korrekció mértékének 6%-ra történő csökkentése javasolt).	25.960.000		
P16	CEPD Kft.	13. A kiválasztási szempontok módosítása a pályázat bontást követően, és enne eredményeként nem megfelelő pályázat elfogadás. 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető. Ebben az esetben az egyéb szabálytalanság pusztán formai volt és javasolt a 0%-ra csökkentés. Ugyanakkor, a szerződés szabálytalan módosítása miatt 1.371.270 forint visszafizetését rendelték el.	1.165.580	**205.609**	
P7	AON Magyarország Kft.	A Közbeszerzési Döntőbizottság pályázati szabálytalanságot állapított meg, a Bizottság a pályázati dokumentációt érvénytelenítette, de ezt az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta. 25%-os korrekció javasolt.	9.182.500	**10.162.500**	

P7	AON Magyarország Kft.	A Közbeszerzési Döntőbizottság pályázati szabálytalanságot állapított meg, a Bizottság a pályázati dokumentációt érvénytelenítette, de ezt az ajánlatkérő figyelmen kívül hagyta. 25%-os korrekció javasolt.	13.317.500		
P1	Mélyépterv Kultúrmérnöki Kft- Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt- Soldata SA	16. Az átláthatóság és/vagy az egyenlő bánásmód hiánya az értékelés során. 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető. Mivel a legalacsonyabb ajánlatot kizárták, ebben az esetben nem javasolt a csökkentés.	69.789.268	**51.833.580**	
P10	Soldata SA- Hungeod Kft. Konzoricum	1. A módosított hirdetmény közzétételének hiánya, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető. Minthogy az első hirdetményt közzétették és csak a módosítások közzétételét mulasztották el, a visszafizetési arány 5%-ra történő csökkentése javasolt.	56.780.588	**34.544.465**	
P10	Soldata SA- Hungeod Kft. Konzoricum	1. A módosított hirdetmény közzétételének hiánya, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető. Minthogy az első hirdetményt közzétették és csak a módosítások közzétételét mulasztották el, a visszafizetési		**28.631.130**	

		arány 5%-ra történő csökkentése javasolt.			
P10/B	Soldata SA- Hungeod Kft. Konzoricum	1. A módosított hirdetmény közzétételének hiánya, 25%-os pénzügyi korrekció alkalmazandó. A korrekció, a szabálytalanság súlyosságától függően 10% vagy 5%-ra csökkenthető. Minthogy az első hirdetményt közzétették és csak a módosítások közzétételét mulasztották el, a visszafizetési arány 5%-ra történő csökkentése javasolt.	32.104.867		
bsz-01/2004	Gárdos, Füredi, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda	Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését és a 153. § (1) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**284.745.213**	**11.063.337**
bsz-01/2004	Gárdos, Füredi, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda	Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését és a 153. § (1) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.			**2.787.989**

bsz-49/2007	Varga Dóra Ügyvédi Iroda	Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését és a 153. § (1) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**2.400.000**	
bsz-38/2006, bsz-17/2007	Profil Kft.	Az ajánlatkérő megsértette a 125. §-t és a 296. §-t, mivel jogellenesen nem folytatott le semmiféle közbeszerzési eljárást, amikor megkötötte és módosította a Bsz-38/06 és a Bsz-04/2008. számú szerződéseket. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**49.000.000**	
bsz-04/2008	Profil Kft.	Az ajánlatkérő megsértette a 125. §-t és a 296. §-t, mivel jogellenesen nem folytatott le semmiféle közbeszerzési eljárást, amikor megkötötte és módosította a Bsz-38/06 és a Bsz-04/2008. számú szerződéseket. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**49.000.000**	

bsz-24/2008	Univ-Plus Bt.	Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését és a 153. § (1) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**8.000.000**	
bsz-26/2007	AAM Zrt.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**7.994.000**	
bsz-28/2007	AAM Zrt.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**49.000.000**	

bsz-34/2007	ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**2.540.000**	
bsz-37/2007	MultiContact Kft.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**8.550.000**	
bsz-44/2007	MultiContact Kft.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**5.880.000**	

bsz-50/2007	AAM Zrt.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**49.500.000**	
bsz-51/2007	ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**800.000**	
bsz-55/2007	ÖKO-FITT Környezetvédelmi Kft.	A szerződést összesíteni kell más szerződések értékével a közbeszerzési tevékenységekhez. Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40. § (2) bekezdését, mivel jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábban lefolytatott eljárások is megállapították, a teljes szerződéses összeg visszafizetését elrendelték.		**10.350.000**	

bsz-01/2008	"Metró" Közlekedésfejlesztési, Beruházási és Mérnöki Szolgáltató Kft.	Az ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési törvény 40.§ (2) bekezdését, mivel nem összesítette a szerződés értékét más szerződések értékével és jogellenes módon nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságért 25%-os pénzügyi korrekció javasolt.	100.000		
bsz-15/2008	Consulgal Hungaria Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. Ezen szabálytalanság pénzügyi korrekciójaként 25%-ot javasolunk.	1,150,000		
bsz-29/2008 I	Egis Rail	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. Ezen szabálytalanság pénzügyi korrekciójaként 25%-ot javasolunk.	6,131,475		
bsz-32/2008	BLAN Bt.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábbi eljárásokban is megállapították, a szerződés teljes összegére vonatkozó visszafizetési felszólítást kiadták.	!	**17,600,000**	**!**

bsz-33/2008	MATRICS Consult Ltd	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. Ezen szabálytalanság pénzügyi korrekciójaként 25%-ot javasolunk.	2,353,190		
bsz-36/2008	Mélyépterv Kultúrmérnöki Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. Ezen szabálytalanság pénzügyi korrekciójaként 25%-ot javasolunk.	1,150,000		
bsz-16/2008	MetroConsult Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábbi eljárásokban is megállapították, a szerződés teljes összegére vonatkozó visszafizetési felszólítást kiadták.		**9,960,000**	
bsz-16-002/2008	MetroConsult Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A szabálytalanságokat már korábbi eljárásokban is megállapították, a szerződés teljes összegére vonatkozó visszafizetési felszólítást kiadták.		**30,436,000**	

bsz-2/2009	Profil Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	5,630,000		
bsz-3/2009	MetroConsult Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	24,500,000		
bsz-3-003/2009	MetroConsult Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	8,682,000		

bsz-4/2009	Transmann Kft.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	25,000,000		
bsz-5/2009	Fomterv Zrt	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	4,080,000		
bsz-6/2009	Deloitte Zrt.	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	4,000,000		

bsz-10/2009	MATRICS Consult Ltd	Az Ajánlatkérő megsértette a Közbeszerzési Törvény §40 (2)-át, mert a szerződést nem összesítette más szerződések értékével és jogellenesen nem folytatta le a közbeszerzési eljárást. A kedvezményezett szerint (ld. a megjegyzéseket tartalmazó levelet) a visszafizetési felszólítás néhány szerződés esetében kibocsátásra került, más szerződések esetében a visszafizetés folyamatban van.	12,221,850		
bsz-45/2006	Tetthely Kft.	Az Ajánlatkérő megszegte a Támogatási Megállapodás általános feltételeinek 9.1. cikk g) pontját és megsértette a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét. Az Ajánlatkérő kijelentette (ld. az OLAF megjegyzéseit tartalmazó levelet), hogy a kifizetések az önkormányzatok saját költségvetéséből történtek. Ugyanakkor a korábban az OLAF-nak átadott táblázatok értelmében azokat a kifizetéseket a KOZOP (EU finanszírozás) és kiegészítő (állami és önkormányzati) finanszírozásként tartották nyilván. Ezt tisztázni kell és amennyiben szükséges visszafizetési felszólítást kell kiadni.	21,500,000		
bsz-9/2007	Tetthely Kft.	Az Ajánlatkérő megszegte a Támogatási Megállapodás általános feltételeinek 9.1. cikk g) pontját és megsértette a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás		**781,786,021**	

		elvét. Az Ajánlatkérő kijelentette (ld. az OLAF megjegyzéseit tartalmazó levelet), hogy a kifizetések az önkormányzatok saját költségvetéséből történtek. Ugyanakkor a korábban az OLAF-nak átadott táblázatok értelmében azokat a kifizetéseket a KOZOP (EU finanszírozás) és kiegészítő (állami és önkormányzati) finanszírozásként tartották nyilván. Ezt tisztázni kell és amennyiben szükséges, visszafizetési felszólítást kell kiadni.			
P20/3	Matrics Consult Ltd	A FIDIC kárrendezéssel kapcsolatos tanácsadás a Fidic mérnök feladatai közé tartozik. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft.-nek kellett volna nyújtani, a szerződésben ez szerepelt is. A P20/3 szerződés megkettőzött feladatokat tartalmaz, ezért 100%-ban nem támogatható.	90,750,000		
P20/4	MetroConsult Kft.	A KOZOPHAT/1391-5/2016/NFM nemzeti szinten elvégzett auditja megállapította, hogy szabálytalanság történt, a visszafizetési felszólítás és a korrekció összege HUF 398 864 000 + HUF 60 257 397	398,864,000	**60,257,397**	
P20/5	Matrics Consult Ltd.	Az Ajánlatkérő megszegte a kifizetések támogathatóságára vonatkozó szabályokat, mivel úgy fizettek ki néhány számlát, hogy egy vagy több kötelező dokumentum nem állt rendelkezésre. Az Ajánlatkérő	561,375,000		

		módosította a szerződés összegét, ami több mint nyolcszorosára emelkedett miközben semmi, előre nem látható körülmény nem következett be. Ezzel megsértette a Közbeszerzési Törvény 30. §-át. A kockázat értékelési tanácsadás a project menedzsment tanácsadás feladatainak részét képezi. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft.-nek kellett volna nyújtania, mivel ez feladatai közé tartozott. A P20/5 szerződés megkettőzött feladatokat tartalmaz, ezért 100%-ban nem támogatható.			
P20/6	Matrics Consult Ltd.	A project időzítésével kapcsolatos tanácsadás a project menedzsment tanácsadás részét képezte. Ezt a szolgáltatást az Eurometro Kft.-nek kellett volna nyújtania, mivel ez feladatai közé tartozott. A P20/6 szerződés megkettőzött feladatokat tartalmaz, ezért 100%-ban nem támogatható.	65,875,000		
bsz-12/2003	Horváth, Dóczi és Lehman Ügyvédi Iroda	Ellenőriztetni a Kedvezményezettel, vagy az Irányító Hatósággal			
TELJES ÖSSZEG (HUF)			**76,651,114,014**	**87,886,451,233**	**2,460,693,109**
TELJES ÖSSZEG (EUR)			**€295.950,247 (Ebből A Kohéziós Alapra jutó összeg: €227,881,690)**	**313,880,183**	**8,788,190**

3.4. AZ OLAF MEGÁLLAPÍTÁSAINAK TELJES PÉNZÜGYI KIHATÁSA:

A pénzügyi kihatás kiszámításakor alkalmazott referencia-árfolyam: 1 EUR = 259 HUF.[76] A projekt teljes költsége: 1 747 313 606 EUR (452 554 224 000 HUF).

Ebből az összegből a különböző típusú szabálytalanságok által érintett szerződések teljes összege: 1 053 372 541 EUR (272 823 488 215 HUF). Ez tartalmazza a KÖZOP program keretében mind a Kohéziós Alap, mind pedig a nem uniós finanszírozású szerződések összegét.

A szabálytalanságok pénzügyi kihatásának a becslésére a következő módszertant alkalmaztuk: amikor a szabálytalansági eljárás alapján a szerződés 100%-át kizártuk az uniós finanszírozásból, az összeg 100%-a került figyelembe vételre a pénzügyi kihatás megállapításakor.

Más esetekben a számítást a COCOF iránymutatásnak megfelelően végeztük el szerződésenként.

Ilyen módon a feltárt szabálytalanságok teljes pénzügyi kihatása a számítások szerint: 166 942 383 356 HUF (körülbelül 644 780 920 EUR).

SZABÁLYTALANSÁGOK HUF							
	Európai Unió, Kohéziós Alap		**Magyar Állam**		**Budapest Főváros Önkormányzata**		**Teljes összeg**
KÖZOP	**HUF 59,021,357,791**	77 %	HUF 9,198,133,682	12 %	HUF 8,431,622,542	11 %	HUF 76,651,114,014
Kiegészítő finanszírozás: (állami + önkormányzati			HUF 68,551,431,962	78 %	HUF 19,335,019,271	22 %	HUF 87,886,451,233
Önkormányzati saját erő					HUF 2,460,693,109		HUF 2,460,693,109
ÖSSZESEN	**HUF 59,021,357,791**		HUF 77,749,565,643		HUF 30,227,334,922		HUF 166,998,258,356

[76] A 2009. szeptember 2-i B(2009)6793 számú bizottsági határozatot módosító 2016. április 4-i C(2015)8726 számú bizottsági határozat a finanszírozást 728 526 000 euróról 696 490 000 euróra csökkentette. A Kohéziós Alapból kifizetett teljes összeg 180 830 600 000 forint volt, ami a következő átlagos árfolyamnak felel meg: 1 EUR = 259 HUF.

SZABÁLYTALANSÁGOK EUR							
	Európai Unió, Kohéziós Alap		**Magyar Állam**		**Budapest Főváros Önkormányzata**		**Teljes összeg**
KÖZOP	**€227,881,690**	77 %	€35,514,030	12 %	€32,554,527	11 %	€295,950,247
Kiegészítő finanszírozás (állami + önkormányzati)			€264,677,343	78 %	€74,652,584.06	22 %	€339,329,928
Önkormányzati saját erő					€9,500,746		€9,500,746
ÖSSZESEN	**€227,881,690**		€300,191,373		€116,707,857		€644,780,920

Az OLAF által feltárt 644 780 920 eurós szabálytalan összegből mintegy 295 950 247 eurónyi összeget (76 651 114 014 HUF) igényeltek az Unió által finanszírozott "KÖZOP Operatív Program" keretében. Ennek alapján **a Kohéziós Alap által finanszírozott összeg: 227 881 690 EUR (59 021 357 791HUF)**, a magyar állam által finanszírozott összeg: 35 514 030 EUR, illetve a Budapest Önkormányzata által finanszírozott összeg: 32 554 527 EUR.

Nem lehet meghatározni, hogy konkrétan mely szerződéseket finanszírozta az EIB, mivel az EIB kölcsönök a teljes projekt tekintetében kerültek kihelyezésre, nem pedig konkrét szerződéseket illetően. Ezért fontos kiemelni a következőket:

- A szabálytalan 644 780 920 eurós összegből 300 191 373 eurót finanszírozott az állam, mely összeg magában foglalja az EIB finanszírozást is.
- A szabálytalan 624 584 653 eurós összegből 116 7707 857 eurót Budapest Önkormányzata finanszírozott, mely összeg magában foglalja az EIB finanszírozást is.

Megjegyzendő továbbá, hogy a magyar államnak nyújtott EIB hitel tekintetében a feltárt és bizonyítékokkal alátámasztott szabálytalanságok összege meghaladja az EIB kölcsön levonását követően a magyar állam saját költségvetéséből kifizetett összeget, lásd a számítást alább.

Az állami hitel kapcsán ezért arra a következtetésre jutottunk, hogy a szabálytalan szerződésekből minimálisan 20 700 755 eurónyi összeget finanszírozott az EIB, lásd a

táblázatot alább.

Az EIB által a magyar államnak nyújtott kölcsön	
A magyar állam által nyújtott teljes finanszírozás	€751,490,618
A szabálytalanságoknak a magyar állam által nyújtott finanszírozásra gyakorolt teljes pénzügyi kihatása	€300,191,373
A magyar állami finanszírozást nem érintő összeg, melynek esetében nem kerültek feltárásra szabálytalanságok	€458,721,561
Az EIB-től kapott kölcsön	€472,000,000
Különbözet (=az EIB által finanszírozott összeg, mely szabálytalannak minősül a COCOF Iránymutatás alapján szabálytalannak minősülő összeg levonásával is)	€20,700,755

Az EIB által az Önkormányzatnak nyújtott EIB hitel tekintetében a feltárt és bizonyítékokkal alátámasztott szabálytalanságok összege nem haladja meg az Önkormányzat saját költségvetését az EIB kölcsön levonását követően, lásd a számítást alább. Azonban újra megjegyzendő, hogy az EIB a projektet finanszírozta, nem pedig konkrét szerződéseket.

Az EIB által Budapest Főváros Önkormányzatának nyújtott kölcsön	
Teljes önkormányzati finanszírozás	€297,635,344
A szabálytalanságoknak az Önkormányzat által nyújtott finanszírozásra gyakorolt teljes pénzügyi kihatása	€116,707,857
Az önkormányzati finanszírozást nem érintő összeg, melynek esetében nem kerültek feltárásra szabálytalanságok	€180,927,487
Az EIB-től kapott kölcsön	€ 58,500,000
Különbözet (=az EIB által finanszírozott összeg, mely szabálytalannak minősül a COCOF	0

Iránymutatás alapján szabálytalannak minősülő összeg levonásával is)	

Figyelembe véve az OLAF vizsgálatának, valamint az elvégzett ellenőrzések megállapításait, az OLAF megállapítja, hogy **a szabálytalanságok rendszerszintűnek tekinthetők** – legalábbis 2012. végéig, amikor a Projektigazgatóság átszervezésre került, valamint a Projekt Irányítás és a FIDIC műszaki ellenőr személyében változás következett be.

Az OLAF a következő körülményekre alapozza átfogó megállapításait:

- a **feltárt és bizonyítékokkal alátámasztott szabálytalanságok száma és összege,**
- a **projektigazgatás és a projektirányítás egészét érintő súlyos hiányosságok és összeférhetetlenségek,** melyek közvetlenül kihatottak az egész Projektre (a más ellenőrző hatóságok vagy az OLAF által nem ellenőrzött további közbeszerzési eljárások végrehajtása során is esetlegesen felmerülő szabálytalanságok; olyan rossz döntések meghozatala, melyek kihatással voltak az egész Projekt pénzügyi érdekeire; a Projekt műszaki és pénzügyi előkészítésében jelentkező hiányosságok által okozott késedelmek, melyek például körülbelül 260 969 000 eurónyi követelést eredményeztek a Kedvezményezettel szemben).

- A COCOF Iránymutatásban említett 1083/2006 rendelet 99. cikke szerint[77]: "(2) A Bizottság pénzügyi korrekcióit az azonosított szabálytalanságok egyedi esetei alapján határozza meg, figyelembe véve a szabálytalanság rendszerszerű természetét az átalány- vagy extrapolált kiigazítás alkalmazásának eldöntése érdekében.

(3) A Bizottság a korrekció összegének meghatározásakor figyelembe veszi a szabálytalanság természetét és súlyosságát, valamint az érintett operatív programban feltárt hiányosságok

nagyságát és pénzügyi hatásait."

4. AZ ÉRINTETT SZEMÉLYEK ÉSZREVÉTELEI

A 2016. január 29-én kelt THOR (2016)3289 számú levelében az OLAF megadta a lehetőséget Budapest Főváros Önkormányzatának (a kedvezményezett), mint érintett személynek, hogy tegye meg észrevételeit a rá vonatkozó tényeket illetően. A kedvezményezett válaszát 2016. március 15-én kaptuk meg, és THOR (2016)9347 szám alatt

[77] A Bizottság Határozata (2013.12.19.) az Unió által megosztott irányítás keretében finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén a Bizottság által végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatás meghatározásáról és jóváhagyásáról.

került bejegyzésre az ügyre vonatkozó aktában. Amint a kísérő levelében az Önkormányzat előre bocsátotta, előzetesen konzultáltak a BKV Zrt.-vel (BKV DBR Metró Projektigazgatóság) az OLAF által megállapított tényekre vonatkozó észrevételeik megtételét megelőzően. Ezért a levél az Önkormányzat és a BKV Zrt. közös véleményét tükrözi.
A 2016. október 19-én kelt THOR(2016)31392 számú levelében az OLAF megadta a lehetőséget Medgyessy Péternek, az M.P. Európa Kft. tulajdonosának, mely cég egyike az AssistConsuit Kft. tulajdonosainak, hogy tegye meg észrevételeit a rá vonatkozó tényeket illetően. Medgyessy úr válaszát 2016. november 2-án kaptuk meg, és OLAF.Cl (2016)2895 szám alatt került bejegyzésre az ügyre vonatkozó aktában. Medgyessy úr tisztázott néhány tényt a különböző cégekben fennálló tulajdonosi érdekeltségei időpontjait, valamint nagyköveti feladatait illetően. A legtöbb ténnyel kapcsolatosan nem tett észrevételt, mivel úgy ítéli meg, hogy tulajdonosként nem az ő kompetenciája a cég tevékenységeivel kapcsolatos részletekkel foglalkozni, különösen nem egy olyan szerződést illetően, mely "azt megelőzően került aláírásra, hogy tulajdonos lett".
Ezen túlmenően, a fentieknek megfelelően, több szerződés esetében az érintett személy észrevételei közvetlenül figyelembe vételre kerültek a jelen Végleges Jelentésben szereplő végső tényállás megállapításakor (például adatok és számok helyesbítése). Más esetekben az észrevételeket belefoglaltuk a jelen Jelentésbe azon tények kapcsán, melyekre az észrevételek vonatkoztak (dőlt betűs szöveg minden tényszerű megállapítás alatt).

Az Alstomot illető ügyek esetleges büntetőjogi aspektusai kapcsán a UK SFO a tények többségének a bizalmas kezelését kérte az OLAF-tól egy folyamatban levő eljárás miatt. Ennek megfelelően ebben a konkrét esetben az észrevételek megtétele jogának a gyakorlása elhalasztásra került (THOR(2016)26093). Megjegyzendő azonban, hogy a Nagy-Britanniában zajló bírósági eljárás során, mely immár a végéhez közelít, az alperesek már teljes körűen megkapták az ellenük felhozott vádakkal kapcsolatos információkat a nagy-britanniai eljárási jogi szabályoknak megfelelően.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A budapesti 4. metróvonal a Magyarországon végrehajtott legdrágább uniós finanszírozású projekt a 2007-2013 közötti időszakot illetően.
A projekt teljes költségének lejelentett végösszege mintegy 452 554 224 000 forint volt (közel 1,7 milliárd euró), melyből a Kohéziós Alap 696 490 000 eurót finanszírozott. A két EIB kölcsön szintén hozzájárult a projekt finanszírozásához.

E projekt végrehajtása során több mint 100 szerződés került aláírásra, melyből 20 minősült nagy volumenű szerződésnek.

Az OLAF vizsgálata a következő súlyos irányításbeli szabálytalanságokat és hibákat, valamint esetleges csalásra és egyéb törvénysértésekre utaló körülményeket állapította meg, melyek a projekt kezdetétől fogva fennálltak és melyek kihatással voltak az egész projektre annak teljes végrehajtása során:

- A DBR Metró Projektigazgatóság nem rendelkezett a szükséges szakmai kapacitással illetve személyzettel a koordinálási és irányítási feladatai megfelelő elvégzésére.
- A DBR Metró Projektigazgatóság néhány tagja illetve azok felettesei esetében összeférhetetlenség merült fel az egyik vállalkozó tekintetében.
- Az Eurometro Kft. tulajdonosai (projektirányítás és FIDIC műszaki ellenőrzés) esetében több vállalkozó tekintetében is összeférhetetlenség állt fenn.
- A "FIDIC Sárga Könyv standardok" nem volt megfelelő választás volt annak fényében, hogy a Projektigazgatóság nem tudta ellátni koordinátori funkcióját.
- A projekt nem megfelelő pénzügyi és műszaki előkészítése, valamint a "FIDIC Sárga Könyv standardok" választására vonatkozó döntés súlyos késedelmeket, valamint a projektköltségek jelentős emelkedését eredményezte. A különböző vállalkozók által a késedelmek miatt beadott követelések (elfogadott vagy per alatt álló) teljes összege 67 591 200 000 forint volt (mintegy 260 969 000 euró).

Számos közbeszerzési eljárásban merültek fel szabálytalanságok, néhány esetében már a pályázat kiírásakor, mások esetében pedig a pályázatok értékelése során.

A különböző típusú szabálytalanságok által érintett szerződések teljes összege: 1 053 372 541 EUR (272 823 488 215 HUF), ami a projekt teljes összegének, 1 747 313 606 EUR (452 554 224 000 HUF), mintegy 60 százaléka.

A szabálytalanságok pénzügyi kihatásának becsült összege: 644 780 920 EUR (166 942 383 356 HUF, a bizottsági döntés által javasolt megtérülési rátán számítva a különböző típusú szabálytalanságok esetében).

Az OLAF megállapítása szerint az Unió által társfinanszírozott "KÖZOP Operatív Program" esetében a becsült pénzügyi kihatás 295 950 247 EUR (76 651 114 014 HUF). **A Kohéziós Alapot illető teljes pénzügyi kihatás (a finanszírozásra jogosult összeg 77%-a, mely a teljes szubvenció 85%-ának felel meg) becsült összege 227 881 690 EUR** (59 021 357 791 HUF).

Végül az OLAF szintén meg kívánja jegyezni, hogy az Európai Beruházási Bank (EIB) két kölcsönt is biztosított a projekt részére.

- Az EIB által a magyar állam részére biztosított kölcsön: 472 000 000 EUR. A jelen projektben a magyar állam által biztosított finanszírozás 758 912 934 EUR volt, míg a szabálytalanságoknak az állami finanszírozásra gyakorolt teljes becsült pénzügyi kihatása 300 191 373 EUR. Ez azt jelenti, hogy az EIB legalább 20 700 755 eurónyi finanszírozást biztosított szabálytalan szerződésekkel kapcsolatosan.
- Az EIB által Budapest Főváros Önkormányzatának biztosított kölcsön: 58 500 000 EUR. A jelen projektben az Önkormányzat által biztosított saját finanszírozás 297 635 344 EUR volt, míg a szabálytalanságoknak az önkormányzati finanszírozásra gyakorolt teljes becsült pénzügyi kihatása 116 707 857 EUR.

Az OLAF-nak a BUDAPESTI 4-ES METRÓVAL kapcsolatos összes vizsgálati cselekménye ezzel lezárult.

Aláírások		
Igazgató	SZONYI Amira	*olvashatatlan aláírás*
Vizsgáló	SZAVOV Nora	*olvashatatlan aláírás*
Vizsgáló	SWEENEY James	*olvashatatlan aláírás*
Az egység vezetője	BIANCHI Ernesto	*olvashatatlan aláírás*